

ת"פ 4781/05/18 - מדינת ישראל נגד בארי מירזייב

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

05 מרץ 2020

ת"פ 4781-05-18

בפני כבוד השופט יובל ליבדרו

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשם

בארי מירזייב

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד מוחמד אלעמור

הנאשם וב"כ עו"ד ארז אבוהב

הכרעת דין

מבוא

"כי האדם יראה לעיניים וה' יראה ללבב" (שמואל א', טז, ז).

והעיניים אכן ראו. ראו את הנאשם, וראו את המנוח, וראו האלימות, וראו התוצאה הטראגית של

עמוד 1

האירוע. העיניים ראו כל זאת משום שמצלמה תיעדה את כל האירוע וסרטון של המצלמה הוצג לבית המשפט.

ואם נדרש משפט ונדרשת הכרעה של דין, הרי שזאת בעיקר כדי לנסות ולהבין מה "בלבב". מה חפץ הנאשם לעשות עת נהג רכבו אל עבר המנוח, מדוע נהג כך ומדוע עזב את המקום. בשאלות אלו תתמקד אם כן הכרעת דין זו.

כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש ביום 02.05.2018 כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של הריגה והפקרה לאחר פגיעה, עבירות לפי סעיפים 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ו-64א(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת התעבורה").

2. מעובדות כתב האישום עולה כי בין הנאשם לבין המנוח קיימת היכרות קודמת. במסגרת היכרות זו פנה המנוח ביום 04.04.2018 בשעה 00:50 לנאשם, ביקש לרכוש ממנו בקבוק וודקה וסיכם עמו כי הנאשם יביא את בקבוק הוודקה לכתובת מסוימת בקרית גת בה התרחש האירוע מושא כתב האישום (להלן: "זירת האירוע").

בהמשך, בשעה 01:00 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם כשהוא נוהג ברכבו יחד עם בן דודו יצחק אשר ישב במושב האחורי (להלן: "יצחק") ועם חברו ארטיום שישב במושב לצדו (להלן: "ארטיום") (להלן: "יושבי הרכב") אל החניה בזירת האירוע ("החניה"). בהגיעם אל החניה ניגש אל הנאשם אנדרי (להלן: "אנדרי") וביקש למסור לנאשם 100 ₪ בתמורה לבקבוק הוודקה. הנאשם התמקח עם אנדרי ודרש תשלום בסך 135 ₪ תמורת בקבוק הוודקה. בהמשך לכך התקשר אנדרי אל המנוח ונתן לנאשם לשוחח עמו. במהלך השיחה התווכחו הנאשם והמנוח על גובה התשלום. לאחר מספר דקות הגיע המנוח אל זירת האירוע כשהוא מלווה באחר שזהותו אינה ידועה (להלן: "האחר"), הזדהה בשמו ושאל את יושבי הרכב מי הוא "בעל הבית". הנאשם השיב כי הוא "בעל הבית" והמנוח דרש ממנו לצאת מהרכב. הנאשם יצא מהרכב ועמד סמוך למנוח. המנוח פנה אל הנאשם ואמר לו "אתה רוצה מכות"? וסטר לנאשם על פניו. הנאשם בתגובה הכה את המנוח מכת אגרוף. בשלב זה יצאו ארטיום ויצחק מהרכב. המנוח שלף מבגדיו חפץ חד והניפו לעבר הנאשם אשר קרא לעבר המנוח: "אם אתה מוציא עכשיו סכין אתה לא גבר", או בדומה לכך וקרא לארטיום שיתקשר למשטרה.

עוברת אורח שעברה במקום והבחינה במתרחש צעקה כי בכוונתה להזמין משטרה בעצמה ובתגובה קרא המנוח לעברה "שרמוטה".

בשלב זה החל המנוח להתרחק מהנאשם אשר נכנס במהירות חזרה למושב הנהג ברכב וסגר את דלת הנהג כאשר גם ארטיום ויצחק נכנסו חזרה לרכב.

המנוח התקרב לדלת הימנית אחורית של הרכב, פתח אותה, התקרב ליצחק כשהוא אוחז בידו בחפץ החד ודרש ממנו שימסור לו את בקבוק הוודקה. יצחק המבוהל סגר את דלת הרכב, והמנוח התקדם ונעמד מצדו הימני של הרכב בחזית כשלצדו עמד האחר. באותה עת, אנדרי עמד מרחק מה מצדו השמאלי של הרכב.

בשלב זה החל הנאשם לנסוע מספר מטרים לאחור ובכך התרחק מהמנוח, עצר את הרכב ומיד לחץ על דוושת הגז, האיץ את מהירות נסיעתו ונסע קדימה תוך שהוא מסיט את הרכב ימינה לעבר המנוח כשהוא נוהג בשוויון נפש לאפשרות גרימת מותו של המנוח.

הנאשם פגע עם חזית הרכב בחוזקה בגופו של המנוח כאשר האחר שעמד לצד המנוח באותה עת הצליח לקפוץ על מנת שלא להיפגע מרכבו של הנאשם.

גופו של המנוח הוטח בעוצמה על מכסה המנוע של הרכב כשפניו לכוון שמשות הרכב. הנאשם בלם בפתאומיות את הרכב וגופו של המנוח הושלך לאחור במהירות ונחת על הכביש מרחק מספר מטרים מן הרכב, כשחלקו האחורי של ראשו הוטח בחוזקה על הכביש.

מיד לאחר מכן נסע הנאשם לאחור ונמלט ברכבו מזירת האירוע יחד עם ארטיום ויצחק.

הנאשם נסע לביתו של ארטיום שם החנה את רכבו והגיע לאחר זמן קצר בליווי ארטיום לתחנת המשטרה בקריית גת ודיווח על האירוע.

המנוח נותר מוטל על הכביש כשהוא מחוסר הכרה. צוות מד"א אשר הגיע למקום מצא את המנוח ללא נשימה כשהוא מדמם מפיו, ביצע בו פעולות החייאה ופינה אותו באמצעות ניידת טיפול נמרץ לבית החולים "סורוקה" בבאר שבע, שם אובחן כי הוא לוקה בדימום נרחב במוח. המנוח הובהל לחדר ניתוח, נותח בראשו וימים ספורים לאחר אשפוזו הוגדר כסובל ממוות מוחי. בהמשך חובר המנוח למכונת הנשמה וביום 11.04.2018 נקבע מותו.

מותו של המנוח נגרם כתוצאה מחבלת הראש והנזק המוחי הנרחב שספג במהלכה, בכך שנוצר דימום בין קרומי המוח ו/או ברקמה וכן נגרם נזק משני נוסף כתוצאה מהתפתחות בצקת רקמתית ועלייה בלחץ המופעל על הרקמה המתרחבת באמצעות הגולגולת הנוקשה, עדי כדי פגיעה במרכזי הנשימה בגזע המוח.

3. בתשובתו בכתב לכתב האישום כפר הנאשם במיוחס לו.

הנאשם הכחיש הכרות מוקדמת בינו לבין המנוח וטען כי המנוח יצר עימו קשר טלפוני בעקבות פרסום באינטרנט. הנאשם הכחיש כי התמקח עם אנדרי והבהיר כי דרש ממנו את הסכום לתשלום כפי שסיכם עם המנוח.

הנאשם טען כי המנוח קילל אותו כבר במהלך שיחת הטלפון וביקש ממנו להישאר במקומו. בהמשך המנוח אכן הגיע אל זירת האירוע ומיד פתח את דלת הרכב וצעק **"תגיד לי יא מזדיין על מי אתה חושב שאתה עושה רעש יא מניאק אה"** ותקף את הנאשם באגרופ.

הנאשם הודה כי יצא מהרכב אך הוסיף כי התגונן מפני המנוח. בשלב זה המנוח שאל את הנאשם היכן הכסף והוודקה וסטר לנאשם בפניו, והנאשם בתגובה הדף אותו והתגונן.

הנאשם הוסיף כי לאחר הדיפת המנוח הוא צעד לאחור על מנת להימלט מהמנוח ואז יצאו חבריו ובמקביל

המנוח שלך דוקרן או סכין במטרה לדקור אותו.

הנאשם הדגיש כי צעק לעבר ארסיום שיזמין משטרה כאשר במקביל עוברת אורח צעקה כי בכוונתה להזמין משטרה והמנוח צעק לעברה שרמוטה.

הנאשם הוסיף כי המנוח שלך את הסכין והניפה לעברו, כי ניצל את הגעתה של עוברת האורח כדי להימלט ולהיכנס באיגוף חזרה לרכב תוך כדי שהוא צועק לחבריו שיכנסו במהירות לרכב והכל במטרה להימלט מהמקום.

הנאשם הודה כי המנוח התקרב לדלת הימין האחורית של הרכב, פתח אותה, התקרב ליצחק כשהוא אוחז בידו בחפץ החד ודרש את בקבוק הוודקה. הנאשם הוסיף כי המנוח עשה את כל זאת תוך כדי שהוא מנופף בסכין לכל עבר, מקלל ומאיים.

הנאשם טען כי נסע לאחור תוך הטיית הרכב על מנת להימלט מזירת האירוע, כי לאחר שבלם את הרכב הביטו המנוח וחבריו לעבר הרכב ואז החל המנוח לצעוד לעבר מרכז הכביש כשבידו סכין שלופה וזאת במטרה לתקוף את הנאשם, כי האחר שעמד לצדו של המנוח ניסה לאחוז בו ולעצור אותו, כי הנאשם נסע קדימה כדי ליישר את הרכב על מנת שלא לפגוע במנוח וכדי לסובב את כוון הרכב ולהימלט מהמקום וכי הרכב פגע במנוח עת זה היה במרכז הכביש לאחר שהשתחרר מאחיזת האחר שניסה למנוע ממנו את התקיפה.

ב"כ הנאשם טען כי המנוח הניף בתנועה צידית את הדוקרן או הסכין שהיה בידו וניסה לנפץ את השמשה עם הסכין המאוגרפת בידו, גם לאחר שהוטח על מכסה המנוע ונתלה על קורות הרכב כאשר בכל אותה עת ניסה לנפץ את השמשה עם הסכין המאוגרפת בידו.

ב"כ הנאשם הדגיש כי תוך 4 שניות מרגע הפגיעה בלם הנאשם את הרכב באופן פתאומי וכתוצאה מכך נהדף המנוח.

ב"כ הנאשם כפר בכך שהנאשם הפקיר את המנוח והבהיר כי הנאשם נסע מזירת האירוע בבהלה כדי לברוח מן המקום ולהימנע מעימות, כי למעשה הסתובב בחנייה ונסע מזירת האירוע בשל חשש לסכנה לחייו.

ב"כ הנאשם הוסיף כי לאחר נסיעת הנאשם מהמקום ניגשו אנדרי והאחר אל המנוח, רוקנו את כיסיו ונמלטו אל בניין סמוך עוד בטרם הגעת כוחות ההצלה, כאשר בחיפוש משטרתו שנערך למחרת נמצאו בתיבת הדואר סכין ודוקרן מוסלקים.

ב"כ הנאשם לא כפר בפגיעות המתוארות במנוח, בפניו, בליווי ובמנגנון המוות המתואר.

התשתית הראייתית

4. מטעם התביעה העידו החוקר מר אבי אמזלג (ע.ת/1) שהגיע לזירת האירוע כחצי שעה לאחר התרחשותו וחקר את התיק עד סופו; החוקר מר יואב דהן (ע.ת/3) שתפס את מצלמות האבטחה; החוקר מר דני סעדון (ע.ת. 4) שערך את השחזור; החוקרת גב' קרן טולדנו (ע.ת/6) שהייתה ממונה על התיק; בוחן התנועה מר קוסטה קיפנס (ע.ת/8) שהתבקש לערוך בזירת האירוע מבחן שדה ראיה; יצחק

(ע.ת.2) שישב במושב האחורי של הרכב; ארטיום (ע.ת.5) שישב במושב לצדו של הנאשם והגב' טל אוחנה (ע.ת.7) שעברה במקום בעת האירוע ואמרה כי תזעיק את המשטרה.

בהסכמה הגישה המאשימה את אמרות הנאשם לרבות תיעוד חזותי של החקירות ותמלולן; אמרותיו של יצחק; סרטונים של מצלמת האבטחה בזירת הארוע; סרטונים של מצלמת הרכב; דוחות צפייה; הקלטת שיחות 100 מזכרים; דוחות פעולה; שחזור ותמלולו וחומר רפואי בעניינו של המנוח.

מטעם ההגנה הוגשו גם כן מספר מסמכים, לרבות מסמכים הקשורים בתפיסת סכין ומסורית בתיבת דואר של בניין הנמצא בסמוך לזירת הארוע; מסמכים הקשורים באיתור וחקירת אנדרי; צילומים של הרכב התפוס; אמרה של חברה של הגב' טל אוחנה; מסמכים הקשורים בבדיקות מעבדה וסרטון מהמעבדה הדיגיטלית ובו חיתוכי תמונות של הסרטון ממצלמת הרכב של הנאשם.

בקעת המחלוקת

5. רוב רובו של האירוע מתועד בצילומים שנאספו ממצלמות אבטחה שהיו בזירת האירוע ובעיקר ממצלמת דרך שהייתה מותקנת ברכבו של הנאשם (רכב שאותו רכש זמן קצר לפני הארוע) ואשר תיעדה את שהתרחש ברכב ומחוצה לו, הן בשלבים שלפני ההגעה לזירת האירוע הן באירוע עצמו והן בשלבים שלאחר האירוע. תיעוד זה, ממצלמת הרכב, כולל תיעוד קולי וחזותי.

6. אין מחלוקת עקרונית באשר למישור העובדתי של האירוע בעיקר ביחס לחלקו הראשון לרבות הסיבה בגינה הגיעו הנאשם וחבריו לזירת האירוע, השיח שהתקיים בין הנאשם לאנדרי ביחס לתשלום עבור בקבוק האלכוהול, לשיחת הטלפון בין הנאשם למנוח שהביאה לירידתו של המנוח עם האחר לחניה, לאלימות שהפעיל המנוח כלפי הנאשם לרבות האיום בסכין, לניסיון של המנוח לתקוף את יצחק שישב בכיסא האחורי על מנת לקבל את בקבוק האלכוהול, לכניסה של הנאשם וחבריו חזרה לרכב, לנסיעת הרכב לאחור, לעצירתו ולנסיעתו קדימה. כן אין מחלוקת באשר לעובדה כי הרכב הוסט ימינה אל הכיוון בו עמדו המנוח והאחר, לפגיעה של הרכב במנוח, לעובדה כי פגיעת הרכב במנוח ונפילתו של המנוח מהרכב אל הכביש הביאה למותו של המנוח לאחר מספר ימים בבית החולים וכן שהנאשם וחבריו עצבו את זירת האירוע מיד לאחר הפגיעה של הרכב במנוח ונפילתו אל הכביש.

בקעת המחלוקת נוגעת בעיקרה להתנהלות הנאשם בעת הנסיעה ברכב לאחר שהנאשם וחבריו עלו חזרה לרכב בעקבות שליפת הסכין אל עבר הנאשם על ידי המנוח.

במסגרת זו קיימות מחלוקות בין הצדדים ביחס למספר שאלות, לרבות מדוע עצר הנאשם את רכבו לאחר שהחל לנסוע לאחור? מה הייתה תכלית הסטת הרכב ימינה לכוונו של המנוח והאחר? האם המנוח עצמו נכנס אל מרכז הכביש לאחר שהנאשם החל לנסוע קדימה, ואם כן מה הייתה הסיבה לכך?

כנגזר ממחלוקות עובדתיות אלו קיימות בין הצדדים מחלוקות משפטיות לרבות בשאלה האם מדובר היה בתאונה בלתי נמנעת או שמדובר בפגיעה מכוונת של הנאשם במנוח במטרה לפגוע בו? (לפגוע ולא להמית כהבהרתו של

ב"כ המאשימה בסיכומיו בפרוטוקול מיום 30.01.2020 עמ' 223 ש' 27-30); מה היסוד הנפשי שהתגבש אצל הנאשם במהלך האירוע? השלכת היסוד הנפשי על העבירה שניתן לייחס לנאשם ושאלת התגבשות יסודות עבירת ההפקרה המיוחסת לנאשם בנסיבות האירוע.

טיעוני הצדדים

7. המאשימה סיכמה טיעוניה על-פה ובכתב. המאשימה טענה כי בענייננו לא מדובר בתאונה, לא כל שכן תאונה בלתי נמנעת, כי אם באירוע פלילי במסגרתו השתמש הנאשם בכוונת מכוון ברכבו ככלי נשק.

המאשימה הדגישה כי למעשיו של הנאשם נלוותה כוונה אשר התגבשה אצלו עוד כשזה החל בנסיעה לאחור, והמשיכה עת נסע קדימה, תוך הסטת הרכב לעברו של המנוח. המאשימה טענה כי ניתן ללמוד שמדובר במעשה מכוון של הנאשם בין היתר מכיוון הנסיעה של הנאשם (הסטת הרכב ימינה), מאמרות הנאשם, ארטיום ויצחק תוך כדי האירוע ומיד לאחריו ומגרסאותיו הראשונות של הנאשם במשטרה בהן הודה כי נסע לכיוון המנוח כדי לדחוף אותו.

המאשימה טענה כי יש לדחות את גרסת הנאשם לפיה מדובר בתאונה בלתי נמנעת בשל חוסר אמינות גרסתו של הנאשם וחוסר מהימנותו. המאשימה הדגישה בסיכומיה את התפתחות גרסתו של הנאשם ואת הפערים הקיימים בין גרסאותיו השונות, כמו גם את תשובותיו המתחמקות במהלך עדותו.

המאשימה ביקשה להעדיף את אמרות החוץ של יצחק וארטיום, ואת השחזור שערך ארטיום במשטרה ולהעדיף על פני עדותם בבית המשפט, וזאת תוך שימוש בסעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות"). בעניין השחזור הצהירה המאשימה כי זה הוגש בהסכמת ב"כ הנאשם. המאשימה טענה כי יצחק וארטיום סתרו את עצמם בעדותם ביחס לגרסתם במשטרה בנקודות מהותיות, וכי במהלך עדותם ניסו לגנון על הנאשם.

המאשימה ביקשה לדחות את הסברי הנאשם, ארטיום ויצחק בעדותם לדברים מפלילים שאמרו במהלך הנסיעה לאחר האירוע עם המנוח. המאשימה טענה כי ההסברים שמסרו אלה, אודות כך שדיברו בסלנג או בבדיחות הדעת, כדי "לשבור את הקרח", לא הגיוניים.

במישור המשפטי טענה המאשימה כי קיים קשר סיבתי בין מעשיו של הנאשם למותו של המנוח, ומכאן שיש לקבוע מהי העבירה שביצע הנאשם בהתאם למחשבה הפלילית שלו. המאשימה טענה כי הנאשם היה בעל מודעות ושווה נפש לאפשרות שהמנוח ימות כתוצאה ממעשיו. על שוויון נפש זה של הנאשם ניתן ללמוד לטענת המאשימה מהכיוון אליו נהג את רכבו, מהעובדה שלא האט את רכבו ומהעובדה שלא עצר את רכבו, לא לפני הפגיעה במנוח ואף לא מיד לאחר הפגיעה. המאשימה טענה כי בענייננו קמה חזקה שהנאשם היה מודע לאפשרות של פגיעה קטלנית במנוח, שהיא התוצאה הטבעית של שימוש ברכב ככלי נשק, חזקה שלא נסתרה על ידי הנאשם, כאשר למעשה הנאשם צפה והיה צריך לצפות את הפגיעה במנוח. המאשימה הוסיפה כי על

הלך נפשו של הנאשם ניתן ללמוד גם מדבריו לאחר הפגיעה במנוח ("שהוא ילמד לקח") ומחוסר הסימטריות בהפעלת הכוח בין הנאשם למנוח.

המאשימה הוסיפה כי מודעות זו של הנאשם לכלל היסודות העובדתיים שוללת את האפשרות לייחס לנאשם יסוד נפשי של רשלנות.

המאשימה טענה כי בענייננו לא מתגבש סייג של הגנה עצמית. המאשימה טענה כי הנאשם לא פעל מתוך הגנה עצמית כי אם מתוך רצון לנקום על ההשפלה שספג מהמנוח. המאשימה הוסיפה כי הנאשם כלל לא טען טענה זו בתשובתו לכתב האישום או בעדותו, וכנגזר מכך אף לא הובאו ראיות במהלך המשפט ביחס לטענה זו.

המאשימה טענה כי הנאשם הכה את המנוח בחזרה בזמן שיצא מרכבו; כי בעת שהנאשם החל לנסוע לכיוונו של המנוח זה כלל לא הסתכל לעברו ולמעשה ביקש ללכת לדרכו וצעד לכיוון מרכז הכביש רק כאשר הסית את ראשו לעבר הנאשם שבא לדרוס אותו; כי ברגע שהנאשם נסע לכיוונו של המנוח, המנוח לא סיכן את הנאשם ולא איים עליו וכן שהטענה שהמנוח ניסה להשתמש בסכין עת היה על מכסה המנוע של רכבו של הנאשם היא טענה בלתי מבוססת. בעניין זה טענה המאשימה כי באופן טבעי המנוח, שנפגע ברגליו מהרכב, הוטח על שמשת רכבו של הנאשם וכאשר ידו שאחזה בסכין לא הגיעה לכיוון השמשה.

המאשימה הוסיפה כי לו נדרש הנאשם להגן על עצמו היה עליו להשלים הנסיעה לאחר ו לעזוב את המקום ולמצער לברוח באופן רגלי. עוד הדגישה המאשימה כי מרגע שהנאשם נכנס אל רכבו הוא הרגיש מוגן ולא סבר שהמנוח ישוב לתקוף אותו.

לחלופין, המאשימה טענה כי אף אם קם לנאשם צורך להגן על עצמו אזי שהתנהגותו חרגה מן הסביר בהתאם לסעיף 34טז לחוק העונשין ומכאן שאין מקום לסייג זה.

המאשימה טענה כי יש לדחות גם הטענות האפשריות של סייג ההגנה העצמית המדומה (טעות במצב דברים) שכלל לא הועלתה על ידי הנאשם במהלך המשפט ו/או קרבה לסייג ההגנה העצמית מאותם טעמים שמצדיקים את דחיית טענת ההגנה העצמית עצמה.

באשר לעבירת ההפקרה לאחר פגיעה טענה המאשימה, כי הנאשם הודה שראה את המנוח נופל; כי היה מודע לכך שפגע במנוח (אם לא מהרכב אז מהנפילה והטחת הראש בכביש) וכן שהיה מודע לכך שרכבו יכול לגרום פגיעות למנוח. המאשימה טענה כי הנאשם עזב את המקום מבלי להזעיק עזרה למנוח, מבלי לקרוא לכוחות הצלה או למשטרה ומבלי להמתין לאלה. המאשימה הוסיפה כי בהיות הנאשם מעורב ב"אירוע תאונתי" קמה בעניינו חובה לפעול כאמור לעיל, חובה שלא ניתן להעבירה לאחרים שנכחו בזירה. המאשימה טענה כי כל אדם סביר שהיה מבחין בהתנגשות מעין זו היה מודע לכך שאותו נפגע נחבל קשות ומת. המאשימה ביקשה לדחות את טענת הנאשם לפיה חשש שהאירוע יסלים נוכח כך שהמנוח נשאר מוטל על הכביש ללא תזוזה. מכל מקום לא הייתה מניעה לנאשם מלעצור בקרבת מקום (בקצה החניה), להזעיק כוחות הצלה או משטרה ולמצער לבקש ממי מחבריו לעשות כן, ומכאן שאף אם תתקבל טענת ההגנה העצמית אין בכך כדי לפטור את הנאשם מאחריותו לעבירת ההפקרה.

המאשימה ביקשה לדחות טענות הנאשם לעניין מחדלי חקירה. המאשימה הדגישה כי האירוע מושא כתב האישום תועד במצלמות שונות ומכאן שלא היה מקום לערוך שיחזור עם הנאשם. בנוסף, הבהירה המאשימה כי נעשו מספר פעולות חקירה לאיתור חבריו של המנוח ולמציאת זיקה בין המסורית שנתפסה בבניין סמוך לבין המנוח ו/או חבריו.

המאשימה ביקשה מבית המשפט שלא להסתמך על נתוני המהירות שהופיעו במצלמת הרכב לצורך קביעת ממצאים עובדתיים בתיק (עמ' 234 ש' 23-24, עמ' 236 ש' 17 לפרוטוקול הסיכומים, עמוד השישי לסיכומים בכתב) וזאת מטעמים שונים שפורטו בטיעוניה.

8. ב"כ הנאשם ביקש לזכות את הנאשם מהמיוחס לו.

ב"כ הנאשם טען כי האירוע מושא כתב האישום הוא למעשה תאונה בלתי נמנעת.

ב"כ הנאשם טען כי המנוח "קפץ" לכביש שעה שהנאשם נסע בו, כאשר לנאשם לא היה מספיק זמן לעצור בטרם יפגע במנוח. ב"כ הנאשם טען כי התנהלות המנוח היא למעשה "התערבות צד ג'" המנתקת את האחריות שלו לתוצאה שנבעה מהתאונה. בעניין זה הפנה ב"כ הנאשם בין היתר לעדות של בוחן התנועה קיפניס בעניין חישוב מרחק העצירה.

ב"כ הנאשם התייחס לגרסתו הראשונה של הנאשם בה מסר שביקש להזיז את המנוח באמצעות רכבו וטען כי מדובר בגרסה שמסר הנאשם מבלי שהתייעץ קודם לכן עם עורך דין, גרסה שלא משקפת את המציאות, גרסה שנמסרה בחוסר שיקול דעת של הנאשם ולמעשה מדובר בגרסה שקרית של הנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי במידה ותדחה טענת התאונה הבלתי נמנעת יש לייחס לנאשם יסוד נפשי של רשלנות. ב"כ הנאשם טען כי לא ניתן לפתח מחשבה פלילית מסוג אדישות בנסיבות בהן היה נתון הנאשם במהלך האירוע, נסיבות של אירוע טראומתי ומלחיץ. כנגזר מטענה זו,

בעניין זה טען ב"כ הנאשם כי הנאשם לא היה מודע לטיב הנסיבות, דהיינו שהוא סוטה עם רכבו אל עבר המנוח. עוד הוסיף ב"כ הנאשם בעניין זה, כי הנאשם לא יכול היה לצפות שהמנוח יקפוץ או יצעד או ייזרק אל עבר הכביש. בנוסף ב"כ הנאשם טען כי הנאשם לא יכול היה לצפות גם את תוצאת האירוע.

ב"כ הנאשם הוסיף כי במידה ותידחה הטענה שהיסוד הנפשי של הנאשם היה לכל היותר של רשלנות, אזי שנכון יהיה לייחס לו את המחשבה הפלילית הנמוכה ביותר של פזיזות, דהיינו קלות דעת. בעניין זה הוסיף ב"כ הנאשם כי הנאשם ניסה למזער את הסיכון שנוצר הן כשניסה לברוח מהמקום והן וכאשר עצר את רכבו תוך שניות מספר משהבין כי המנוח נמצא על מכסה המנוע של רכבו. ב"כ הנאשם הוסיף כי גם נוכח הרפורמה שנערכה בעבירות ההמתה ניתן ליחס לנאשם לכל היותר מחשבה פלילית מסוג של קלות דעת.

כקו הגנה אחרון טען ב"כ הנאשם כי יש לזכות את הנאשם משום שהתגבש בעניינו סייג ההגנה העצמית המדומה.

כשנתבקש ב"כ הנאשם להתייחס לטענת המאשימה לפיה ההגנה כלל לא טענה כי בעניינו של הנאשם קם סייג ההגנה העצמית, השיב ב"כ הנאשם כי מדובר בטענה משפטית, כאשר חלק מהראיות שהוגשו בהסכמת הצדדים מדברות בעד עצמן ומלמדות על כיוון של הגנה עצמית או הגנה עצמית מדומה. עוד הוסיף ב"כ הנאשם בעניין זה, כי הוא, כמייצג של הנאשם, ביקש להציג את גרסתו של הנאשם לפיה לא הייתה לו מחשבה פלילית. ב"כ הנאשם הדגיש במהלך סיכומיו כי האירוע כולו היה אירוע אקראי, כי לא הייתה קיימת היכרות מוקדמת בין הנאשם לבין המנוח, כי הנאשם לא פעל באלימות אל מול המנוח לאורך כל האירוע, כי הנאשם הוא זה שביקש להזמין משטרה וכן שהמנוח הוא אשר שב והסלים את האירוע פעל באלימות כנגד הנאשם מתחילתו של האירוע ועד לסופו. בעניין התנהלותו של המנוח הוסיף ב"כ הנאשם כי מהסרטון המתעד את האירוע עולה שהמנוח נדחף על ידי חברו אל עבר הכביש ולחילופין נתפס על ידי חברו שניסה למשוך אותו, כשבעניין זה הפנה לסרטון תמונות של המעבדה הדיגיטלית (נ/10). ב"כ הנאשם הוסיף כי מהסרטון שמתעד את האירוע ניתן לראות כי בזמן עצירת הרכב, בין סיום הנסיעה לאחור לתחילת הנסיעה קדימה, הסתובב המנוח אל עבר הנאשם והוציא מכיסו דבר מה, תוך כדי שחברו מניח את ידו על כתף שמאל של המנוח ואז זה נראה עושה מספר צעדים קדימה.

ב"כ הנאשם הדגיש כי הנאשם ביקש לברוח מזירת האירוע באמצעות רכבו, וכי אם היה מבקש לדרוס את המנוח כנטען לא היה נוסע כלל לאחור. ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי מכלל העדויות בתיק עולה שהנאשם היה אחוז אימה, מבוהל ומפוחד מהמנוח ולמעשה חש בסכנת חיים.

ב"כ הנאשם טען כי היחידה החוקרת נקלעה לקיבעון מחשבתי לפיו הנאשם בכוונת מכוון פגע במנוח. ב"כ הנאשם טען כי פועל יוצא של הקיבעון המחשבתי מצד היחידה החוקרת הביא למחדלי חקירה, לרבות בעניין אי עריכת השוואה בין הסכין שנתפסה בתיבת דואר בבניין הסמוך לזירת האירוע לסכין שאחז המנוח כנצפה בסרטון, אי עריכת שחזור עם הנאשם ואי איתור חברו של המנוח.

ביחס לעבירת ההפקרה טען ב"כ הנאשם כי אין מקום להרשיע את הנאשם בעבירה זו שכן הנאשם עזב את זירת האירוע בשל הפחד שאחז בו והסכנה שחש לחייו ולא ממניעים שעומדים בבסיס הערכים המוגנים הקשורים בעבירה זו. בעניין זה הוסיף ב"כ הנאשם כי אף המאשימה טענה שלא מדובר באירוע תאונתי. לחלופין טען ב"כ הנאשם כי יש להרשיע את הנאשם בעבירה לפי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה ולא לפי סעיף 64א(ג) שיוחסה לנאשם.

דין

הערת אזהרה

9. כפי שצוין לעיל, וכפי שיפורט בהרחבה להלן, האירוע מושא הכרעת דין זו מתועד ברובו. לצורך הכרעת הדין ובמסגרת ניהול המשפט נבחנו הראיות עד דק, לרבות צפייה חוזרת ונשנית בסרטונים השונים. מטבע הדברים כי בחינה שכזו לא נעשית באותם תנאים בהם הנאשם היה בעת האירוע בהיותו נתון באירוע מלחץ וטראומתי. נוכח האמור מצאתי להזהיר את עצמי במסגרת בחינת הראיות כי עלי לזכור ולבחון את התנהלותו, מודעותו ומחשבתו של הנאשם בעת האירוע, בתנאי האירוע. יחד עם זאת, בית המשפט לא מתפרק מחובתו לבחון את הראיות באופן יסודי, בכל האמצעים העומדים לרשותו ולגזור

את המסקנות המתאימות. לעניין זה ראו ע"פ 4082/08 ולרי גורביץ' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.01.2011):

"לא נעלמה מעמנו הטענה, כי לא הרי מי שנתון בנסיבות של תחושת סכנה ומצוקה, כהרי מי שבוחן דברים בחכמה שלאחר המעשה, באוירה השקטה יחסית של אולם בית המשפט. ואולם, כאמור טענה זו, בחינת "אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו", אינה יכולה להתקבל כפשוטה, שהרי משמעה הוא כי במקרים קשים רבים אין בית המשפט יכול לדון כל עיקר - ודבר זה לא יתכן באינטרס החברתי והציבורי. כל שיש בה הוא הצורך לבחון בזהירות את הנסיבות הספציפיות על רכיביהן".

המישור העובדתי

10. לבירור המסכת העובדתית אתיחס באופן נפרד לארבעה מקטעים של האירוע. במקטע הראשון אתמקד בשלב הגעת הנאשם לזירת האירוע; במקטע השני אתמקד בשלב הגעת המנוח אל רכבו של הנאשם והאלימות שנקט כלפי יושבי הרכב, במקטע השלישי, שבו ליבת המחלוקת בין הצדדים אתמקד בנסיעה של הנאשם ברכבו עד לפגיעה במנוח, ובמקטע הרביעי אתמקד בעזיבת הנאשם את זירת האירוע והאמירות של הנאשם ויושבי הרכב ביחס לאירוע.

המקטע הראשון - הגעת הנאשם לזירת האירוע

11. כאמור, הראיה המרכזית היא התיעוד החזותי והקולי של האירוע באמצעות מצלמת הדרך שברכב הנאשם (ת/36).

בסרטון הראשון (מסתיים ב-57:30) נראה רכבו של הנאשם כשהוא בדרך לזירת האירוע כשברקע שומעים את ההנחיה הקולית של אפליקציית "ווייז". הרכב נכנס לכוון החניה של זירת האירוע (58:22-58:28) כשאת הכניסה לחניה חוסמים שני רכבים העומדים זה לצד זה עם אורות דולקים. מצד ימין ליד אותם רכבים, בין הרכבים החונים עומדת קבוצה של אנשים. אחד הרכבים נוסע קדימה (58:29), מפנה את הכביש ומאפשר לרכב הנאשם להיכנס לחניה. החניה מוארת בתאורת רחוב ועמוסה ברכבים החונים משני צדי החניה. ארטיום נשמע שואל: "זה הם?" והנאשם משיב: "זה זה אתיופים איזה הם? זה ההוא נראה לי אפריים (לא ברור)" (ניתן להבחין בין הקולות של יושבי הרכב כאשר קולו של יצחק שישב מאחור נשמע מרוחק יותר). רכב הנאשם נכנס אל החניה חולף על פני קבוצת האנשים העומדים מצד ימין כשאחד מיושבי הרכב משמיע לעברם "בו" בכוונה להבהילם (58:36). הרכב ממשיך בנסיעה קדימה מרחק של כ-20-30 מטר וחונה במאונך ומאחורי הרכבים החונים (הרכב נעמד כשחזיתו נמצאת בכיוון שבין השעה 11:00 ל-12:00 - על פי לוח מחוגי שעון). בהמשך (59:32) נראה אדם (אנדרי) לבוש בחליפת "טריינינג" שחורה עם פסים לבנים צועד לכוון הרכב.

כשאנדרג מגיע אל הרכב (לא רואים אותו משוחח עם הנאשם) הוא מנהל דו שיח עם הנאשם. אנדרג: "אתה מוכר שתיה?" הנאשם: "כן" אנדרג: "כמה זה עולה?" הנאשם: "135" אנדרג: "מה 135 יש לי 100 פה" הנאשם: "מה" (בפליאה) אנדרג: "100 הוא אמר לי זה נצח" הנאשם: "אז מה שזה נצח" אנדרג: "לא יודע הוא אמר לי לדבר אתך אמר לי 100" הנאשם: "לא לא לא תגיד לנצח..." (לא ברור) אנדרג: "תתקשר אליו" הנאשם: "מה יש לי להתקשר אליו..." נשמע צלצול של שיחת טלפון (01:00:22) מהקו השני נשמע המנוח אומר: "הלו" (01:00:31, סיום סרטון).

בסרטון שלאחריו (שמסתיים ב-32:00) נשמעת שיחת הטלפון בין המנוח לנאשם שהתנהלה בטונים צורמים (01:00:33-01:00:53).

הנאשם: "אתה לא יודע שזה 135 אתה שולח אותו עם 100" המנוח: "שתוק יא מאנייק מה אתה דפוק תגיד לי אמרתי שהוא יורד אליך לא" הנאשם: "נו ירד אלי עם 100 שקל" המנוח: "תקשיב טוב אני אביא לך את ה-30 שקל" הנאשם: "שום דבר לא תקשיב טוב לא נעליים יאלאא ביי" המנוח (בקול מאיים): "שתוק יא...תשאר שם תשאר" הנאשם: "בוא... בוא... בוא" ונשמע ניתוק הטלפון. נשמע שקט ואז נשמע רעש של רשרוש של שקית ארטיום: "מה מה זה?" יצחק: "מה מה אתה דוחף לי את זה".

12. **בחקירתו הראשונה במשטרה (ת/1)** מסר הנאשם גרסה שונה מזו שמסר בתשובתו לכתב האישום ומזו בה אחז לאורך כל משפטו. כזכור הנאשם אישר כי הגיע אל זירת האירוע על מנת למכור בקבוק אלכוהול למנוח, לאחר שזה יצר עימו קשר.

במסגרת חקירתו הראשונה מסר הנאשם גרסה שונה באשר לסיבה בעטיה הגיע לאירוע, באשר למספר יושבי הרכב ובאשר לאופן בו התפתח האירוע לכדי עימות עם המנוח. בגרסה זו הנאשם ביקש להסתיר את נוכחותו של יצחק באירוע ומסר כי רק הוא וארטיום היו ברכב. כן מסר כי הגיע לזירת האירוע על מנת לאסוף חבר וכי האירוע התפתח מוויכוח סתמי על סיגריה עם אדם אותו הוא לא מכיר (**ת/1**, עמ' 2 ש' 9 עד עמ' 3 ש' 28).

יצוין כי גרסתו זו של הנאשם נמסרה עוד קודם לחקירתו, לשני שוטרים שונים אשר פגשו בנאשם לאחר שזה הגיע לתחנת המשטרה (**ת/19 ו-ת/20**).

13. רק בהמשך, בחקירתו השלישית (החקירה השנייה הופסקה לאחר שביקש להתייעץ עם עורך דין), זנח הנאשם את גרסתו הראשונית ואישר כי יחד איתו ברכב היו ארטיום (שישב במושב הקדמי לצדו) ויצחק (שישב במושב האחורי) ואישר כי הגיע למקום האירוע כדי למכור אלכוהול למנוח (**ת/3**). בעדותו בבית המשפט (פרוט' מיום 12.12.19) הסביר הנאשם מדוע לא מסר את מלוא הפרטים בגרסה הראשונה בכך שחשש למצבו הנפשי של יצחק, שהוא צעיר, בן משפחתו, בעל נסיבות אישיות - משפחתיות מורכבות ביותר וכן חשש לספר כי הוא מוכר אלכוהול באופן לא חוקי (עמ' 152 ש' 5-15).

14. בעדותו בבית המשפט (פרוט' מיום 12.12.2019) תיאר הנאשם את אופן הגעתו לזירת האירוע. הנאשם סיפר כי בערב האירוע, בעת שהיה במהלך הכנות לטיול משפחתי בחו"ל (אליו היה צריך לצאת לפנות בוקר), יצא לספק הזמנה גדולה של אלכוהול שקיבל בטלפון, וכי תוך כדי אספקת ההזמנה

הראשונה קיבל טלפון להזמנה שנייה שבעקבותיה הגיע אל זירת האירוע. הנאשם המשיך ותיאר את אופן השתלשלות האירוע באופן דומה לתיעוד בסרטון שפורט לעיל. הנאשם אף אישר כי השיחה הטלפונית עם המנוח הייתה: **"קצת בטונים לא נעימים כאלה. אני אמרתי אולי בן אדם עייף, מסטול, אני לא יודע. שמה לא שמה."** (עמ' 144 ש' 21).

בחקירתו הראשית מסר הנאשם כי חיכה במקום למנוח כיוון שרצה להשלים את העסקה (עמ' 144 ש' 22). כשנשאל בחקירתו הנגדית אודות הנימה האגרסיבית והמאיימת של המנוח בשיחת הטלפון, השיב כי זו השפה בה השתמשו בשכונה הקשה בה גדל ומכאן שהוא לא התרגש ממנה וכי הוא לא חש מאוים ממנה באותו רגע (עמ' 159 ש' 28- עמ' 160 ש' 11). כששאל מדוע נשאר במקום האירוע לאחר השיחה המאיימת עם המנוח השיב: **"אז יכול להיות שהוא לא רצה פשוט לרדת ולהביא. יכול להיות שהיה עליו הוא שלח את הבן אדם רק עם 100 ₪ אז אני לא יכול להיכנס מה היה לו בכיס ומה הוא מתכוון לבוא לעשות"** (עמ' 160 ש' 24-26).

15. הנאשם העיד כי הוא לא הכיר את המנוח קודם לאירוע, וזאת הן בחקירתו הראשית (עמ' 153 ש' 7-10) והן בחקירתו הנגדית (עמ' 155 ש' 11-27). אף בחקירותיו טען הנאשם כי הוא לא הכיר את המנוח קודם לאירוע (ת/3 עמ' 2 ש' 12; ת/4 עמ' 3 ש' 32-33). אף בגרסתו הראשונה טען הנאשם כי לא הכיר את המנוח.

16. תיאור דומה של המפגש עם אנדרי בזירת האירוע מסרו **יצחק וארטיים** בעדותם (עמ' 28-29; עמ' 61-62 לפרוט' מיום 19.3.2019).

המקטע השני- הגעת המנוח לרכב הנאשם

17. המקטע השני מתייחס כאמור לתקיפת המנוח את הנאשם, לניסיון לדקור אותו באמצעות דוקרן ולניסיון התקיפה של המנוח את יצחק שישב במושב האחורי של הרכב על מנת לקחת ממנו את בקבוק הוודקה.

נוכח זווית הצילום של מצלמת הדרך אין תיעוד חזותי של התקיפה אך ניתן להתרשם מהתיעוד הקולי על אופי התקיפה. לאחר שיחת הטלפון בין הנאשם למנוח נותר הנאשם ברכב והמתין לבואו של המנוח. בסרטון (32:00) נראים ראשיהם של המנוח ואדם אחר מבצבים מעל הרכבים החונים כשהם צועדים לכיוון הרכב. כשהם מגיעים אל הרכב נשמע ברקע רעש של דלת רכב נפתחת והמנוח נשמע אומר (01:02:25): **"תגיד לי יא מזדיין על מי אתה עושה רעש יא מנייאק אה...איפה הוא?"** הנאשם: **"דבר איתי איפה הכסף?"** המנוח: **"איפה הוודקה?"** הנאשם: **"אצלי"** נשמע רעש חזק של סטירה ולאחריה קול של חבטה או פתיחת דלת (01:02:35). נשמעים קולות עמומים ברקע של צעקות **"פתח...פתח...פתח מהר"** ולאחר מכן **"בוא לבד שלא יתערבו...עם דוקרן אתה בא...בוא בוא"**

בהמשך נשמעים קולות דיבור מרוחקים (סרטון 01:02:52, 01:02:53), נשמע קול של דלת רכב נטרקת וקול

של בחורה (טל): "אני אתקשר למשטרה" המנוח פונה אליה ואומר: "תתקשרי יא שרמוטה, תתקשרי" טל: "אני שרמוטה אני אתקשר למשטרה" (01:03:15). לאחר מכן נשמע רעש של דלת רכב נפתחת והמנוח נשמע: "אני תופס את הדוד שלך...איפה הוודקה". בשלב זה נראה הנאשם עובר בהליכה מהירה מול חזית הרכב מצד שמאל של הרכב לכוון מושב הנהג (01:03:28). במקביל נשמע ברקע קול של דלת נפתחת ונשמע דו שיח בין המנוח ליצחק. המנוח: "איפה הוודקה...תביא את הוודקה" יצחק: "שניה...שניה...מה אתה רוצה תן לצאת...מה אתה רוצה ממני כפרה עליך" ואז נשמע שוב קול של דלת נטרקת וצעקות "סע...סע...סע (מילים לא ברורות ברוסית)". בשלב זה נשמע הנאשם לחוץ.

18. בעדותו תיאר הנאשם את אשר התחולל כשהמנוח הגיע אל הרכב: "המנוח מגיע מצד שמאל שלי מכיוון המדרכה מבין הרכבים. זה אם אתה יושב בתוך הרכב אין שום סיכוי שאתה רואה אותו מגיע. עד שהוא לא מגיע אליך... אז מגיע וסוטר לי בפניי ופשוט יצאתי מהאוטו להבין מה הפשר, זה אפילו לא היתה זה פשוט אינסטינקט כזה אני לא יודע מה היה פשוט אז יצאתי מהאוטו להבין מה קרה... פשוט אינסטינקט כזה אני לא יודע יצאתי מהאוטו אחרי הדקירות והתחילו הדחיפות ופשוט שלף עליי סכין תביא את הוודקה ותביא את הכסף ושלף עליי סכין והתחיל כל הבלגן שם. ואני ניסיתי להדוף אותו לזוז ממנו, זזתי אחורה הגעתי עד אחורי הרכב וזה היה ממש מספר שניות עד שהיתה שם איזה שהיא מישהי, אני צעקתי לארטיום שיזמין משטרה שיש לו סכין ביד הוא יושב בתוך הרכב. כשהוא יצא מהרכב הוא רצה להזמין משטרה או לא רצה להזמין משטרה אני לא נכנסתי לזה ואז היתה שם בחורה בשם טל היא אמרה שהיא תזמין משטרה ואז כשהוא סובב את היחס שלו אליה כלפיה והתחיל לצעוק ולקלל ולאיים עליה אז היה לי חלון הזדמנויות כזה לברוח משמה ולהיכנס לאוטו. באתי מסביב מהצד השני של האוטו עליתי לרכב מהצד של הנהג, ארטיום נשאר מחוץ לרכב והתחלתי לצעוק לו תעלה לאוטו, תעלה לאוטו..." (עמ' 145 ש' 4-23).

כשהנאשם נשאל איך הרגיש בסיטואציה הזו השיב: "חוסר אונים מוחלט. חוסר אונים מוחלט. בסיטואציה הזאת בכלל זה, זה מאוד קשה לי להיכנס למקרה הזה, אתה מבין? לספר על זה זה משהו שאני מדחיק כל הזמן. בגלל הסיטואציה הזאת אני רוצה לקחת טיפולים פסיכולוגיים" (עמ' 146 ש' 14-17). הנאשם העיד כי פחד על מי שהיה איתו ברכב ובעיקר על "איציק הוא כמו אחי הקטן, בן טיפוחי. אני גידלתי אותו מגיל קטן, הוא גדל בנסיבות בדיוק כמו שלי" (עמ' 145 ש' 25-26). בהמשך סיפר הנאשם על הקשר שלו עם יצחק ועל כך שרצה להגן עליו: "...אני לא רציתי שיכנס לתוך הסטרס הזה ויראה את הדברים האלה אני מאוד פחדתי עליו. גם מטבע הדברים גם בגלל זה בחקירה המשטרתית גם לא הוספתי אותו" (עמ' 148 ש' 6-7).

19. אף בחקירתו במשטרה מסר הנאשם גרסה דומה ביחס למקטע זה ולפיה המנוח הגיע, אמר שהוא מחפש את בארי, כי המנוח הכה אותו ובהמשך הוציא עליו סכין, כי ביקש מארטיום שיזמין משטרה ומישהי אמרה שהיא תזמין משטרה, כי עשה סיבוב מסביב לאוטו כדי להגיע לרכב וכי ביקש מחבריו להיכנס אל הרכב (ת/3 עמ' 4 ש' 85 עד עמ' 5 ש' 1).

20. הנאשם העיד כי המנוח תקף אותו ראשון בסטירה וכי הוא עצמו לא סטר בחזרה למנוח כי אם דחף אותו לאחור (עמ' 161 ש' 19-29). כשעומת בחקירתו הנגדית עם דברי ארסיון שהעיד כי הוא, הנאשם, החזיר למנוח מכה, השיב כי ארסיון לא היה יכול לדעת מה קרה כי הוא היה בתוך האוטו באותו זמן. בהמשך שב הנאשם והעיד כי הדף את המנוח במטרה להרחיק אותו ממנו (עמ' 162 ש' 9). כך גם מסר בתשובתו לכתב האישום (סעיף 6 לתשובה בכתב).

כשנשאל מה הרגיש אחרי שהמנוח סטר לו ואחרי ששלף סכין לעברו השיב כי חש פחד ומאוס ורק רצה לסיים את הסיפור לעלות לאוטו ולנסוע (עמ' 162 ש' 6, 15). הנאשם הוסיף כי לאחר שהדף ממנו את המנוח זה שלף כלפיו חפץ חד (עמ' 162 ש' 10-11). הנאשם הוסיף כי קרא בהמשך לארסיון לעלות לרכב אך לקח לו זמן לעלות שכן הוא וארסיון, חשש להפנות את הגב למנוח (עמ' 146 ש' 4-9).

21. **יצחק** העיד ביחס למקטע זה כי: "ואז הגיע נצח... שלח מכה דרך החלון... אל בארי... פשוט קשה לי. קשה לי כל הסיטואציה הזאת. אז אתה יודע, אני בסך הכל בן 19, פעם ראשונה אני מגיע למצב כזה של חרדה ובהלה... ברי יצא מהאוטו הוא רדף אחרי עם סכין... נצח רדף אחרי בארי עם סכין. הוא לא נתן לו להיכנס לאוטו. בנוסף לכך בארי, שמעתי שהוא צעק 'תזמינו משטרה, תקראו למשטרה' איכשהו הוא הצליח להימלט אל תוך האוטו. באותו זמן שהוא נמלט אל תוך האוטו נצח הגיע. ארסיון העביר את השקית של הוודקה אלי מאחורה. נצח בא אלי עם הסכין, ניסה לשלוף את השקית וגם לדקור אותי, מאז, מהסיטואציה הזאת, אני הגעתי למצב של בהלה, הייתי כולי בהלם מוחלט. פעם ראשונה שמישהו מרים עלי סכין ומנסה לדקור אותי. אני חשבתי שאני עומד למות. אני כולי רעדתי" (עמ' 29 ש' 26 עד עמ' 30 ש' 14).

בהמשך כשנשאל מה היה המצב כשנכנסו לרכב השיב שהייתה פאניקה והיה לחץ של כולם (עמ' 32 ש' 3-4).

22. **ארסיון** העיד ביחס למקטע השני כי: "...אז הם יוצאים מהבית, אתה יודע, הולכים כזה... חוסר צניעות מוחלט נקרא לזה, אני לא יודע איך להגדיר את זה, ברמה כזאת. הוא מגיע לכיוון האוטו. המנוח עומד יחד עם הבלונדיני. הוא מכניס את הראש לחלון, לתוך האוטו. נראה במצב...לא יודע, סמים, אלוהול, נראה ממש...ככה, מכניס את הראש, מוציא את הראש 'מי הבעל הבית פה?...'".

הערת בית המשפט: העד משמיע קולות של בן אדם שמדבר בצורה מעוותת ומתהלך בצורה מוזרה...

בארי פותח את הדלת ואומר 'אני'...ישר המנוח דופק לבארי מכה, סטירה. אני עוד הייתי באוטו. נשמע קול ממש אגרסיבי. בארי קיבל מכה. הבנתי שהוא דחף אותו מנגד. הביא תגובת נגד...בארי הביא תגובת נגד לבן אדם, אחרי שהוא הביא לו מכה, כדי להרחיק אותו. דחיפה. לא כל כך ראיתי. המנוח נצמד לאוטו. ואחרי שבארי הגיב, המנוח שלף דוקרן, אני לא יודע אם זה היה מסור, סכין, דוקרן עצום...אני הייתי באוטו...ראיתי מהחלון שבארי נתן קפיצה אחורה. ראיתי את זה, יצאתי מהאוטו

מהבהלה. והגיע הבחור השני שעמד עם המנוח, לא הבלונדיני, השני. הוא חסם אותי 'אל תזוז'. הם התהלכו...בארי מנסה לברוח והמנוח הולך עליו עם הסכין, ממש ככה, בהליכה בוטה...הבחור שעמד עם המנוח חוסם אותי...בארי אומר לו...למה אתה מוציא עלי סכין? יצאת לדבר איתי גבר אל גבר, למה אתה מאיים עלי עם נשק?' אז הוא ענה לו 'אני אזיין אותך' ממש מתפרע ברמה...אין את מי לעצור. אני עומד קפוא, מפוחד, אני לא אשקר. הוא ניסה לחזור אחורה. בארי נכנס לאוטו...המנוח החליט לבוא מהצד. הדלת פה. אם אני לא טועה איציק היה בתוך האוטו...הוא ישב מאחורה. המנוח פתח את הדלת, ממה שאני זוכר הוא ניסה לקחת את הבקבוק ולשדוד אותו בכח. הוא איים על יצחק עם הסכין. שוב, הוא רב איתו עם הדלת והסכין בצד הזה... ש:ואתה רואה את זה? ת:...כן. כן...הוא רב איתו קצת. ויצחק איכשהו משך את השקית ונעל את הדלת...אז הוא צעק לי 'ארטיום תיכנס'...ברי. הוא צעק לי 'ארטיום תיכנס לאוטו תיכנס לאוטו'. אני נכנסתי מהר, סגרתי את הדלת" (עמ' 63 ש' 5- עמ' 65 ש' 7).

יצוין כי בשחזור שביצע ארטיום מסר זה כי הנאשם הגיב למנוח כשזה סטר לו. ארטיום מסר כי: "ואז בא וכאילו הגיב לו או בוקס או אתה יודע מפה ראיתי כאילו שהוא נותן לו מכה. אמרתי כאילו ברי מחזיר לו מכה ושמעתי בום על האוטו, ברזל או בוקס או מכה הוא לא יודע הדביק אותו לברזל או משהו כזה ש: מי הדביק את מי לברזל? ת: ברי כאילו, ברי הגיב לו על זה... עכשיו, ברגע ששמעתי את הבום כבר פתחתי את הדלת" (עמ' 6 ש' 29-36 לת/8 - תמלול השחזור של ארטיום שהוגש בהסכמה).

23. העדה טל אוחנה העידה אף היא ביחס למקטע השני. זו העידה כי: "הייתי בדרך הביתה ודיברתי בטלפון עם חברה שלו, באתי לעלות הביתה וראיתי התקהלות של אנשים...הייתי במדרכה בטלפון...על המדרכה הלכתי הביתה...וראיתי התקהלות של אנשים, לא כל כך הבנתי מה קרה...ושמעתי, אני אפילו לא זוכרת מה שמעתי, מישהו אמר תזמיני מד"א, וזהו, ראיתי בן אדם כאילו על הרצפה" (עמ' 32 ש' 25- עמ' 33 ש' 5 לפרוט' מיום 20.03.2019).

בהמשך הוסיפה כי: "הנהג נכנס בבהלה לרכב, הוא היה לחוץ כזה והוא נראה מפוחד, אני לא יודעת בדיוק מה, והבן אדם...הוא, לא יודעת מה, הוא נראה מסוכן כזה, מלחיץ...כאילו עבר עליו משהו, לא יודעת מה...הנהג נלחץ כזה ונלחץ לו האוטו והוא אמר לחבר שהיה לידו גם להיכנס, הבן אדם, המנוח ניסה, לא יודעת, להפריע להם או לא יודעת מה..." (עמ' 34 ש' 26- עמ' 35 ש' 15).

24. הצדדים הגישו בהסכמה את אמרתה של העדה מאיה מוזגורישווילי (ת/9).

עדה זו מתגוררת בדירה בבניין הפונה אל החנייה שבזירת האירוע. העדה מסרה כי "...ושמעתי וויכוחים קולניים ואני נעמדתי בחלון בכדי לראות במה מדובר ואז שמעתי שאלה שהיו ברכבים אמרו שהם התקשרו למשטרה ואז עמדה ליד איזו ילדה בשם טל שגרה בקומה הראשונה של הבניין וגם היא אמרה שהיא התקשר למשטרה ואז הבחור האתיופי בא אליהם לרכב בצורה מאיימת ותפס את הדלת

האחורית בצד של הנוסע ליד הנהג כאשר היא פתוחה וניסה לפתוח אותה יותר או לשבור אותה אני לא יודעת ואז הם אמרו בואו ניסע והם נכנסו לרכב... הבחור האתיופי הכניס חצי גוף שלו למושב האחורי והתחיל לצעוק 'תביא את הוודקה' והוא נאבק עם זה שיש (צ"ל שישב, י' ל') מאחורה ואז הרכב התחיל לנסוע..." (עמ' 1 ש' 2-15).

בהמשך הוסיפה כי שמעה שהוויכוח על וודקה ושמעה את האתיופי אומר תביא את הוודקה והוסיפה כי: "...הם (יושבי הרכב, י' ל') עמדו בחוץ והאיתיופי כל הזמן הציק להם אני לא יודעת מה הוא רצה מהם ואז הם ניצלו הזדמנות ונכנסו לרכב. ש: האם ראית את האיתיופי מחזיק משהו ביד או מנסה לאיים... ת: אני לא ראיתי משהו אבל אני הבנתי לפי מה שראיתי שהם פחדו ממנו ופחדו להתקרב אליו אני לא יודעת למה" (עמ' 1 ש' 28- עמ' 2 ש' 7). בהמשך הוסיפה כי לא ראתה אלימות פיזית בין ה"איתיופי ליושבי הרכב" (עמ' 2 ש' 8-10).

המקטע השלישי - הפגיעה של הנאשם במנוח באמצעות הרכב

25. המקטע השלישי מתחיל בשלב שבו הסתיים המקטע השני היינו בשלב שבו הנאשם ויושבי הרכב כבר נכנסו חזרה אל הרכב. גם את שלב זה תיעדה מצלמת הרכב. תחילתו של שלב זה הוא בנסיעת הרכב לאחור. במצלמת הדרך נראים בשלב זה הבניינים המרוחקים בקצה החנייה והרכבים החונים שבצד שמאל במאונך לרכב כאשר חזית הרכב נמצאת כאמור, בין השעה 11:00 לשעה 12:00 לערך. אנדרי, הנאשם והאחר אינם נראים בשלב זה.

26. כעולה מת/36 הנסיעה של הנאשם לאחור (בין 01:03:44 ל- 01:03:49) מתחילה כשברקע נשמעים הצעקות סע...סע...סע ונראה כי הנאשם מבקש להימלט מזירת האירוע. הנאשם החל בנסיעה מהירה לאחור (01:03:43) כשבשלב זה לא רואים אנשים שנמצאים לפני הרכב. הנאשם נוסע לאחור תוך סיבוב ההגה כך שחזית הרכב הגיעה למצב של שעה 11:00 לערך. ברקע נשמע הנאשם אומר: "יא מאנייק" (01:03:46).

במהלך הנסיעה לאחור נחשפת תחילה דמותו של אנדרי שעמד לצד הרכבים החונים מצד שמאל ונראה כשהוא צועד קדימה (01:03:47), ומיד לאחר מכן (01:03:48) נחשפות דמויותיהם של המנוח והאחר בצד ימין. לפני שהמנוח עוצר את הנסיעה לאחור נראה כי הוא מיישר קמעה את הרכב ומחזיר אותו למצב הקודם כלומר שחזית הרכב נמצאת במצב שבין השעה 11:00 לשעה 12:00.

מן האמור עולה שחולפות כשלוש-ארבע שניות מאז שהרכב מתחיל לנסוע לאחור עד שנראתה הדמות הראשונה (אנדרי) משמאל.

בנקודה בה הנאשם עוצר את הנסיעה לאחור נראים המנוח והאחר (הצדודית שלהם כשפניהם לכיוון הרכב) לצד המכוניות החונות מצד ימין כשהם צועדים לכיוון מרכז הכביש כאשר המנוח מוביל ואילו האחר נראה כאוחז במנוח מאחור אך אין הם חוסמים את נתיב נסיעת הרכב. המנוח נראה עושה כשלושה צעדים עד לשנייה 01:03:50.

בשנייה 01:03:49 הרכב מתחיל לנסוע קדימה בסטייה חדה ימינה.

במקביל המנוח והאחר נראים עושים צעד אחד או שניים נוספים אל עבר מרכז הכביש.

בשנייה 01:03:50 נראה הרכב נוסע אל מול המנוח והאחר נראה מבוהל והוא ספק עוזב את המנוח ונרתע לאחור ספק דוחף אותו לכוון מרכז הכביש. המנוח שלא נרתע לאחור נראה עושה חצי סיבוב, נעמד מול חזית הרכב מכופף את רגליו ומתכוון לפגיעת הרכב.

בשלב זה המנוח מחזיק בסכין מונפת בגובה כתף. תוך כדי שנייה זו הרכב מגיע אל המנוח.

המנוח מניח את ידו השמאלית על מכסה המנוע של הרכב ומרים את גופו כאשר בידו הימנית הוא עדיין אחוז בסכין (שלא נראית בנקודה זו).

ברקע נשמע יצחק אומר (בחצי צעקה): **"בורה...בורה...אל תעשה שטויות"**

בשנייה 01:03:51 הרכב ממשיך בנסיעה קדימה כשידיו של המנוח מכופפות, רגליו מונפות מעלה והחזה שלו פוגע במכסה המנוע. ידו הימנית של המנוח עדיין אחוזת בסכין ובהמשך מונפת בתנועת מגל מימין לשמאל (שלו) ומוטחת בחוזקה על שמש הרכב הקדמית.

בשנייה 01:03:52 נראה הרכב סוטה שמאלה על מנת להימנע מהתנגשות ברכב מסחרי לבן גדול הנמצא בשורת המכוניות החונות מצד ימין ואשר בלט החוצה כשהמנוח עדיין על מכסה המנוע של הרכב.

בשנייה 01:03:53 הנאשם בולם את הרכב והמנוח נראה נהדף מהרכב כאשר בתחילה הוא נראה נוחת על רגליו ומיד לאחר מכן נופל עם גבו על הכביש, כשברקע נשמע יצחק ממשיך וצועק: **"אל תעשה שטויות"**.

האדם על הכביש נשמע אומר: **"תגיד לי מה אתה דפוק"**

הנאשם נשמע אומר: **"זוז יא בן זונה"**.

בשנייה 01:03:56 הרכב מתחיל בנסיעה מהירה לאחור.

בשנייה 01:04:00 האחר ואנדרי נראים רצים לכוון המנוח.

יצוין כי בניתוח המקטע השלישי מצאתי לעשות שימוש גם **בת/33א** שהוא דיסק ובו הסרטונים מופיעים בהילוך איטי לאחר עבודה של המעבדה הדיגיטלית, ואף **בנ/10** שהוא דיסק ובו הסרטון ממצלמת הרכב מחולק ל"פריימים" שונים, כל אחד בתמונה נפרדת.

27. **כזכור, גרסתו הראשונה של הנאשם** ניתנה לשני שוטרים שונים בתחנה עוד קודם לחקירתו הפורמאלית. ממצא של היומנאי שפורקה בלד **(ת/19)**, שהוגש בהסכמה, עולה כי הנאשם מסר לו שהוא זה שהיה מעורב באירוע בשדרות לכיש 52 וכששאל אותו מה קרה **"ברי סיפר שהגיע עם**

הבחור שהוא לא מכיר נתן לו סטירה וכאשר הוציא דוקרן הנ"ל נכנס לרכב שלו התוקף אמר 'אתה לא מכיר את נצח' וחסם לו את נתיב הנסיעה. לדברי ברי המשיך בנסיעה שהוא פוגע בו...".

28. בעקבות עדכון של ראש המשמרת שהחשודים באירוע מחכים ביומן הגיע לתחנה השוטר גיא פקדו. זה מסר בדו"ח הפעולה שלו (ת/20), שהוגש בהסכמה, "כי הגעתי לתחנה אחד הבחורים ברי מירזייב... מסר לי כי היה ברצונם שדרות לכיש 52 ולקח חבר ולפתע פנה אליו בחור בשם נצח... ברי מסר שאחרי שהוא עלה לרכב הבחור הוציא עליו סכין יחד עם שני חבריו והתקרבו לרכב ובגלל זה ברי נכנס בו עם הרכב הבחור ניתלה על המיכסה מנוע ואז הוא בלם והבחור עף קדימה. ברי מסר לי כי לאחר הפגיעה בבחור הוא ברח מהמקום מתוך פחד שיפגעו בו".

29. בחקירתו הראשונה באזהרה (ת/1, 04.04.2018 שעה 03:18) מסר הנאשם כי:

"... עליתי לרכב שלי לקדימה לכיסא של הנהג והוא האתיופי הזה חסם אותי מקדימה וחבר שלו חסם אותי מאחורה אני התחלתי לזוז לדחוף אותו את האתיופי מקדימה והוא נתפס לי על המכסה מנוע נתתי ברקס והוא נפל קדימה עם הגב הוא נפל אחורה, הוא ירד עם הרגליים, הוא ירד מהמכסה מנוע, הוא נפל מהמכסה מנוע אחורה" (עמ' 3 ש' 24-28), (דגש לא במקור, י' ל').

כשנשאל מדוע היה צריך לנסוע קדימה השיב: "הוא חסם לי את המעבר וקדימה יכולתי לראות יותר מה קורה כדי לא לדרוס את החבר שלו שחסם לי את הדרך מאחורה" (עמ' 3 ש' 35-37). בהמשך הבהיר הנאשם כי המנוח חסם לו את הדרך קדימה בגופו (עמ' 3 ש' 38-41), כי חבר אחר עמד אחרי הרכב שלו וחסם לו את נתיב הנסיעה אחורה והחבר השני עמד בצד שמאל של הרכב ולא עשה כלום (עמ' 4 ש' 78-79).

כשנשאל הנאשם שוב מדוע היה צריך לנסוע ולדחוף את המנוח עם הרכב השיב (הציטוט מדויק יותר מתוך מתמלול, ת/1א' עמ' 7 ש' 21- עמ' 8 ש' 24):

"מהבהלה, מהבהלה מהסכין רציתי לברוח לברוח לברוח מהמקום..."

שאלה: אני אומר לך שאתה נסעת קדימה, ופגעת עם הרכב שלך בבחור האתיופי וגרמת לו לחבלות, מה אתה אומר על זה?

תשובה: "זה לא היה בכוונה תחילה..."

שאלה: "האם אנחנו מבינים נכון שאתה נסעת עם הרכב קדימה ופגעת בנצח? זה נכון?"

תשובה: "כן...אני לא נסעתי קדימה, אני דחפתי...אני אומר שאני לא נסעתי בכוונה תחילה אני באתי...דחפתי אותו הוא נפל מהברקס שהוא נפל..."

שאלה: "...החבלה... שנגרמה לבחור האתיופי. לא יכולה היתה להיגרם מכך שהוא נפל ממכסה מנוע, חבלות שלו הם כתוצאה מפגיעה של רכב נוסע האם אתה מבין את זה? ... האם אתה מוכן לספר בדיוק

מה קרה?..."

תשובה: "...אני נתתי ברקס והבחור... עף אחורה... מהמכסה מנוע לקדימה של הרכב".

הנאשם נשאל האם הוא טוען כי המנוח עלה על מכסה המנוע של הרכב שלו וכשלחץ על הברקס המנוח עף על הכביש השיב בחיוב אך הוסיף כי: **"...הוא לא עף, הוא החליק על הרגליים ונפל על הגב" (ת/1, עמ' 4 ש' 84-86).**

בהמשך תיאר הנאשם שוב את סדר התרחשות הדברים ומסר כי בשלב הראשון כאשר המנוח חסם לו את הדרך הוא נסע קדימה ודחף את המנוח עם הרכב ואז בשלב השני עלה המנוח על מכסה המנוע של הרכב. (עמ' 6 ש' 133-135).

כנשאל ביחס למהירות בה נסע כשהמנוח היה תלוי לו על מכסה המנוע השיב: **"במהירות של התדרדרות, אולי עשר, חמש עשרה קמ"ש" (עמ' 4 ש' 82-83).**

הנאשם עומת מול הגרסה שמסר כשהגיע לתחנת המשטרה לפיה סיפר שהמנוח חסם לו את נתיב הנסיעה והוא המשיך לנסוע ופגע בו השיב: **"כי השוטר לא הבין אותו וכי מה שהוא אמר בחקירה זו זה מה שהיה" (עמ' 5 ש' 106-110).**

כשנשאל הנאשם האם ראה אם המנוח נפצע לאחר שהוא עף מהמכסה מנוע השיב: **"הוא לא עף הוא נפל. לא ראיתי שהוא נפצע, הוא התרומם מהרצפה ואני ברחתי עם הרכב שלי אני פעלתי מתוך פחד מלא, פעלתי מתוך פחד ולא בשיקול דעת..." (עמ' 6 ש' 131-132).**

30. בתחילת חקירתו השלישית (ת/3), לאחר שהתייעץ עם עורך דין, דבק הנאשם בגרסה שמסר בחקירתו הקודמת באשר לפגיעה במנוח: **"אני בא לנסוע ואני רואה את נצח כבר עומד לי מקדימה של הרכב שלי ובחור עומד מאחורה ונסעתי קדימה ונתתי לו מכה לנצח הוא נתפס על המכסה מנוע נתתי בלימה ברקס והוא עף אחורה" (עמ' 5 ש' 92-94).**

בהמשך, כשנשאל מדוע היה צריך לנסוע קדימה אל עבר המנוח ולתת לו מכה עם הרכב הדגיש שוב כי: **"עמד לי בן אדם מאחורה האתיופי השני, נצח עמד מול הרכב ואני פחדתי לנסוע אחורה שאני לא יעלה עליו לגמרי על האתיופי שמאחורה, אין שם מקום לעשות שם פרסה מהירה... פעלתי מתוך פחד, והגוף שלי עבד אוטומט" (עמ' 5 ש' 97-100).**

כשנשאל האם הייתה לו כוונה לגרום למותו של המנוח השיב הנאשם: **"בחיים לא".** כשנמסר לו כי מעדויות יצחק וארסיוס, ומהמצלמות שתיעדו את האירוע עולה כי הוא דרס את המנוח בכוונה השיב: **"...קרטה תאונה של ממש פשוט רציתי לברוח מהמקום" (עמ' 5 ש' 106).**

בשלב זה עומת הנאשם עם קבצי הסרטון במצלמת הדרך שהייתה ברכבו בעת האירוע, ונשאל ביחס לאירוע

בהתאם לדברים שהוצגו בפניו מן הסרטון.

כשנשאל כי על פי הסרטון (מספר 0252 שעה 01:03:46) הוא נראה נוסע לאחור, מה שלא תואם את גרסתו, השיב: "... **הרכב מתדרדר אחורה. אני רוצה לתקן הרכב נוסע אחורה**" (עמ' 6 ש' 138). בהמשך הודה ואמר כי אכן נסע תחילה אחורה לאחר שעלה לרכב.

"אני ראיתי מישהו מאחורה. בצילום שאני רואה עכשיו הבחור שנתן לי 100 ₪ ונצח ואתייפי נוסף אני לא יודע אם זה אותו בחור שהגיע איתו או לא, אבל עמד מישהו מאחורי הרכב". (עמ' 6 ש' 148-149).

כשנאמר לו כי על פי הסרטון הוא נראה סוטה בכוונה עם הרכב ימינה לכיוון המנוח והאחר השיב: **"הרכב לא סוטה ימינה אני מתיישר עם הכביש... יש רכבים שעומדים אם אתה נוסע רוורס אני מתיישר למרכז הכביש"** (עמ' 6 שורה 157-159).

כשנאמר לו פעם נוספת כי הוא נראה בבירור נוסע לכיוונו של המנוח והאחר תוך שהוא מגביר מהירות השיב: **"לא הייתה לו (צ"ל 'לי', 'י' ל') כוונה להרוג אותי, מעולם לא הייתי מעורב בפלילים. אין לי מה להגיד פה, הגוף שלי עבד מאינסטינקט של פחד, עכשיו אני מסתכל על התמונות האלה אני בשוק... לא רציתי להרוג אותו, לא רציתי לדרוס אותו, הגוף שלי עבד אוטומט, אני לא יודע איך להסביר את זה... אני לא רוצה. שאלה: ... או שרצית לרצוח את נצח או שרצית לפגוע בו בגלל מה שהוא עשה לך מה נכון? תשובה: לא נכון לא זה ולא זה. לא הייתה לי כוונה מלכתחילה ולא הייתה לי כוונה לפגוע בו גם אחרי זה". שאלה: אם לא הייתה לך כוונה לפגוע בנצח מדוע נסעת לכיוון שלו במהירות? תשובה: זאת לא הייתה נסיעה לכיוון שלו, גם בסרטון רואים שהוא יוצא לכיוון הכביש"**. (עמ' 6 ש' 162 - עמ' 7 ש' 177).

כשנשאל בהמשך ביחס לאמירה שלו כי היה ב"שוק" האם הוא מסכים שעל פי הסרטון הוא נראה נוסע בבירור לכיוון המנוח השיב: **"אני רואה את הסרטון מזעזע, אני לא ניסיתי לנסוע עליו בכוונת תחילה. אני רואה סרטון מזעזע. זה מה שאני רואה"** (עמ' 7 ש' 197-198).

31. גם בחקירתו הרביעית (ת/4), עת מוצג לנאשם הסרטון בו הוא נראה פוגע במנוח עם הרכב, ונשאל אם הוא רואה שהוא הגביר את המהירות ונסע לכיוון המנוח והחבר שהיה איתו השיב הנאשם: **"לא. הבחור דחף אותו ונסעתי לא ימינה לכיוון נצח, נסעתי ימינה להתיישר עם הכביש"** (עמ' 4 ש' 55-51). בהמשך חזר על כך שלא דרס את המנוח בכוונה (עמ' 4 ש' 86).

32. אף בחקירתו האחרונה (ת/6, מיום 18.4.2018 שעה 10:27) חזר הנאשם על גרסתו זו.

33. הנאשם דבק בגרסתו זו גם בעדותו בבית המשפט.

הנאשם הבהיר כי נסע לאחור במטרה להימלט מזירת האירוע: **"ש. מה רצית לעשות? ת. לברוח משמה. זה אינסטינקט הכי פשוט של כל בן אדם פשוט הרגשת סכנה לחייך דבר ראשון שאתה עושה אתה פשוט**

עוזב את הכל ובורח... הדבר הראשון שאני צריך לעשות זה לצאת מהאזור הזה לצאת מסכנה באזור שהיא נמצאת באזור הזה וכך אני עשיתי. עליתי לאוטו הנעתי ופשוט באתי לצאת משם. בכל דרך שהיתה לי לצאת משם אני רציתי לצאת משם (עמ' 148 ש' 15-26).

בהמשך כשנשאל איך רצה לנסוע מהמקום השיב: "אני רציתי לנסוע אחרי שארסיום עלה לרכב באתי לנסוע רוורס לא יכולתי לנסוע רוורס כי עמד לי בן אדם אחורה אני לא יודע מי זה היה או שזה היה טל או הבחור הבלונדיני שעמד מאחורי הרכב בצד ימין של האוטו עמדו שני המנוח והחבר שלו עמדו באתי לשבור את ההגה מצד שמאל שלי...יש חניה פרטית קטנה פשוט אני רציתי לשבור את ההגה שמאלה ולהיכנס עם הטוסיק עם האחורי של האוטו לתוך החניה. לשבור את ההגה ימינה ולצאת מחוץ לחניה. לא יכולתי לעשות את זה אז החלטתי שאני פשוט נוסע ישר, לוקח את ההגה ימינה ומתיישר למרכז הכביש..." (עמ' 149 ש' 6-14).

כשנשאל בחקירתו הנגדית מדוע לא נסע קדימה במקום לאחור השיב כי הוא עמד עם הרכב בצד שמאל צמוד לרכבים החונים (עמ' 181 ש' 17-20); כי מדובר ברחוב ללא מוצא; כי לא היה מספיק מקום כדי לבצע פניית פרסה (עמ' 186 ש' 17-25).

בהמשך חזר הנאשם על דבריו והבהיר כי התנאים החיצוניים לא אפשרו לו לצאת בזירת האירוע בנסיעה לאחור:

"היה שם בן אדם שעמד ליד המדרכה וכששברתי את ההגה לצד השני לנסות להיכנס אני ראיתי שאני לא יכול להיכנס, תשמע חלונות שחורים, החלונות למעלה זה קיץ זה מזגן, זה לילה ואם אפשר להתייחס לסרטון בדיוק במקום שאני רוצה להיכנס בו זה חשוך אי אפשר להיכנס לשמה, פשוט לא יכולתי להיכנס בפנים אז פשוט החלטתי שאני נוסע ישר ומתיישר לכוון הכביש, למרכז הכביש..." (עמ' 149 ש' 21-26).

כשנשאל ביחס לגרסה הראשונה שמסר במשטרה לפיה המנוח הוא זה שחסם לו את הדרך מקדימה והאחר חסם לו את הרכב מאחור, השיב כי אינו זוכר כלום מהאירוע, כי לא זכר שהמנוח פתח את הדלת האחורית של הרכב ותקף את יצחק עם הסכין והוסיף כי לא זכר את האירוע עד אשר הראו לו את הסרטונים (עמ' 164 ש' 11-22).

בהמשך הוסיף כי רק העלה השערה שהאחר הוא זה שחסם לו את הנסיעה לאחור (עמ' 179 ש' 9).

במהלך עדותו הנאשם חזר על גרסתו כי לא הסיט את הרכב ימינה בכוונה לפגוע במנוח אלא על מנת ליישר את הרכב באופן כזה שיתאפשר לו לנסוע לאחור באופן בטוח יותר:

"...כשאני נוסע למרכז הכביש אני לוקח את ההגה טיפה ימינה כי אם אני אסע ישר לי אוטו בצבע לבן אז מן הסתם אני אכנס באוטו הזה, אז אני פשוט מסיט טיפה את ההגה לבוא לאמצע הכביש... אז אחרי שאני מגיע לאמצע הכביש מנסה להגיע לאמצע הכביש אני שם לב, אחרי שאני נותן כבר את הנסיעה קדימה אני רואה את המנוח פתאום הופך להיות ממש בצד ימין של האוטו במרכז הפגיעה של האוטו. אחרי שהוא עלה לי לאוטו אני רואה אותו עם הסכין מונפת לתוך השמשה. מפה כבר איבדתי

פשוט אני ראיתי שחור בעיניים כלום אני לא יודע איך זה קרה מה קרה פשוט הכל קרה אני רואה אותו באמצע האוטו מנסה לדחוף לי את הסכין לתוך השמשה מהלחץ אני לא יודע אפילו איך זה קרה, זה פשוט קרה ונתתי ברקס והוא פשוט עף מהאוטו נפל. (עמ' 149 ש' 28 - עמ' 150 ש' 6) (דגש לא במקור, י' ל').

כשנשאל על כך שהוא נראה בסרטון מסיט את רכבו שמאלה, כשמהנוח על מכסה המנוע שלו, השיב כי עשה זאת כדי לא להתנגש ברכב הגדול שחנה שם (עמ' 168 ש' 27). כשנשאל מדוע אם כן לא הסיט את הרכב שמאלה גם כדי להימנע מפגיעה במנוח השיב כי: **"...אתה ראית, זה עניין של מטרים ספורים, פתאום אני פותח את העיניים אני רואה אותו כבר בתוך השמשה עם הסכין למעלה, עם יד מונפת עם הסכין כבר אני לא ידעתי מה לעשות"** (עמ' 168 ש' 30-32).

בחקירתו הנגדית הוצג בפני הנאשם קטע מסרטון מצלמת הדרך (דקה 01:55) בשלב בו הוא עצר את הנסיעה לאחר והחל את הנסיעה קדימה ונשאל היכן הוא רואה שהמנוח חוסם לו את הכביש והשיב שבאותו רגע בסרטון אכן המנוח לא חוסם את הכביש אך בהמשך כשהחל לנסוע קדימה וניסה להתיישר למרכז הכביש יצא המנוח למרכז הכביש (עמ' 166 ש' 26-27). בהמשך הבהיר הנאשם כי הוא לא הבחין במנוח אלא לאחר ששילב את ידית ההילוכים להילוך D, לחץ על דוושת הגז והרים את ראשו וראה אותו ממרחק של כ- 1.5-2 מטרים ממנו (עמ' 171 ש' 12-14). עוד הוסיף כי **"... בשניה שאני ראיתי אותו על מכסה מנוע פשוט באותו רגע בלמתי"** (עמ' 187 ש' 28).

הנאשם הוסיף כי: **"גם אחרי שהוא עלה על המכסה מנוע הוא ניסה לתקוף אותי עם הסכין בתוך השמשה אתה יכול לראות את זה בסרטון בהילוך איטי אז אתה יכול לראות שהוא מניף את היד עם סכין ביד לתוך השמשה"**. (עמ' 187 ש' 21-24). בהמשך מסר הנאשם כי הוא זה שניתק מגע פעמיים מהמנוח וכי המנוח הוא זה שניסה להסלים את האירוע: **"הוא ניסה להסלים את האירוע עוד פעם אחרי שאני ניתקתי מגע פעמיים הוא ניסה להסלים אותו עוד פעם. אחרי שאני בא באמת ואני מנסה לעמוד במרכז הכביש ופשוט לצאת החוצה הוא החליט שהוא עושה שני צעדים לכיוון האוטו ועולה על מכסה מנוע ומנסה לתקוף אותי עם הסכין בתוך האוטו...אתה יכול לראות את זה בסרטון שהוא עולה על המכסה מנוע והוא פשוט מניף את הסכין, הסכין ביד, כבר סיימנו את האירוע אז הסכין צריכה להיות מתחת לחולצה ולא ביד שלו. הוא מניף את הסכין בזמן שאני יושב בתוך האוטו לתוך השמשה...ואני באותו רגע אחרי שאני קיבלתי את המכה בתוך השמשה אני לא ידעתי מה לעשות פשוט משחרר את הרגל מהגז ונותן ברקס והבן אדם נשמט על הרצפה..."** (עמ' 188 ש' 5-22).

כשנשאל האם ראה את המנוח עם הסכין לפני שפגע בו השיב בשלילה וכי הבחין בסכין רק כשהוא היה על מכסה המנוע ו"דפק" אותה על השמשה (עמ' 189 ש' 17-20).

34. עדותו של **יצחק** התאפיינה במאמץ וניסיון שלא להפליל את הנאשם, בחוסר זיכרון, ובתשובות מתפתלות, סותרות ומבולבלות. במהלך עדותו הסכימו הצדדים על הגשת אמרתיו במשטרה (עמ' 44

ש' 7-20), ונוכח הסכמה זו, אתייחס בהמשך גם לאמרותיו.

בחקירתו הראשית, כשנשאל איך קרתה הפגיעה השיב: **"ניסינו לברוח מהמקום ואז פשוט הוא נכנס... ניסינו לברוח"** (עמ' 32 ש' 12-17). בהמשך מסר יצחק כי מדובר בחניה צרה שמשני צדי הכביש חונים רכבים ולכן לא ניתן לבצע פניית פרסה במקום וכי לאחר שהנאשם נסע לאחור, הוא הוריד את הראש ולא ראה מה קרה כשנאשם נסע קדימה (עמ' 32 ש' 15-17). כשנשאל מה הבין שהנאשם נסע קדימה, השיב כי הבין שהם מנסים להימלט מהמקום (עמ' 32 ש' 22-25).

כשנשאל לפרש הדברים שאמר לנאשם ברכב **"לא בורה לא לא בורה אל תעשה שטויות אל תעשה שטויות"** (ראו תמלול סרטון ממצלמת הרכב **15/ת** סרטון 11) השיב תשובות שונות. תחילה מסר כי אמר את הדברים מתחושת פחד (עמ' 32 ש' 31-32), בהמשך אמר כי יש לכך הרבה פירושים כמו אל תסתבך בא נברח מפה (עמ' 33 ש' 4) ולאחר מכן מסר כי אינו יודע למה התכוון.

לעומת זאת, כשנשאל יצחק בחקירתו (מיום 10.4.2018 **38/ת**) מי אמר **"בורה אל תעשה שטויות"** השיב כי הוא אמר זאת, וכי התכוון להגיד לנאשם **"אל תסע לכוון שלהם"** (עמ' 5 ש' 111-117). כשעומת בחקירתו הנגדית מול הסבריו בחקירתו אודות תכלית דבריו כשאמר: **"בורה אל תעשה שטויות"** השיב כי אמר את התשובה שהמטרה רצתה לשמוע, כי איימו עליו שיעצרו אותו (עמ' 35 ש' 26-28) בהמשך מסר כי הדברים **"יצאו מהקשרם"** (עמ' 36 ש' 25). כשנשאל שוב על ידי בית המשפט האם כשאמר זאת הבין שהנאשם מתכוון לדרוס את המנוח השיב בשלילה והוסיף כי הנאשם הוא בן אדם טוב הוא לא יעשה זאת (עמ' 37 ש' 1-15). ואולם כשנשאל בהמשך פעם נוספת לעניין תכלית אמירתו השיב כי נראה לו שאכן הוא התכוון להגיד **"אל תיסע לכוון שלהם"** אבל הוא לא בטוח (עמ' 43 ש' 17-31).

יצוין כי קודם לכן, כשהופנה להסברו במטרה לפיו כשאמר לנאשם לא לעשות שטויות התכוון שלא לנסוע לכיוון שלהם, השיב: **"אז איך הוא יברח? איך הוא יברח אם הוא לא יסע קדימה? איך הוא יברח, עם כל הכבוד"** (עמ' 36 ש' 16-20).

במהלך החקירה (**38/ת** מיום 10.04.2018) נשאל יצחק שאלות ביחס לסרטון שהוצג ולדברים הנשמעים בו.

כשנשאל מדוע הנאשם לא ברח מהמקום לאחר שנסע לאחור השיב כי ישב מאחור ולא היה לו מראה לראות מה קורה מאחור, אך בהמשך הוסיף כי הנאשם ניסה לברוח (עמ' 4 ש' 74-82) וכי אי אפשר לדעת אם היו אנשים מאחור (עמ' 6 ש' 140-141).

35. בשחזור שביצע **ארטיום (ת/8א'** - תמלול השחזור מיום 05.04.2018), שכזכור הוגש בהסכמה, ארטיום מסר כי הנאשם **"בא לתת רוורס"**, כי הבחור הבלונדיני עמד מאחורי הרכב וכן: **"עכשיו מה שקרה ברי לקח את האוטו דפק פול גז, עכשיו הוא פגע ב... כאילו הזיז את ההגה הוא פגע בזה עם הם... הם עמדו פה שתיים. עמד הבחור הארוך כאילו שהוציא עליו את הדוקרן... שעומד עם הדוקרן ועמד זה לידו ש: רגע, בזמן הזה אתה רואה דוקרן שהוא עומד פה איפה שאתה... ת:עמד עם דוקרן כן, כן. ש: אתה רואה את הדוקרן ביד? ת: עומד עם דוקרן...**

עכשיו, כאילו אפה שאתה עומד עמד הבחור שעומד איתו האתיופי השני הוא היה אה... סוג של מחזיק אותו וזה בא עם הדוקרן. עכשיו ברי דפק פול גז עם האוטו הוא כאילו דפק פול גז הוא הסית כאילו את ההגה ופגע בזה עם הדוקרן ש: לאן הוא הזיז את ההגה לכיוון שלו? ת: לא, אה...הוא כאילו הם עמדו כזה ביחד הוא הסית את ההגה פגע עם זה עם הדוקר ש: למה הוא הסית את הרכב אליו? הוא ניסה לדרוס אותו? ת: לא יודע..." (עמ' 8-9).

ארטיום תיאר את הדברים: "הוא כאילו לחץ כזה הוא לחץ פול גז הוא פגע בבן אדם כאילו בזה עם הדוקרן הוא נתפס על ה...נתפס על המכסה מנוע עם הפנים על השמשה ואז ברי דפק כאילו ברקס ואז הוא עף אחורה ואז הוא הסתכל כאילו ונסע אחורה..." (עמ' 10 ש' 4-8).

בעדותו ארטיום מסר כי הם נסעו לאחור בגלל שלא ניתן היה ל"פרסס" (עמ' 94 ש' 18); כי "בארי התחיל לנסוע טיפה רוורס. לפי מה שאני זוכר ראיתי שמישהו חוסם אותנו מאחורה, ואז הוא ניסה להתקדם קדימה לברוח..." (עמ' 65 ש' 8-10); כי אינו יודע באיזה מרחק עמד אותו אדם מאחור; כי נראה לו שאמר לנאשם שחוסמים אותם או סוגרים אותם (עמ' 68 ש' 25-28); וכן שהנאשם: "...ניסה לנסוע קדימה. והייתה את התנועה הזאת... כאילו שהוא בא לתקוע את החפץ בתוך האוטו" (עמ' 68 ש' 29 - עמ' 69 ש' 4).

כשנשאל האם הוא בטוח שמישהו עמד מאחור השיב בחיוב (עמ' 90 ש' 7-8, 10) והוסיף כי הוא היה בטוח שהבלונדיני עמד מאחור (עמ' 90 ש' 6). כשנשאל כיצד הוא יודע שיש מישהו מאחור השיב כי הסתכל לצדדים ושב ואמר לנאשם שיש משהו מאחור (עמ' 90 ש' 18-20).

כשנשאל ביחס למהירות שהנאשם נסע קדימה השיב שהנאשם לא נסע מהר לכל היותר 10 או 15 קמ"ש (עמ' 69 ש' 13-14).

כשעומת עם דבריו בשחזור לפיהם אמר כי הנאשם נתן "פול גז" השיב בתחילה שלא אמר זאת ודבריו סולפו, בהמשך הסביר שמדובר בסלנג והכוונה היא לברוח משם (עמ' 72 ש' 29-15 עמ' 73 ש' 6) בהמשך, השיב כי החוקר הכניס לו מילים לפה, וכשחזר על כך עשר פעמים, אמר לו שאם הוא רוצה לרשום שהנאשם נסע לכיוון המנוח, אז "תרשום את זה". (עמ' 76 ש' 15-4). בהמשך העיד כי הנאשם לא הסית את ההגה לכיוון המנוח, כי אם ניסה לברוח (עמ' 95 ש' 23-26) והוסיף כי "אחרי שהמנוח תקף אותו הוא נפל על הזה, אתה יודע, הוא נתפס על המכסה מנוע עם הסכין ביד. אז עוד פעם, זאת בהלה, אני עדיין עוד יותר משותק". (עמ' 95 ש' 30-32). בהמשך שב והעיד כי המנוח בא לתקוף את האוטו (עמ' 97 ש' 13, 27).

36. במסגרת פרשת התביעה העיד גם בוחן התנועה (קוסטה).

במהלך החקירה בוחן התנועה התבקש לבצע ניסוי נסיעה, לצלם את הזירה ולהגיש את חוות דעתו. ההגנה התנגדה להגשת המזכר שערך הבוחן קוסטה, והמזכר התקבל במובן טכני וסומן 40/ת, תוך החלטה ששאלת קבילותו ומשקלו תוכרע במסגרת הכרעת הדין.

ב"כ המאשימה ציין בעניין זה כי מדובר במזכר של עד שהוא "על תקן עד מומחה הוא בוחן מומחה". כשנשאל ב"כ המאשימה מה זה "על תקן" והאם העד הגיש חוות דעת מומחה ב"כ המאשימה השיב בשלילה.

והוסיף כי דבריו הם בעניין רכב שהם בתחום התמחותו (עמ' 109 ש' 9-24).

סבורני כי מסמך זה, ככל שמדובר במסקנות הכלולות בו, לא קביל נוכח העובדה שאין מדובר, כאמור אף בדברי ב"כ המאשימה בחוות דעת מומחה, על כל הנגזר מכך לעניין קבילות של מסקנות מצד עדים, להבדיל מדברים שקלטו באמצעות החושים שלהם.

חרף האמור, הפרטים שכתב העד במזכר של פעולות שביצע העד בעצמו, שביחס אליהן לא הייתה התנגדות מפורשת מצד ב"כ הנאשם יהיו קבילים. זאת גם משום שהניסוי אותו ערך העד, ואשר תועד והתקבל אף בהסכמת ב"כ הנאשם (עמ' 109 ש' 14), נמסר מפי העד במהלך עדותו.

בוחן התנועה העיד כי קיבל בקשה מהפרקליטות להגיע לזירת האירוע, שהיא, לדבריו חנייה פנימית של מספר בניינים, זאת כדי לבצע ניסוי שמדמה את נסיעת הרכב לאחור. העד העיד כי הוא ביצע את הניסוי **"להראות שישנה אפשרות פיזית לנהג הרכב לנסוע לאחור ללא שום הפרעה ולצאת מהחנייה בצורה בטוחה"** (עמ' 108 ש' 23).

העיד הסביר, תוך צפייה בסרטון הניסוי שערך, את המסלול שהנאשם יכול היה לעשות על מנת לצאת מהחניה מבלי להזדקק לנסוע ישר:

"הכוונה היא נסיעה לאחור עם כאשר אני מסובב את ההגה בעצם על מנת... אני מסובב את ההגה ימינה, הרכב נכנס לאחור כי יש שם בעצם המשך של חניה, זה לא חניה ישרה היא בצורת ר' הפוכה אם אני לא טועה ואז בעצם אתה נוסע לאחור משלב להילוך ראשון ויכול לצאת בעצם שביל יציאה לכביש הראשי". (עמ' 111 ש' 1-6).

בהמשך נדרש העד להסביר את אופן הנסיעה של רכב הנאשם על פי הסרטון ממצלמת הדרך שברכב.

העד התייחס לכיווני הנסיעה ומנח הרכב בשלבים השונים ובשניות השונות על-פי הסרטון שהוצג לו ולשאלות הבהרה של בית המשפט השיב כי המרחק בין הרכב למנוח שעה שזה עושה צעד לכיוון מרכז הכביש הוא כ-1.5-2.5 מטר (עמ' 135 ש' 7-8), מהירות הנסיעה היא 6 קמ"ש שהיא 1.66 מטר לשנייה וזמן התגובה של אדם הוא 1.05 שניות. בסופו של חישוב מרחק העצירה של הנאשם באותו רגע עמד בקירוב ל-1.95 מטר (עמ' 135 ש' 16-18).

בחקירה הנגדית הועלו תהיות על ידי ההגנה ביחס למהימנות הניסוי שערך הבוחן. כך באשר למידות הרכב שערך את הניסוי שאין תואמות למידות הרכב של הנאשם, כך באשר להבדלים בין הרכבים (ברכבו של הנאשם היו חלונות כהים), כן באשר לזמן בו נערך הניסוי (שעת יום מול שעת לילה), וכן גם באשר לתאורה, לצפיפות הרכבים החונים בחניה בזמנים השונים, לאופן בו עמדו הרכבים החונים, להבדל בין זווית הצילום של מצלמת הדרך לזווית הצילום של מצלמת הסטילס בה ביצע את הניסוי ולמיקום בחניה בו התחיל את הניסוי.

בסופו של יום, לאחר שהשיב לכל התהיות שהיו מסר העד כי: **"כאשר אתה מדבר על ניסוי של לצאת מחניה אין שום משמעות לאיזה רכבים עמדו שם, איך עמדו בצורה כזו או קצת בסטייה או כמה רכבים עמדו שם. זה לא משנה. בסוף הציר הוא פנוי ובסופו של דבר אתה יכול לצאת משם חופשי"** (עמ' 124 ש' 25).

(16-19).

37. **השכנה מאיה (ת/9) מסרה ביחס למקטע השלישי כי: "...והם נכנסו לרכב ואז הבחור האתיופי הכניס חצי גוף שלו למושב אחורי והתחיל לצעוק 'תביא את הוודקה' והוא נאבק עם זה שיש (צ"ל שישב, י' ל') מאחורה ואז הרכב התחיל לנסוע קדימה ואתיופי המשיך להחזיק בדלת של הרכב ואז הנהג נסע לאחור והאיתיופי נזקק (צ"ל נזרק, י' ל') קדימה והוא קיבל מכה ואחר כך הוא עף קדימה לכביש ואז כאשר ראיתי שהאיתיופי נפגע התקשרתי למד"א" (עמ' 1 ש' 12-19).**

בסופה של האמרה, כשהתבקשה להתייחס למעשיו של האחר השיבה: **"הוא עמד בצד ולא היה מעורב הוא אפילו ניסה למשוך אחורה את האיתיופי שנפגע והוא התעצבן אליו (צ"ל עליו, י' ל') שהוא מזיז אותו" (עמ' 2 ש' 18-21).**

38. **העדה טל אוחנה העידה ביחס למקטע זה כי: "הנהג נלחץ כזה ונלחץ לאוטו והוא אמר לחבר שהיה לידו גם להיכנס, הבן אדם, המנוח ניסה, לא יודעת, להפריע להם או לא יודעת מה...הם ניסו לצאת אבל, הם ניסו כאילו לברוח כזה כי הם נלחצו וקרה מה שקרה...הם ניסו לצאת כאילו מהשכונה שלי ולא יודעת מה, לא היה להם (צ"ל להם, י' ל') דרך, המנוח כנראה ממש הפריע להם והלחיץ אותך (צ"ל אותם, י' ל') זו הייתה באמת סיטואציה מלחיצה ומפחידה ובאמת שזה היה הכל בשניות וזה קרה כל כך מהר, הבן אדם היה ברצפה, המנוח..." (עמ' 35 ש' 14-25).**

בהמשך הוסיפה **"עוד פעם, הכל היה בשניות וקרה כל כך מהר, אבל כנראה הוא הפריע להם לצאת מהם והם ניסו לצאת, וכנראה שלא יודעת, מלחץ, או באמת שאני לא יודעת מה קרה שם, הבן אדם נפגע והוא היה ברצפה" (עמ' 36 ש' 8-11).**

כשנשאלה כיצד נפגע המנוח, האם הנאשם נהג לעברו השיבה: **"לא, הוא ניסה לצאת ופשוט הבן אדם חסם לו את הגישה של היציאה". (עמ' 36 ש' 19).**

העדה נשאלה היכן עמד המנוח כשלשם נכנס לרכב והשיבה שהוא עמד ליד הצד של הנהג(עמ' 38 ש' 31-32), במרחק גיעה (עמ' 39 ש' 10-11) ובהמשך השיבה כי המנוח עמד מצד שמאל שליד הנהג ולא מצד ימין של הנוסע (עמ' 40 ש' 20-30) והוסיפה כי המנוח לא חסם בהתחלה את הדרך אך עשה כן בהמשך שהלך לחזית הרכב (עמ' 41 ש' 16-21) וכך אמרה: **"הוא עמד ליד הרכב ואז אחר כך הוא כאילו עבר, כדי שכנראה הם יצאו או יבהלו" (עמ' 41 ש' 27-28) וכן "הנהג אמר לחבר שלו להיכנס כי הוא ראה שזה נעשה קצת אלים, המנוח הלך לחזית של הרכב ש: ועדיין הרכב עומד בשלב זה? ת: כן ש: כשהמנוח הולך לחזית הרכב הרכב עדיין עומד? ת: כן ש: כן, ואז מה קורה? ת: ואז גם, הוא עדיין כזה צעק והתחיל גם להתלהם ופתאום הוא היה ברצפה". (עמ' 42 ש' 21-28).**

בהמשך החקירה הוסיפה כי תחילה הנאשם עמד במקום ואז נסע קצת אחורה וקדימה והוסיפה שהיא לא זוכרת במדויק מה היה (עמ' 45 ש' 12-18). בהמשך, כשרוענן זיכרונה מסרה כי הנאשם נסע קצת אחורה ואז ניסה

לצאת מהשכונה ושובה וצינה כי "הבן אדם, לא יודעת מה קרה לו, למנוח, הוא חסם לו את ה, כאילו לעשות סיבוב מהשכונה שלי וכדי לצאת הוא ממש נכנס בחזית של הרכב" (עמ' 46 ש' 32-31) ועל כך חזרה גם בהמשך (עמ' 47).

באשר למיקומה, טל צינה תחילה כי הייתה במדרכה שליד החנייה (עמ' 35 ש' 28) ובהמשך, לאחר שהוצג לה הסרטון, השיבה שעמדה ליד הרכב הכחול שנראה בסרטון 04:02 שניה 00:07 כלומר במדרכה מצד שמאל (עמ' 51-52).

המקטע הרביעי - עזיבת זירת האירוע והשיח בין יושבי הרכב לאחר הפגיעה במנוח

39. תחילתו של מקטע זה הוא בנסיעה של הנאשם לאחר במהירות לאחר הפגיעה במנוח. כזכור ברכב מותקנת מצלמת רכב אשר תיעדה את האירוע לא רק באופן ויזואלי כי אם גם באופן קולי וכך הדברים שאמרו יושבי הרכב במהלך עזיבת זירת האירוע תועדו (ת/36). תמלול של תיעוד זה הוגש וסומן ת/15 (כולל זיהוי הדוברים). מצפיה בסרטון ומת/15 עולים הדברים שיפורטו להלן. כאן המקום לשוב ולהזכיר כי הסרטון ותמלולו הוגשו בהסכמה.

40. במהלך נסיעת הנאשם לאחר נשמע הנאשם אומר: "יא בן זונה".

בסרטון שמסתיים 04:02 (סרטון 12 בת/15) **ארטיום** נשמע אומר: "ברח ברח" והנאשם נשמע אומר: "יא בן שרמוטה". הרכב נוסע במהירות לאחר עובר את הכניסה לחניה הצדדית מצד שמאל, נוסע ישר נכנס לתוך החניה הצדדית עם חזית הרכב, יוצא ממנה בנסיעה לאחר תוך סיבוב ההגה כך שחזית הרכב מתיישרת לכוון היציאה מהחנייה של זירת האירוע, נוסע ישר במהירות ועוזב את מקום האירוע (01:04:05 - 01:04:08).

הנאשם נוסע במהירות ונשמע אומר משהו לא ברור ברוסית (01:04:18).

בהמשך הסרטונים הבאים נשמע שיח בין יושבי הרכב לאחר שהם נמלטים מזירת האירוע.

מצאתי להתייחס רק לאמירות רלוונטיות:

בסרטון המסתיים ב- 04:48 (סרטון 13 בת/15):

הנאשם: "אולי עדיף לנסוע לשוטרים?"

ארטיום משיב לו: "כן תגיד את האמת מה יש כזה דבר נסעת עליו עם האוטו אם הוא ימות (01:05:03).

יצחק: "הגנה עצמית מה הוא נכנס אליו עם סכין לאוטו מה?" (01:05:11).

ארטיום: "אל תגיד שעשית משלוח, תוריד את האלכוהול (לא ברור)" הנאשם: "בטח שלא"

יצחק: "הוא יפתח עליך" ארטיום: "נוסע למשטרה? (לא ברור)" (01:05:38).

הנאשם: "לא צריך...לא נוסע למשטרה".

(סרטון 14 בת/15ב) ארטיום: "אולי ניסה לבוא אליך בהפוכה" (01:06:02) נאשם: "אהה"

ארטיום: "אולי ניסה לבוא אליך בהפוכה?" נאשם: "שיבוא מה".

הנאשם (בצעקה): "תעלה לאוטו מה אתה מדבר איתו (מילה ברוסית)?" (01:06:23)

יצחק: "סגרתי עליו על הראש כמעט"

ארטיום: "אתה רוצה נעשה סיבוב על האוטו שלי...טוב מה תעשה עכשיו?..."

בשלב הזה יש חילופי דברים ברוסית.

ב-ת/15ב', שהוא מזכר ובו תמלול הסרטונים על-ידי החוקרת מרינה קוסטילב, אשר כזכור הוגש בהסכמה, מצוין כי ארטיום שואל את הנאשם:

"אם הרגת אותו?"

הנאשם עונה: "איזה הרגת?"

וארטיום חוזר ואומר: "ואם הרגת אותו? (צוחק לא ברור)".

יצוין, כי במהלך עדותו אישר הנאשם חילופי דברים אלו לאחר שהם הושמעו לו (עמ' 211 ש' 4-11).

בסרטון המסתיים ב- 06:49 (סרטון 15 בת/15ב)

ארטיום: "הוא מהחברה של שי" הנאשם: "לא יודע...על הזין שלי חושב אני...בא אלי עם סכין מי אתה בכלל" (01:06:58)

הנאשם: "חשב אני פראייר אני לא אניב לו שילמד לקח" (01:07:25)

ארטיום: "דפוק זה נכנס לבית סוהר על דקירות זה כל החיים שלו סתם דוקר מישהו על כלום זה תפרן זה" יצחק: "בן זונה אני חשבתי הוא יוריד לי אחת...עד שאתה נכנס לאוטו יא מזדיין" ארטיום: "אני?" הנאשם: "לא נכנס אני כבר התחלתי לנסוע..." ארטיום: "(לא ברור) הוא משך אותי" הנאשם: "התחלתי לנסוע..." יצחק: "סגרתי לו על היד" ארטיום: "אתה יודע למה...הוא בא מאחורינו" (סרטון 07:56, 01:07:57) הנאשם: "מה אתה עומד בחוץ תכנס לאוטו" ארטיום: "אני אכנס" הנאשם: "אומר לך לך היכנס לאוטו אתה עובד שלי..." (01:08:18).

ארטיום (צוחק): "בורה בא אליו בעצבים שלו תספר את זה לאברהם איך הוא יגיב בשבע לך תגיד לו...להגיד לו איך דרסת את נצח?" (01:08:28). הנאשם: "מה תגיד לו" ארטיום: "לא...בן אדם של שלום שלא יבואו עליך" הנאשם: "שיבואו...מה יבוא על זה שהוא בא לדקור אותי על 30 שקל".

41. בחקירתו הרביעית במשטרה (ת/4) נשאל הנאשם ביחס לאמירות שנאמרו ברכב לאחר הפגיעה במנוח. הנאשם אישר כי הוא זה שאמר "יא בן זונה" כשהרכב נסע לאחור אחרי שפגע במנוח (עמ' 4 ש' 63); כי ארטיום ושומר לו "ברח ברח" אחרי הפגיעה במנוח; וכי הוא זה שאמר "יא בן שרמוטה" (עמ' 4 ש' 66); כי ארטיום הוא זה שאמר "כן תגיד להם את האמת מה? לך תגיד נסעתי עליו עם האוטו" (עמ' 4 ש' 67-69) ואישר כי הוא זה שאמר "בן זונה חשב אני פראייר להגיד לו? תלמד לקח" אחרי שפגע במנוח (עמ' 4 ש' 70-71). (יצוין כי האמירה המדויקת, כעולה מהקשבה למול הסרטון הוא: "בן זונה חשב אני פראייר אני לא אניב לו שילמד לקח").

42. הנאשם תיאר בעדותו כיצד עזב את זירת האירוע לאחר הפגיעה במנוח. הנאשם העיד כי: "...זה פשוט קרה ונתתי ברקס והוא פשוט עף מהאוטו נפל. ואני מהלחץ ראיתי שזה לא מכה חזקה, כן? אחרי שהוא קיבל את המכה בדיעבד אני ראיתי שזה לא מכה חזקה. אני אמרתי זהו, אם הוא קם הוא הורג עכשיו את שלושתנו. אם הסכין שהיתה לו ביד פשוט הורג את שלושתנו, ברחתי על נפשי משמה ופשוט נעלמתי מהמקום. אחרי שנעלמתי מהמקום נרגעתי 2-3 דקות נרגעתי אני הגעתי לבית של ארטיום" (עמ' 150 ש' 5-11). בהמשך הסביר כי אחרי הפגיעה במנוח הוא כבר היה במרכז הכביש ולכן נסע לאחור כשהגיע לפרצה של החניה עצר, נכנס לחניה עם הפנים שמאלה נוסע שוב לאחור ויוצא מהחניה ונוסע מזירת האירוע (עמ' 150 ש' 13-16), כי במהלך הנסיעה כל אחד זרק מה עושים וכי ארטיום העלה את ההצעה להגיע אליו הביתה ולהחביא את הרכב כפי שעשה (עמ' 156 ש' 24-28), כי בהמשך חשב ללכת למשטרה, ואכן הגיע יחד עם ארטיום למשטרה (עמ' 151 ש' 6-13), כי לא נסע ברכבו בשל דברי ארטיום שיחפשו אותם ויהרגו אותם (עמ' 151 ש' 13-14), כי ביקש מיצחק לא להיכנס איתם לתחנה (עמ' 151 ש' 24), כי לא הזכיר בגרסתו הראשונה במשטרה את מכירת האלכוהול לפי הצעה של ארטיום נוכח העובדה שהוא חסר ניסיון בסיטואציות כאלו (עמ' 151 ש' 29-33) וכן שהוא לא יכול להתייחס לאמירות שנאמרו במהלך הנסיעה מזירת האירוע על-ידי שותפיו לנסיעה כי הוא לא יודע מה עובר לבן אדם בראש (עמ' 152 ש' 29-31).

43. ביחס לאמירתו אודות כך "שהמנוח ילמד לקח" העיד הנאשם כי הוא אינו יודע באיזה הקשר היא נאמרה וכי מדובר באמירה שיכולה להיאמר על ידי כל נהג שמתעצבן, תוך שהבהיר כי לא עברה לו כל מחשבת נקמה בהקשר זה (עמ' 152 ש' 1-14).

בהמשך עדותו, כשנשאל "אז למה התכוונת כשאתה אמרת שאולי כך הוא ילמד לקח אחרי שנסעתם...ת: אני בן אדם, עוד פעם אני בן אדם שמאמין באלוהים וכנראה שהסיטואציה הזאת איך שהיא קרתה, והיא קרתה ממש ברגע ספונטני... הכוונה שלי בסיטואציה שקרתה ומה שקרה אז אני אמרתי אולי ילמד לקח אבל לא הייתה לי בכוונה שלי לבוא לגרום לזה או לתת לזה יד כלשהי" (עמ' 172 ש' 22-29). בהמשך הוסיף כי האמירה שלו לא הייתה בכלל במקום והיא לא מסתדרת עם שום דבר, כי זה יצא

סתם כך מהראש (עמ' 172 ש' 31 - עמ' 173 ש' 2).

במהלך חקירתו, כשהוטח בפניו כי גם האמירות שלו אחרי הדריסה מלמדות כי התכוון לדרוס את המנוח, השיב הנאשם כי לא ביקש להסתיר את דבריו שכן הוא זה שהגיע למשטרה לבד ומסר למשטרה את המצלמה שברכב והוסיף: **"אתה החלטת. אתה בכוונה מנסה להכניס אותי לפלונטר עם כל מיני שאלות. אין לי תשובה, אני שומר על זכות השתיקה. אתה רוצה להרשיע אותי, שומר על זכות השתיקה" (ת/3, עמ' 7 ש' 184-185).**

כשהתבקש הנאשם להתייחס בעדותו לתגובתו במהלך הנסיעה, לדברים שמסר ארטיום במהלך הנסיעה, לפיהם יאמר לחבר בשם אבי שבורה דרס מעצבים את המנוח, והוא, הנאשם, השיב במהלך הנסיעה שעל 30 ל המנוח בא לדקור אותו ולא השיב שהיה מדובר בתאונה ושהמנוח התפרץ לו לכביש, השיב שבמהלך כל הנסיעה ניסה לעקל את הסיטואציה, והוא בקושי דיבר (עמ' 214-216).

כשעומת עם דבריו בחקירתו הראשונה במשטרה לפיהם המנוח חסם אותו והוא רצה לדחוף אותו מקדימה השיב בתחילה כי אין להתייחס לחקירה הראשונה שכן ניסה להעלים בה את נוכחותו של יצחק ואת העובדה שמכר אלכוהול (עמ' 170 ש' 18-22), אחר כך אמר כי לא זכר את התמונה עצמה באותו רגע אלא רק לאחר שראה את הסרטונים (עמ' 170 ש' 24-25), ובהמשך מסר כי לא ידע להסביר את עצמו וכי זו לו החקירה הראשונה במשטרה והוא נלחץ (עמ' 171 ש' 5-8).

כשנשאל האם יתכן כי לאחר האירוע הקשה שעבר החליט לתת למנוח מכה קטנה ברכב מבלי להתכוון להרוג אותו השיב: **"לא חס וחלילה גם לזה לא התכוונתי גם לזה לא התכוונתי לא לא עברה לי מחשבה כזאת בראש אפילו" (עמ' 172 ש' 20-21).**

44. באשר לעבירת ההפקרה מסר הנאשם: **"...ואני מהלחץ אני ראיתי שזה לא מכה חזקה, כן? אחרי שהוא קיבל את המכה בדיעבד אני ראיתי שזה לא מכה חזקה. אני אמרתי זהו, אם הוא קם הוא הורג עכשיו את שלושתנו. עם הסכין שהייתה לו ביד פשוט הורג את שלושתנו, ברחתי על נפשי משמה ופשוט נעלמתי מהמקום...." (עמ' 150 ש' 6-10).** בחקירתו הנגדית הוסיף הנאשם כי: **"...אם אני הייתי יודע שהוא קיבל מכה חזקה אחרי שהוא קיבל את המכה כזאת אני הייתי עוצר להגיש לו עזרה. אבל אני פחדתי שאם אני עוצר ויוצא להגיש לו עזרה אז שני החברים שלו או שהוא מתרומם עכשיו מהרצפה ודוקר את שלושתנו שם במקום. זה היה אחת הסיבות שכל זה קרה. פשוט החלטתי לעזוב את הכל ופשוט לסיים את האירוע ככה איך שהוא פשוט לברוח מהמקום" (עמ' 188 ש' 24-28).**

בהמשך הוסיף כי גם בעת שהיה בתוך הרכב הוא פחד (עמ' 196 ש' 14-19). הנאשם העיד כי ראה בעיניו שהמנוח נפל על הכביש והודה כי חשב שהמנוח נפגע, אך הוסיף כי חשב שראה את המנוח מתרומם (עמ' 207 ש' 30 - עמ' 208 ש' 4).

הנאשם שב והדגיש כי לא עצר במקום כי חשב שהמנוח יקום ויסלים את האירוע יחד עם חבריו והוסיף

כי לא התקשר למשטרה משום שכבר ביקש קודם לכן שיתקשרו למשטרה וטל אמרה שהיא תזמין משטרה והוא שיער שהיא עשתה כן. הנאשם העיד כי לא התקשר למד"א כיוון שמספר דקות לאחר מכן, בדרך מביתו של ארטיום למשטרה הבחין בכוחות מד"א ומשטרה באזור (עמ' 208 ש' 10-32).

45. בעדותו **יצחק** כמעט ולא התייחס למקטע זה, ואולם באמרתיו, שכזכור הוגשו בהסכמה (עמוד 44 ש' 19-21 לפרוט') ישנה התייחסות גם למקטע זה. כך באמרתו הראשונה (**ת/ 37**) זה בחר לשתוק כשנשאל מדוע לא חזרו לעזור למנוח, גם לאחר שארטיים העלה את האפשרות שהמנוח מת (עמוד 7 ש' 185-188) כאשר עוד לפני כן מסר כי לא ידע איך להגיש עזרה (עמוד 6 ש' 132-133). יצחק הוסיף כי לאחר הדריסה הם נסעו לבית של ארטיום, ומשם לתחנת המשטרה ברכב של ארטיום (עמוד 8 ש' 206-211).

באמרתו השנייה (**ת/38**), כשמוציגים ומושמעים לו הסרטונים, מאשר יצחק כי הנאשם הוא זה שאמר **"חשב אני פראייר שילמד לקח"** (עמוד 6 ש' 134).

46. **ארטיים** העיד כי: **"אחרי שהוא נפל, שוב עוד יותר בהלה, הוא עשה רוורס, כולנו מפוחדים, ואז סוג של ברחנו משם ואז הלכנו למשטרה"** (עמוד 65 ש' 16-17).

בהמשך כשהתבקש להתייחס לדבריו במהלך הנסיעה **"בארי מעצבים שלו דרס אותו"** השיב כי הוא זה שאמר את זה, כבדיחה, כדי לשבור את הקרח ולהרים את מצב הרוח (עמוד 77 ש' 31 - עמוד 78 ש' 3). בהמשך הוסיף כי היה מעורער נפשית, לפני שנייה בכה ועכשיו הוא צוחק והדגיש כי לא סבר שבארי היה עצבני כי אם מפוחד (עמוד 78 ש' 10-30). במהלך עדותו הוסיף ארטיום כי: **"כל מה שקרה מאותו רגע שניסינו לברוח משם, באותו רגע כשכבר עזבנו את המקום, אוקי? כל מה שקרה, אני לא יודע איך להגיד את זה במונח, חרדה, בלבלה, פחד, דיכאון, המצב הנפשי היה מעורער במידות שאין לתאר... בחיים שלי לא חוויתי אירוע כזה... בחיים לא נקלעתי לסיטואציה כזאת שהותקפנו, שניסינו להישדד. אוקי? זאת פשוט חוויה שלילית ברמה שלא משנה מה נאמר... ובסופו של דבר ברגע ההתעשתות, אחרי סיגריה, אנחנו פנינו, אנחנו, אני ובארי הלכנו לתחנת המשטרה ואנחנו נתנו את הקלטת ואת הסרטון... בלי שנתפסנו..."** (עמוד 80 ש' 2-10).

במהלך חקירתו הנגדית אישר ארטיום כי הם לא נשארו שם לתת עזרה למנוח ונסעו כיוון שפחדו ורצו לנתק מגע (עמוד 99 ש' 5-13) והוסיף כי לאחר מספר דקות ששהו בביתו, בהן שתו קפה ועישנו סיגריה, הגיעו למשטרה (עמוד 99 ש' 15-16).

כזכור ארטיום ערך שחזור שהוגש בהסכמה (**ת/8**). בשחזור מציין ארטיום כי במהלך הנסיעה לאחר הפגיעה במנוח הנאשם **"קצת התרוצץ כאילו עם האוטו עשה סיבובים... אמרתי לו ברי תירגע, תירגע, ראיתי... שהוא אתה יודע נוסע קצת לחוץ קצת מהירות פחות מהירות קצת לחוץ... אז אמרתי לו כאילו סע אלי... שים את האוטו בחנייה, קח את האוטו שלי בוא ניסע לתחנת משטרה"** (עמוד 10 ש' 34 - עמוד 11 ש' 5). בהמשך כשנשאל האם בדרך הנאשם אמר לו משהו השיב שהנאשם היה לחוץ עם אדרנלין (עמוד 11 ש' 39 - עמוד 12 ש' 1).

47. בחומר החקירה קיים גם דיסק של מצלמות אבטחה מאזור זירת האירוע **ת/13א**. בצפייה בדיסק (ואף מדוח הצפייה שהוגש - **ת/13**) נראה אדם נזרק ממכסה מנוע של רכב, הרכב נוסע רוורס ויוצא מהתמונה. אל האדם שנזרק מהרכב, אשר מוטל על הכביש, מגיעים מספר אנשים. אחד מהם לוקח דבר מה מהאדם שמוטל על הכביש ורץ אל עבר הבניינים ובהמשך אדם אחר נותן דבר מה נוסף לאדם אחר שאף הוא עוזב את המקום.

סיכום הממצאים העובדתיים:

48. כמפורט לעיל, לאירוע היו מספר עדים. מטבע הדברים מקום בו מדובר באירוע חריג, אלים, מתגלגל ומלחיץ, כל אחד מהעדים קולט את פרטי האירוע באופן שונה. לא כל שכן, עת כל אחד מהעדים נמצא במיקום שונה, ומקיים דינמיקה שונה מול כל אחד מהמעורבים.

באופן חריג, חלקים ניכרים ומשמעותיים מהאירוע תועדו באופן ויזואלי ואף קולי. ברי כי לתיעוד זה יתרון בולט על-פני העדויות השונות על הקשיים שבהן מן הטעמים שפורטו לעיל. כך לדוגמא, התיאור שמסרה העדה, האובייקטיבית, טל אוחנה, אודות מיקום המנוח בתחילת תנועת הרכב היה לא מדויק כעולה מסרטון מצלמת הרכב (ת/36). מכאן, ככלל, מצאתי להתבסס יותר על הסרטונים בקביעת הממצאים, ככל שהם יכלו לסייע בקביעת כל ממצא וממצא.

49. באשר לגרסת הנאשם, הרי שזו לא פעם לקתה בחוסר דיוק, בלשון המעטה. כך למשל עת מסר בחקירתו כי המנוח התרומם לאחר שנפל לכביש ממכסה המנוע, מה שהוכח כלא נכון על - פי יתר הראיות, לרבות הסרטונים.

לא זו אף זו, כידוע הנאשם מסר תחילה גרסה שונה מזו שמסר בהמשך, זאת הן ביחס לפרטים צדדיים (תכלית הגעתו לזירת האירוע וזהות יושבי הרכב) והן ביחס לליבת הגרסה - מדוע פגע במנוח עם מכוניתו (האם כדי להזיז את המנוח או שלא בכוונה אגב ניסיונו להתיישר עם הכביש). במובן זה, גרסתו המאוחרת של הנאשם, שנמסרה לאחר שמסר את גרסתו המוקדמת לשני שוטרים, ולאחר שכבר נחקר באזהרה והתייעץ עם עורך דין היא גרסה כבושה במידת מה על הנגזר מכך לעניין משקלה.

50. יחד עם כל האמור לעיל, נראה כי מהסרטונים, העדויות השונות וגרסת הנאשם עצמו עולה תמונה עובדתית דומה ביחס למרבית פרטי האירוע ואופן התפתחותו.

51. במהלך המשפט התגלעה מחלוקת בין הצדדים ביחס לשאלה האם עמד אדם בנתיב הנסיעה של הנאשם כאשר זה נסע לאחור. אציין כי בעניין זה הראיות לא ברורות דיין. ברור הוא כי היו מספר דמויות במהלך האירוע (הדמויות שעמדו בכניסה לחניון שנראו עם כניסת הרכב לזירה, המנוח, האחר, אנדרי, יצחק, ארטיום וטל אוחנה) שהיו בזירת האירוע וברור כי הדמויות לא עמדו במקומן לאורך כל האירוע, מכניסתו של הנאשם אל הזירה (החנייה) ועד לנסיעתו לאחור, כי אם היו בתנועה. עוד עולה, כי אין

תיעוד ויזואלי של הדמויות בצד האחורי של הרכב שכן המצלמה שתיעדה צילמה מחזית הרכב וקדימה. יחד עם זאת, מסרטון מצלמת הרכב עולה כי בשלב שבו הנאשם החל לנסוע לאחור אף לא אחת מן הדמויות הנ"ל נראית לפני הרכב, וכי רק המנוח, האחר ואנדרי נראים לפני הרכב (בצדדיו), וגם זאת בחלוף פרק זמן מסוים לאחר שהנאשם נסע טווח מסוים לאחור. יצוין כי, שלושת אלה עושים תנועה קדימה, במקביל לנסיעת הרכב לאחור. עוד יצוין, כי פרט לנאשם, גם ארטיום ויצחק סברו כי הייתה דמות שהפריעה לנסיעה לאחור. נוכח האמור סבורני כי נותר למצער ספק סביר בשאלה האם אכן הייתה דמות שחסמה את נתיב נסיעתו של הנאשם לאחור, ומספק זה זכאי ליהנות הנאשם. עוד אציין, מעבר לנדרש, כי לו היה בכך צורך, הייתי נכון לקבוע כי הנאשם טעה טעות כנה בעניין זה.

מכל מקום, תזת המאשימה לפיה הנאשם נסע לאחור כדי לשפר עמדות לקראת דריסתו של המנוח לא מגובה בראיות ולא הוכחה מעבר לספק סביר. לטעמי, הראיות מלמדות כי בשלב שבו הנאשם נכנס לרכבו הוא ביקש לברוח מן הזירה נוכח האלימות שנקט המנוח כלפיו וכלפי יושבי הרכב.

52. בשים לב להערות מקדימות אלו, התמונה העובדתית העולה מהראיות שנפרסו ביחס לארבעת מקטעי האירוע היא כדלקמן: הנאשם קיבל הזמנה למכירת אלוהול; אגב ביצוע הזמנה זו הנאשם קיבל הזמנה למכור בקבוק וודקה למנוח בתמורה ל-135 ₪; הנאשם הגיע ברכבו יחד עם יצחק וארטיום אל החנייה של הבניין בה שהה המנוח - היא זירת האירוע; הנאשם החנה את רכבו במקביל למדרכה בחנייה כאשר יושבי הרכב נשארים ברכב; אל הרכב נשלח אנדרי על ידי המנוח על מנת לשלם עבור הבקבוק; אנדרי הגיע אל רכבו של הנאשם ומסר כי בכוונתו לשלם 100 ₪; הנאשם מסר לאנדרי כי סוכם על תשלום של 135 ₪ וכי לא ימכור את הבקבוק בתמורה ל-100 ₪; אנדרי יצר קשר טלפוני עם המנוח והעביר את השיחה לנאשם; המנוח שוחח בתקיפות עם הנאשם, קילל אותו ומסר לו שהוא יורד אליו למטה; הנאשם מסר למנוח, אף הוא בתקיפות, כי הוא ממתין למטה; בחלוף מספר דקות המנוח ואחר הגיעו אל עבר רכבו של הנאשם; המנוח התקרב אל החלון ושאל מי הוא "בעל הבית"; הנאשם ענה שהוא "בעל הבית"; המנוח הכה מכה חזקה את הנאשם בפניו; הנאשם יצא מרכבו; המנוח התקרב אל הנאשם והנאשם הדף אותו; המנוח שלף סכין או דוקרן או חפץ חד אחר ונע אל עבר הנאשם; בשלב זה חברו של המנוח אחז בארטיום, שיצא אף הוא מהרכב והורה לו שלא להתערב; בשלב כלשהו אף יצחק יצא מהרכב; הנאשם קרא להזעיק משטרה; טל אוחנה שעברה במקום אמרה שהיא תזעיק משטרה; המנוח צעק לעברה שהיא שרמוטה; בשלב זה הנאשם, שניצל את השיח שהתנהל בין המנוח לטל אוחנה, חצה את הרכב מקדימה, נכנס אל עבר מושב הנהג וקרא ליושבי הרכב לשוב אל הרכב; ארטיום ויצחק נכנסו חזרה לרכב; המנוח ניגש אל המושב האחורי פתח את הדלת וניסה לקחת את בקבוק הוודקה תוך שהוא מאיים לפגוע ביצחק באמצעות הסכין אותה הניף לעברו; יצחק סגר את הדלת על המנוח; הנאשם החל בנסיעה לאחור כדי לברוח מהמקום; הנאשם נסע מספר מטרים לאחור; במהלך הנסיעה לאחור, המנוח, האחר ואנדרי לא נמצאים לפני הרכב ורק לאחר נסיעה של מספר מטרים לאחור הם נראים מקדימה בצדי הרכב; הנאשם עוצר את נסיעתו לאחור לאחר שהבחין בדמות מסוימת שחוסמת לו את נתיב הנסיעה לאחור או טועה טעות כנה בעניין זה; בד בבד המנוח והאחר נעים קדימה בצד ימין של רכבו של הנאשם ואנדרי נע קדימה בצד שמאל של הרכב; הנאשם שילב להילוך קדמי, הסית את הרכב ימינה בצורה בולטת והאיץ את הרכב כשהרכב נע אל עבר המנוח והאחר; תוך כדי הנסיעה קדימה המנוח צעד מהצד הימני של הכביש אל עבר מרכז הכביש כאשר האחר

נראה אוחז בו; תוך כדי סטיית הרכב אל עבר המנוח והאחר האחר נראה בורח הצידה והמנוח הסתובב עם פניו אל עבר הרכב כשהוא אוחז בסכין בידו; הרכב פגע בגפיו התחתונות של המנוח וזה הניח את ידו השמאלית על מכסה המנוע של הרכב כשהוא אוחז ביד ימין בסכין ורגליו מתרוממות מעלה; המנוח עשה תנועת מגל עם יד ימין, כשהיא עדיין אוחזת בסכין ופגע עם היד בשמשת הרכב; הרכב נסע קדימה שניות בודדות כאשר המנוח על מכסה המנוע; תוך כדי נסיעה הנאשם הסיט את הרכב שמאלה על מנת להימנע מפגיעה ברכב הסעות לבן שנמצא בצד ימין ואשר בלט אל מרכז הכביש; הנאשם בלם את רכבו והמנוח נהדף ממכסה המנוע כאשר רגליו נוגעות ראשונות בקרקע ולאחריהן נופל על גבו וראשו מוטח לאחור על הכביש; המנוח נשאר מוטל על הכביש; הנאשם נסע לאחור ויוצא מזירת האירוע; הנאשם עשה סיבוב והגיע אל חנייה בה החנה את רכבו; במהלך הנסיעה הנאשם ארטיום ויצחק שוחחו ביניהם על האירוע; הנאשם ארטיום ויצחק נסעו אל ביתו של ארטיום ולאחר מספר דקות נסעו עם רכבו של ארטיום אל תחנת המשטרה; הנאשם וארטיום נכנסו אל תחנת המשטרה ומסרו שהם מעורבים בתאונה שארעה זה מכבר; אל המנוח שנשאר מוטל על הכביש הגיעו מספר דמויות; דמות מסוימת לקחה מן המנוח דבר מה והעבירה אותה אל דמות אחרת אשר רצה אל עבר הבניינים; בהמשך דבר מה נוסף הועבר מן המנוח אל אותה דמות; טל אוחנה התקשרה למשטרה; כוחות משטרה ומד"א הגיעו אל הזירה; הנאשם טופל ופונה באמבולנס לבית החולים סורוקה שם נותח ואושפז; בחלוף שבוע נקבע מותו של המנוח, וזאת כתוצאה מחבלת ראש ונזק מוחי נרחב שספג במהלכה; בחיפוש שנערך זמן קצר לאחר האירוע בתיבות דואר בבנין אליו נצפתה הדמות רצה מהמנוח, נמצאו מסורית (דוקרן) ומברג.

מחדלי חקירה

53. ב"כ הנאשם קבל בסיכומיו על מחדלי חקירה שפגעו בהגנת הנאשם. ב"כ הנאשם הלין כי היחידה החוקרת נקלעה לקיבעון מחשבתי לפיו הנאשם פגע במנוח בכוונת מכוון ונמנעה מביצוע פעולות חקירה אשר היו יכולות לשפוך אור על האירוע.

כך למשל טען כי לא בוצע שחזור עם הנאשם, כך טען כי היחידה החוקרת לא איתרה את האחר ואנדרי שנכחו באירוע ולא חקרה אותם וכך גם טען שהיחידה החוקרת לא ביצעה השוואה בין הסכין (מסורית/דוקרן ומברג) שנתפסו בתיבת דואר בבנין הסמוך לזירת האירוע לסכין שאחז המנוח כנצפה בסרטון.

סבורני, כי אין לקבל את טענות ב"כ הנאשם בעניין זה. בענייננו, כאמור, תועד האירוע באופן חזותי וקולי במצלמות שונות כך שפוטנציאל התרומה לבירור האמת העובדתית של פעולות החקירה הנטענות שלא בוצעו הוא לא משמעותי.

מעבר לאמור, מעיון בראיות עולה כי פעולות חקירה אלו לא נעלמו מעיני היחידה החוקרת והיא פעלה במקומות בהן ראתה צורך להשיג ראיות אלו.

כך למשל מסר החוקר אבי אמזלג בעדותו כי לא ראה צורך לערוך שחזור של הנאשם כאשר ישנו סרטון המתעד את האירוע ואשר אותו ראה הנאשם והתייחס אליו (פרוטוקול מיום 19.03.2019, עמ' 34).

14 ש' (14-20).

כך למשל היחידה החוקרת שלחה את המוצגים (מברג ומסורית) שנתפסו בתיבת הדואר בבניין הסמוך למטא"ר להפקת פרופיל ד.נ.א (נ/2) אם כי לא נדגמה כמות מספקת להתאמה לפרופיל גנטי (נ/3) והתייחסות החוקר אמזלג בעדותועמ' 19 ש' 31- עמ' 20 ש' 5).

כן בוצעו פעולות חקירה נוספות כמו חקירת אימו של אנדרי (ת/10), תפיסה על פי צו חיפוש של הבגדים אותם לבש אנדרי (ת/10א ו-ת/10ב'), ניסיון לאתר את האחר ועדים נוספים לאירוע (ת/17, ת/10ג').

אך מובן כי עדיף היה שהאחר ואנדרי יחקרו וימסרו את גרסתם וכל פעולות החקירה האפשריות יבוצעו, ואולם, המאשימה אינה מחויבת בהצגת התמונה הראייתית האולטימטיבית. לעניין זה ראו ע"פ 5956/08 סלימאן אל עוקה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.11.2011), פסקה 17:

"...ויודגש, על אף האמור לעיל, התביעה אינה מחויבת בהצגת התמונה הראייתית האולטימטיבית, או אפילו את מלוא הראיות הפוטנציאליות. תוצאות החקירה אינן מבטלות רק מפני שלא מוצו כל הכיוונים האפשריים. כפי שנקבע בעניין אלחורטי "גם אם יכלה התביעה להשיג ראיות טובות יותר, אין הדבר מוביל לזיכוי הנאשם, אם בראיות שהוצגו יש די להרשעה מעבר לספק סביר". עוד נדונה בעניין אלחורטי טענה אפשרית לפיה אם חדלה המשטרה בביצוע החקירה, על בית המשפט לצאת מנקודת הנחה "כי אילו התבצעה פעולת החקירה במלואה, הייתה מביאה לממצא המיטיב ביותר עם הנאשם... ההנחה שמאחורי גישה זו היא, כי מחדלי החקירה פגעו בזכות הנאשם להליך הוגן, ויש לפצות על פגיעה זו על ידי ההנחה העובדתית הטובה ביותר לנאשם". ואולם, נקבע שם לבסוף כי למחדלי חקירה תהא נפקות שכזו רק במקרים חריגים ביותר, כאשר משקלם הינו כה גבוה, עד שהעוול שנגרם לנאשם מצדיק גישה שכזו".

לסיכום, בענייננו, בשים לב לתשתית הראייתית הקיימת ולפעולות שלא בוצעו על-פי הנטען, לא התרשמתי כי אכן מדובר ב"מחדלים" של היחידה החוקרת, ומכל מקום לא התרשמתי כי נגרמה לנאשם פגיעה ביכולת להתבונן או נזק ראייתי כתוצאה מכך.

הפרק המשפטי

מהו היסוד הנפשי של הנאשם

54. בפתח הדיון המשפטי יש לעמוד על היסוד הנפשי שהיה לנאשם במהלך האירוע. האם מדובר ביסוד נפשי של רשלנות, דהיינו חוסר מודעות של הנאשם לאפשרות שהמנוח יתפרץ לכביש מקום בו היה צריך להיות מודע לכך או שמא יסוד נפשי של מחשבה פלילית, אדישות כפי שסוברת המאשימה או מחשבה פלילית מסוג אחר.

תאונה או מעשה מכוון?

55. לצורך הכרעה בשאלה האם הנאשם התרשל או היה בעל מחשבה פלילית, נדרשת הכרעה מקדימה ביחס לשאלה האם המפגש בין רכבו של הנאשם למנוח הוא תוצאה של תאונה או שמא מדובר בתוצאה של מעשה מכוון מצדו של הנאשם.

56. כזכור טענתו העיקרית של הנאשם **כיום** היא כי האירוע מושא כתב האישום הוא בגדר "תאונה בלתי נמנעת".

מסיכום הממצאים העובדתיים כמפורט לעיל ומניתוח הראיות כפי שיפורט להלן, **סבורני כי בעניינינו המפגש בין המנוח לרכבו של הנאשם הוא לא פרי תאונה כי אם פרי של מעשה מכוון מצדו של הנאשם**, ודי בכך כדי לדחות את טענת ההגנה אודות כך שמדובר ב"תאונה בלתי נמנעת".

גרסתו הראשונה של הנאשם.

57. כזכור, גרסתו הראשונה של הנאשם ניתנה לשני שוטרים שונים בתחנה עוד קודם לחקירתו הפורמאלית.

ממזכר של היומנאי שפורקה בלד (ת/19), שהוגש בהסכמה, עולה כי הנאשם מסר לו שהוא זה שהיה מעורב באירוע בשדרות לכיש 52 וכששאל אותו מה קרה "ברי סיפר שהגיע עם הבחור שהוא לא מכיר נתן לו סטירה וכאשר הוציא דוקרן הנ"ל נכנס לרכב שלו התוקף אמר 'אתה לא מכיר את נצח' וחסם לו את נתיב הנסיעה. לדברי ברי המשיך בנסיעה שהוא פוגע בו...".

בדוח הפעולה של השוטר גיא פקדו, שהגיע בהמשך לתחנה (ת/20), ואשר הוגש בהסכמה מציין זה שהנאשם מסר לו כי: "... הבחור הוציא עליו סכין יחד עם שני חבריו והתקרבו לרכב ובגלל זה ברי נכנס בו עם הרכב הבחור ניתלה על המיכסה מנוע ואז הוא בלם והבחור עף קדימה. ברי מסר לי כי לאחר הפגיעה בבחור הוא ברח מהמקום מתוך פחד שיפגעו בו"

בחקירתו הראשונה באזהרה (ת/1, 04.04.2018 שעה 03:18) מסר הנאשם כי:

"... עליתי לרכב שלי לקדימה לכיסא של הנהג והוא האתיופי הזה חסם אותי מקדימה וחבר שלו חסם אותי מאחורה אני התחלתי לזוז לדחוף אותו את האתיופי מקדימה והוא נתפס לי על המכסה מנוע נתתי ברקס והוא נפל קדימה עם הגב הוא נפל אחורה, הוא ירד עם הרגליים, הוא ירד מהמכסה מנוע, הוא נפל מהמכסה מנוע אחורה" (עמ' 3 ש' 24-28),

בהמשך תיאר הנאשם שוב את סדר התרחשות הדברים ומסר כי בשלב הראשון כאשר המנוח חסם לו את הדרך הוא נסע קדימה ודחף את המנוח עם הרכב ואז בשלב השני עלה המנוח על מכסה המנוע של הרכב (עמ' 6 ש' 133-135).

בתחילת חקירתו השלישית (ת/3), לאחר שהתייעץ עם עורך דין, דבק הנאשם בגרסה שמסר בחקירתו הקודמת (כזכור בחקירה השנייה הייתה טכנית ולא נמסרה בה גרסה) באשר לפגיעה במנוח: **"אני בא לנסוע ואני רואה את נצח כבר עומד לי מקדימה של הרכב שלי ובחור עומד מאחורה ונסעתי קדימה ונתתי לו מכה לנצח הוא נתפס על המכסה מנוע נתתי בלימה ברקס והוא עף אחורה"** (עמ' 5 ש' 92-94).

בהמשך, כשנשאל מדוע היה צריך לנסוע קדימה אל עבר המנוח ולתת לו מכה עם הרכב הדגיש שוב כי: **"עמד לי בן אדם מאחורה האתייפתי השני, נצח עמד מול הרכב ואני פחדתי לנסוע אחורה שאני לא יעלה עליי לגמרי על האתייפתי שמאחורה, אין שם מקום לעשות שם פרסה מהירה... פעלתי מתוך פחד, והגוף שלי עבד אוטומט"**. (עמ' 5 ש' 97-100).

כשנשאל האם הייתה לו כוונה לגרום למותו של המנוח השיב הנאשם: **"בחיים לא"**.

(דגשים לא במקור, י' ל').

אך בהמשכה של החקירה השלישית מסר לראשונה הנאשם כי המדובר בתאונה ולאחר שהוצגו לו הסרטונים הוסיף לראשונה כי ביקש להתיישר עם הכביש, כשרק בחקירתו הרביעית הוסיף כי המנוח נדחף על-ידי האחר אל מרכז הכביש.

58. סבורני כי בנסיבות מסוימות לגרסה הראשונה שמוסר אדם במשטרה יש משקל מוגבר נוכח האוטנטיות והספונטניות שלה, שניתנת עוד לפני חשיפת הנאשם לראיות שנאספו כנגדו. בענייננו הנאשם עצמו אישר בעדותו שלאחר שראה את הסרטונים החל לתת תגובה לכל שאלה (עמ' 164 ש' 11-22, עמ' 170 ש' 24-25, עמ' 172 ש' 11-14).

(ראו בעניין זה, למשל, ע"פ 6244/12 **עדנאן סבאענה נגד מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 11.11.2015], פסקה 22 והפניות שם).

הנאשם מסר גרסה זו, של נסיעה מכוונת אל עבר המנוח מיוזמתו, מספר פעמים, בפני מספר שוטרים, זאת גם בתחילתה של החקירה השלישית לאחר שהתייעץ עם עורך דין.

אכן בגרסה הראשונית מסר הנאשם פרטים שגויים לעניין תכלית הגעתו אל זירת האירוע ונוכחותו של יצחק אך הנאשם נתן הסבר הגיוני לבניית גרסה זו - רצונו שלא להסתבך בעניין מכירת האלכוהול ורצונו שלא לערב את בן משפחתו הצעיר לו דאג במשך השנים. יחד עם זאת, אין כל הגיון שהנאשם יבקש דווקא להפליל את עצמו בבניית גרסה מומצאת בעניין זה, זאת גם בשלב שכלל לא היה חשוד ומסר גרסה ספונטנית לשוטרים שפגש בתחנה. מטעם זה ניתן בהחלט להשתמש בכלל ה"פלגין דיבורא" ביחס לגרסתו הראשונית, לא לקבל דבריו

ביחס לנוכחים במקום ולתכלית הגעתו אל הזירה, ומאידך גיסא לקבל את גרסתו זו ביחס לאופן שבו פגע במנוח, זאת אף כי לא מדובר בגרסה מלאה ומפורטת. כאמור לעיל ולהלן, לגרסה זו בגרסה זו ביחס לאופן שבו פגע במנוח תימוכין בראיות נוספות וגם מטעם זה ניתן להשתמש בכלל ה"פלגין דיבורא".

הסרטון

59. תמיכה בולטת לגרסתו הראשונה של הנאשם, לפיה מדובר בנסיעה מכוונת של הרכב אל עבר המנוח, ניתן למצוא בסרטון של מצלמת הרכב כפי שפורט לעיל. מהסרטון, בין אם זה המקורי (ת/36) ובין אם זה שבהילוך איטי (ת/33א) ובין אם זה שמתעד חיתוכי תמונות (נ/10) נראית בבירור סטיית הרכב לכיוונו של המנוח. **מדובר בסטייה משמעותית בנתיב הנסיעה**, כזו שלא מתיישבת עם רצון אך ליישר את הרכב למרכז הכביש. על כך ניתן ללמוד גם מהעובדה שהאחר, שלא פסע אל מרכז הכביש, מצא לברוח מנתיב נסיעתו של הנאשם אשר נהג לעברו ולעבר המנוח.

עוד יצוין, כי מהסרטונים עולה שבשלב מסוים יכול היה הנאשם להתיישר למרכז הכביש ולנסוע ישר מבלי להתנגש במנוח לו כך ביקש לעשות (סרטון המסתיים 01:02:52, שניה 01:03:49), ואולם זה המשיך את הסטייה ימינה עוד אל עבר המנוח.

לו יטען הטוען כי הציפייה מהנאשם לשלוט בצורה מלאה באופן נהיגתו באירוע מלחיץ שכזה היא לא סבירה, אשיב כי דווקא בשלב מלחיץ עוד יותר, בו המנוח כבר נמצא על מכסה המנוע שלו ומנסה לפגוע בו עם הסכין, מצליח הנאשם היטב להסיט את הרכב שמאלה, על מנת להימנע מפגיעה ברכב ההסעות הלבן שעמד מצד ימין.

כעולה מהסרטון, אף במהלך הנסיעה לאחור הנאשם כיוון את רכבו, והוא היה בעל יכולת לעצור את הנסיעה לאחור ולהתחיל בנסיעה קדימה.

לא זו אף זו, מהסרטון עולה כי אין מדובר אך בסטייה בולטת של הרכב אל עבר המנוח כי גם **בהאצה משמעותית** של הרכב אל עבר המנוח, כאשר לא ברור מדוע יש צורך להאיץ בצורה שכזו אם הכוונה הייתה אך להתיישר למרכז הכביש.

בעניין זה, יש לחזור ולהפנות לדבריו של ארטיום בשחזור (ת/8) כעולה גם מהתמלול (ת/8א) בו ארטיום מוסר כי: **"עכשיו ברי דפק פול גז עם האוטו הוא כאילו דפק פול גז הוא הסית (כך במקור, י' ל') כאילו את ההגה ופגע בזה עם הדוקרן"** (עמ' 9 ש' 39-31).

בעניין זה מוצא אני לדחות את הסבריו של ארטיום בעדותו לאמירתו זו לפיה מדובר אך בסלנג. כאמור ארטיום בצדק ראה והבין שהנאשם האיץ את רכבו ("דפק פול גז") ואף הסיט את ההגה ופגע במנוח. ספק בעיני אם יש צורך להשתמש בסעיף 10א' לפקודת הראיות כדי לאמץ את דברי ארטיום בשחזור ולהעדיף על פני עדותו משום שהשחזור הוגש כראייה מוסכמת על-ידי הצדדים. מכל מקום אף אם היה בכך צורך הייתי מקבל ומעדיף את אמרת החוץ בעניין זה שכן סבורני שהתנאים הנדרשים לכך הוכחו (מתן האמרה הוכח במשפט, על-ידי עד

במשפט, אשר נחקר על-ידי הצדדים והעדויות שונה בפרט מהותי), ומשתמש ככל שנדרש גם בעניין זה בכלל ה"פלגין דיבורא".

כאן המקום לציין, כי ההתרשמות היא שארסיוס, כמו גם יצחק, שהם מקורבים לנאשם, עשו כל מאמץ בעדותם "למזער נזקים", שעלו מאמרות החוץ שלהם. ארסיוס ויצחק ניסו לתת הסברים תמימים לאמרות מפלילות, אך אותנטיות שעלו באמרותיהם.

דברי הנאשם במקטע הרביעי

60. כמפורט מעלה, הנאשם ושותפיו לנסיעה שוחחו בניהם מיד לאחר הפגיעה במנוח, שיחה שתועדה במצלמת הרכב, והנאשם נשמע אומר, בין היתר, **"בן זונה חשב אני פראייר אני לא אניב לו שילמד לקח" (01:07:25)**. סבורני כי דבריו אלו של הנאשם מצביעים על כך שהתכוון לפגוע במנוח, וזאת כתגובה לאלימות המנוח.

סבורני כי הסברי הנאשם לדבריו אלו, כי הם לא מלמדים על כוונה שלו לפגוע במנוח ושהוא לא יודע באיזה הקשר אמירתו נאמרה או כי קילל כמו שכל נהג מקלל כש"חתולה קופצת לכביש" או נהג אחר חותך אותו או כי התכוון לכך שקרה מה שקרה אז אולי המנוח ילמד לקח (עמ' 153 ש' 6-1, עמ' 172 ש' 29-22), לא משכנעים.

מדובר באמירה ספונטנית של הנאשם, אשר נאמרה על-ידו בשלב שבו לא חשב על כך שדבריו מתועדים, כאשר קיים ספק אם בכלל חשב שמצלמת הדרך מתעדת את הנסיעה והאירוע וזאת כעולה מדבריו לחוקרת כשמסר לה שיש מצלמת רכב אך לטעמו היא לא עובדת (ת/14א מזכר של השוטרת קרן טולדנו, ת/3 עמ' 3 ש' 26-27).

אמירה ספונטנית זו של הנאשם, שלא במסגרת חקירה, שנאמרה זמן קצר ביותר לאחר הפגיעה במנוח, יש בה מן האותנטיות ומתיישבת היא עם התפתחות העניינים. אמירה זו מלמדת כי הנאשם לא רוצה להיחשב "פראייר" ולכן ביקש ללמד את המנוח "לקח" ולהגיב לו, היינו מדובר במעשה מכוון.

מכל מקום, דבריו אלו של הנאשם מתיישבים גם עם גרסתו הראשונה לשוטרים, לרבות בחקירותיו הראשונות אודות נסיעה מכוונת של הנאשם לעבר המנוח ואף מן הנלמד מן הסרטון כמפורט לעיל.

מה לא נאמר במקטע האחרון?

61. צפייה והאזנה לסרטון של מצלמת הרכב, כמו גם עיון בתמלילים, מלמדים כי חרף כך שהנאשם וחבריו לנסיעה מדברים על הפגיעה במנוח כשעזבו את זירת האירוע, הנאשם לא נשמע אומר כי מדובר בתאונה או כי המנוח קפץ לו אל הכביש או כי הוא הופתע או אמירות דומות שיכולות היו ללמד על מה שחש. אמירות שכאלו לא נאמרות על-ידי הנאשם גם במקומות שבהם היה מצופה שהוא היה אומר אותן.

כך לאחר שעובר לפגיעה במנוח יצחק צועק: "לא לא בורה אל תעשה שטויות אל תעשה שטויות", כך לאחר שארטיים אומר, לאחר הפגיעה: "כן תגיד להם את האמת מה...נסעתי עליו עם האוטו..." ויצחק משיב "הגנה עצמית מה?" ועלתה האפשרות שהמנוח מת (ארטיים נשמע אומר "אתה הרגת אותו אני חושב").

היינו מצפים שהנאשם יגיב ויאמר שהמנוח קפץ לו לכביש ושמדובר בתאונה ושהוא לא התכוון לפגוע במנוח. האמירות שהנאשם אמר היו בדיוק הפוכות. הנאשם נשמע כאומר "אתה חושב אתה בא אלי עם סכין? מי אתה בכלל?... "בן זונה חשב אני פראייר אני לא אניב לו? שילמד לקח" "וארטיים מוסיף בהמשך "בורה לקח מהעצבים שלו, דרס אותו...בורה עכשיו דרס את נצח" והנאשם נשמע משיב "שיבוא על מה יבוא. על זה שהוא בא לדקור אותי על 30 ₪?".

62. **מכל הטעמים שפורטו מעלה הגעתי לכלל מסקנה לפיה הפגיעה במנוח באמצעות הרכב נעשתה על-ידי הנאשם בכוונת מכוון.** ודוק, לנאשם הייתה כונה **לפגוע** במנוח באמצעות הרכב אך לא להמיתו, וזאת גם אליבא דמאשימה אשר לא ייחסה לנאשם המתה מתוך כוונה.

63. לצד קביעותי כי המנוח החל לנסוע לאחר כדי לברוח מהזירה, וכי נותר ספק סביר בדבר קיומו של אדם שחסם לו את נתיב הנסיעה לאחר, מוצא אני להדגיש כי אין בקביעות אלה כדי לשנות ממסקנתי כי בשלב שבו עצר הנאשם את נסיעתו לאחר והחל לנסוע קדימה, ביקש הוא לפגוע בכוונת מכוון במנוח, וזאת מכל הטעמים שפורטו לעיל.

64. במהלך סיכומי טענותי הגדיר הנאשם את התאונה כתאונה בלתי נמנעת וכך ביקש מבית המשפט לקבוע. עתירתו זו נשענה בין היתר על עדותו של בוחן התנועה, מר קוסטה. כזכור, בעדותו התייחס בוחן התנועה לטווח המשוער בו נמצא המנוח מרכבו של הנאשם בתחילת הנסיעה קדימה ואף חישוב בו במקום את מרחק העצירה על פי המהירות שנצפתה על גבי מצלמת הדרך שהייתה ברכב והערכת המרחקים שעשה על-פי הסרטון.

בעניין זה אציין, כי אף אם מעדות בוחן התנועה אכן עולה שקיים ספק בדבר יכולת עצירה של הנאשם אשר מזהה דמות נכנסת אל נתיבו במרחק המשוער בין המנוח לקצה רכבו עם תחילת הנסיעה קדימה, הרי שראשית, במישור העובדתי, קשה לקבוע ממצאים על סמך הערכות הבוחן שנעשו אך באולם הדיונים ללא מדידות מדויקות. בעניין זה מקבל אני את עתירת המאשימה שלא לקבוע ממצאים על סמך המהירות שהופיעה על גבי מצלמת הרכב. מדובר במד מהירות שלא כויל ונבדק, כאשר בסרטון נראות קפיצות במהלך הנסיעה בין מהירויות שונות ואין רצף אחיד של התקדמות המהירות יחד עם התקדמות הנסיעה.

לא למותר לציין כי ההגנה לא הגישה כל חוות דעת מומחה בעניין טענתה שמדובר בתאונה בלתי נמנעת, גם כשניתנה לה הזדמנות לכך לאחר עדותו של בוחן התנועה.

מעבר לכל האמור, ובכך העיקר, כפי שנקבע לעיל, הנאשם בכוונת מכון נסע אל עבר המנוח במטרה לפגוע בו, ומכאן שהשאלה תוך כמה זמן או תוך איזה מרחק יכול היה הנאשם לעצור את רכבו בטרם יפגע במנוח כלל אינה רלוונטית לענייננו. שאלת מרחק העצירה היא רלוונטית לנסיבות של תאונה בלתי רצונית, נסיבות שאינן מענייננו נוכח קביעתי דלעיל.

65. במסגרת סיכומיו, העלה ב"כ הנאשם, בחצי פה, טענה בדבר **העדר קשר סיבתי** בין התנהגות הנאשם לבין מותו של המנוח. ביתר דיוק, ב"כ הנאשם טען לקיומו של "גורם זר מתערב" שמנתק את הקשר הסיבתי בין הסטת הרכב על ידי הנאשם לכיוונו של המנוח לבין מותו של המנוח, הוא פריצת המנוח אל עבר הכביש. **סבורני כי דין טענה זו להידחות.** ממצלמת הרכב ומהסרטון שהוגש (ת/36) עולה כי אף אם המנוח לא היה עושה צעד או שניים אל עבר מרכז הכביש בכל מקרה הנאשם היה פוגע בו נוכח ההסטה הברורה של הרכב לכיוונו של המנוח. על כך ניתן ללמוד גם מהעובדה שחברו של המנוח, שעמד בסמוך למנוח, מצא להימלט ולברוח הצידה כדי לא להיפגע מהרכב, זאת חרף כך שהוא לא פסע את אותו צעד או שניים אל עבר מרכז הכביש.

משכך הם פני הדברים, אין מדובר ב"גורם זר מתערב" שבכוחו לנתק את הקשר הסיבתי שבין התנהגות הנאשם למותו של המנוח. ברי כי אלמלא הסית הנאשם את רכבו אל עבר המנוח זה לא היה מוצא את מותו אף אם צעד כשניים שלושה צעדים אל עבר מרכז הכביש. הווה אומר, הסטת הרכב על-ידי הנאשם אל עבר המנוח היא בגדר "סיבה בלעדית-אין".

מעבר לאמור, אף אם יטען הטוען כי התנהגותו של המנוח אשר מצא להתפרץ לכביש או התנהגותו של חברו של המנוח שדחף את המנוח אל עבר הכביש (ובעניין זה קשה לקבוע ממצא עובדתי - האם האחר אחז במנוח וזה נכנס לכביש או שמא האחר דחף את המנוח בעודו נמלט על נפשו) תרמו לגרימת מותו של המנוח, סבורני כי אין בכך כדי להסיר מאחריותו של הנאשם למותו של המנוח ולנתק את הקשר הסיבתי בין התנהגותו למותו של המנוח, שכן כפי שכבר ציינתי, אלמלא הסיט הנאשם את רכבו בצורה כה בולטת אל עבר המנוח והאיץ את המהירות במקביל לא היה נפגע המנוח, אף אם הוא נכנס אל הכביש. בעניין זה כבר נקבע כי: **"התנהלותו של הנאשם אינה חייבת להיות הסיבה היחידה והתכופה להתרחשות המוות, אולם עליה להיות בעלת תרומה הכרחית להתרחשות התוצאה הקטלנית כפי שזו אירע בפועל"** (ראו ע"פ 9723/03 מדינת ישראל נ' שי בלזר, פורסם בנבו, 12.10.2004). בנוסף, ראוי להפנות בעניין זה גם לסעיף 309 לחוק העונשין שקובע כי: **"בכל אחד מן המקרים המנויים להלן יראו אדם כאילו גרם למותו של אדם אחר, אף אם מעשהו או מחדלו לא היו הגורם התכופ ולא היו הגורם היחיד למותו של האחר: ... (5) מעשהו או מחדלו לא היה גורם מוות, אילולא נצטרף עמו מעשה או מחדל של האדם שנהרג או של אדם אחר"**.

66. בשים לב לקביעותי אודות כך שהנאשם בכוונת מכון ביקש לפגוע במנוח באמצעות רכבו ואודות כך שהתנהלותו של המנוח ו/או האחר אינן מנתקות את הקשר הסיבתי בין התנהלות הנאשם לבין הפגיעה במנוח, אזי **שיש לדחות את הטענה החלופית של ב"כ הנאשם לפיה לכל היותר התגבש אצל הנאשם יסוד נפשי של רשלנות.**

67. מהראיות שפורטו לעיל עולה, כי הנאשם בהחלט היה מודע לטיב המעשה שלו, דהיינו שהוא נהוג את רכבו אל עבר המנוח ופוגע בו, כי היה מודע לקיום הנסיבות, קרי הימצאות המנוח בנתיב הנסיעה בו בחר לאחר שהסית את רכבו ואף לאפשרות גרימת התוצאה - מותו של המנוח כתוצאה מהתאונה.

68. את הוכחתמודעות הנאשם לאפשרות גרימת התוצאה ניתן ללמוד מהבנת הנאשם כי רכבו, שהוא רכב כבד עם מנוע חזק, עלול לגרום נזק אם פוגעים באמצעותו בבן אדם (עמ' 157 ש' 7 - עמ' 158 ש' 13).

על אפשרות גרימת התוצאה ניתן ללמוד גם מאמירות הנאשם וחבריו לנסיעה עובר לפגיעה במנוח וסמוך לאחריה. על כך ניתן ללמוד מצעקתו של יצחק אל עבר המנוח שניות ספורות לפני שדרס אותו: **"לא בורה לא בורה אל תעשה שטויות אל תעשה שטויות"**, כמעין ראייה של הנולד. על כך ניתן ללמוד גם מהעובדה שבסמוך לאחר הפגיעה, במהלך הבריחה מזירת האירוע, השלושה כבר משוחחים אודות האפשרות שהנאשם הרג את המנוח, כאשר ברור שאם היה מדובר בפגיעה קלה בלבד אפשרות זו כלל לא הייתה עולה.

כאן חשוב להדגיש כי אין מחלוקת שהנאשם היה מודע לכך שפגע פיזית במנוח באמצעות רכבו, כי ראה את המנוח נזרק אל עבר מכסה המנוע ובעקבות הבלימה נזרק אל עבר הכביש. בנסיבות אלו ברי כי הנאשם היה מודע לאפשרות שהמנוח ייהרג כתוצאה מהפגיעה בו באמצעות הרכב. בעניין זה קיימת חזקה, היא חזקת המודעות, שעומדת לחובתו של הנאשם. אודות השימוש בחזקה זו ראו דברי בית המשפט העליון בע"פ 6294/11 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.02.2014), פסקה 125:

"ראיות נסיבתיות - חיצוניות כמו גם באמצעות חזקות ראייתיות - עובדתיות, משקפות את ניסיון החיים והשכל הישר, כגון חזקת המודעות הכללית. חזקה זו מורה כי אדם מודע, בדרך כלל, למשמעות התנהגותו, מבחינת טיבה הפיזי, קיום נסיבותיה ואפשרות גרימת התוצאות הטבעיות שעשויות לצמוח ממנה... מעין בפסיקתו של בית משפט זה באשר ליישומה של חזקת המודעות הכללית, עולה כי בהתקיים מאפיינים מסוימים לאורם נבחנת האלימות שגרמה לתוצאה הקטלנית, חזקה על נאשם כי היה מודע לתוצאה הקטלנית שגרמה התנהגותו, זאת אף אם לא עשה שימוש בנשק חם ותקף את הקורבן באמצעות ידיו ורגליו או באמצעות נשק קר..." (פס"ד פלוני הנ"ל פסקאות 125-126).

עוד יודגש, כי בפסיקה כבר נקבע כי אין הכרח שתהיה וודאות לסכנת תוצאת מוותכדי שהיסוד ההכרתי יתקיים. כך הבהיר בית המשפט העליון בע"פ 1196/99 ממדוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.10.1999):

"...סכנהזואינהצריכהלהיותודאיתאוקרובהלודאית,

ודיבכךשהיא אחתהאפשרויותהצפויותכתוצאההשלהאלימות".

יודגש כי בענייננו הנאשם לא סתר את החזקה הזו, ומהראיות שפורטו החזקה דווקא נתחזקה.

69. משהוכח כי אצל הנאשם התגבש היסוד ההכרתי, קרי כי הנאשם היה מודע לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות גרימת תוצאות המעשה, ומשקבעתי כי הנאשם פעל לפגוע עם הרכב במנוח בכוונת מכון אזי שיש לדחות את טענתו החלופית של הנאשם לפיה לכל היותר התגבש אצלו יסוד נפשי של רשלנות. המסקנה מהניתוח היא שלנאשם היה יסוד נפשי של מחשבה פלילית עת ביקש לפגוע במנוח באמצעות הרכב.

המחשבה הפלילית של הנאשם - אדישות או קלות דעת?

70. משמצאתי כי התגבש אצל הנאשם יסוד נפשי של מחשבה פלילית, ממילא נדחתה כאמור טענתו החלופית של הנאשם כי התגבש אצלו יסוד נפשי של רשלנות. למסקנות אלה הגעתי בין היתר משום שהוכח שהתגבש אצל הנאשם היסוד ההכרתי ואינני מוצא מקום לחזור על הניתוח שנעשה לעיל ודי אם אחזור ואומר כי הנאשם היה מודע לטיב מעשיו, לקיום הנסיבות ולאפשרות גרימת תוצאת המוות. השאלה שיש לדון בה עכשיו, היא מהי רמת המחשבה הפלילית של הנאשם, האם אדישות כפי שטוענת המאשימה או קלות דעת כפי שטען ב"כ הנאשם בטענה חלופית נוספת שלו.

היסוד החפצי

71. המאשימה מייחסת לנאשם יסוד חפצי של פזיזות ברמת אדישות. סעיף 20(א) לחוק העונשין הוא שמסווג את רמת המחשבה הפלילית, לרבות של היסוד החפצי ובמסגרת זו קובע כי: **"מחשבה פלילית - ... ולעניין התוצאות גם אחת מאלה: ... פזיזות שבאחת מאלה: (א) אדישות - בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות; (ב) קלות דעת - בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען"**.

72. אף את היסוד החפצי במסגרת היסוד הנפשי של הנאשם, ניתן להוכיח באמצעות אמרות נאשם או באמצעות נסיבות חיצוניות של האירוע, לרבות התנהגותו של הנאשם, שיכולות ללמד על הלך נפשו. כך למשל צוין ברע"פ 1201/12 יוסף קטיעי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 09.01.2014):

"ייתכנו מקרים בהם ניתן ללמוד על כוונת המבצע מתוך התנהגות הנאשם ובמקרים אחרים היסוד הנפשי יעלה ממכלול נסיבות האירוע - מעשה הנאשם והתנהגותו לפני, במהלך ולאחר המעשה".

במסגרת זו, ניתן אף לעשות שימוש בחזקות המתבססות על ניסיון החיים והשכל הישר, דוגמת חזקת הכוונה, ולפיה חזקה שאדם מתכוון לגרימת התוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו. לא למותר להזכיר, כי כוונה שכזו לא יוחסה לנאשם, היינו אף המאשימה סבורה שהנאשם לא התכוון במעשיו להמית את המנוח, אף שהנאשם היה מודע לכך שישנה אפשרות שמעשיו יגרמו למותו של המנוח.

73. כאמור לעיל, על טיב היסוד החפצי ניתן ללמוד גם מנסיבות חיצוניות, דוגמת אופי והיקף האלימות והתנהלות הנאשם לפני האירוע, תוך כדי האירוע ולאחריו. בענייננו, אופי המעשה האלים של הנאשם הוא שבעיקר מלמד על שוויון הנפש של הנאשם לאפשרות גרימת מותו של המנוח.

74. בענייננו, הנאשם השתמש ברכב ככלי נשק לצורך תקיפתו של המנוח. מטבע הדברים עוצמתו של כלי רכב היא משמעותית, וכאשר ישנה האצה של כלי הרכב אל עבר אדם העומד חשוף ואשר לא נמצא בעצמו בתוך רכב או מאחורי מסתור, כבענייננו, הסיכון שנלקח להתממשות תוצאת מוות הוא משמעותי ביותר והאפשרות למנוע את תוצאות הפגיעה הופכת למצומצמת למדי.

75. כידוע, כיום, עם תיקון 137 לחוק העונשין ועיגון הרפורמה בעבירות ההמתה עלי חוק, יש לתת את הדעת לנפקות המשפטית העדכנית של מושגי האדישות וקלות הדעת. כך למשל, על-פי תיקון 137, רמת פזיזות של אדישות יכולה לבסס הרשעה בעבירת רצח ואף הרשעה בעבירת רצח בנסיבות מחמירות (ראו סעיפים 300 ו-301א לחוק העונשין), ולכן יש להקפיד ולהיזהר שמקרים של "קלות דעת" לא יזלגו לעבירת הרצח (ראו בעניין זה דוח הצוות לבחינת יסודות עבירות ההמתה בראשותו של פרופ' מ' קרמניצר בעמ' 23). כן יש לזכור, כי כיום קביעת רמת פזיזות של קלות דעת מגבשת עבירת המתה שונה מזו שהייתה נהוגה בעבר, של המתה בקלות דעת לפי סעיף 301ג לחוק העונשין, שהעונש המקסימאלי שלצידה הוא 12 שנות מאסר.

מן האמור עולה שכיום על בית המשפט להידרש יותר מבעבר להבחנות בין האדישות לקלות הדעת ולצורך כך עליו להיעזר במבחנים שונים.

76. במאמרו של השופט ד"ר א' גורדון: **"רצח באדישות"**, ספר אדמונד לוי, 391, (להלן: "גורדון"), מציע המחבר במאמרו כלי שיעזור בידי בית המשפט לאתר את ה"אדישים". כלי זה, הוא כלי ראייתי, שעניינו ביצירת חזקת אדישות ולפיה:

"נטילה מודעת של סיכון ניכר לגרימת המוות שיש בה סטייה ניכרת מן 'הסיכון הסביר' בנסיבות העניין ואשר התממשה בגרימת מותו של אדם, תקים חזקה שלפיה הממית היה אדיש" (עמ' 412).

לצד זאת, גורדון מדגיש כי:

"... החזקה המוצעת אינה מבקשת להיות בלעדית. בחינתה תיעשה בשים לב לנסיבותיו הכוללות של האירוע, ויש שאלה ימנעו היסק בדבר קיומה של אדישות או יטילו בו ספק. הדבר אפשרי (אך לא מתחייב) למשל כאשר נקט הממית מלכתחילה אמצעים שמטרתם להקטין את הסיכון או לאיינו, או כאשר תגובתו לאחר שעמד על התוצאה הקטלנית מציגה אכפתיות לקורבן וניסיון אמת להציל את חייו" (עמ' 412) (דגש לא במקור, י' ל').

77. באשר לקלות דעת, יש לחזור להגדרתה כאמור בסעיף 20(א) לחוק העונשין: "...בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען".

78. בהכרעת הדין בת"פ 80055-01-19 מדינת ישראל נ' קונסטנטין בורובסקי (פורסם בנבו, 25.07.2019) (להלן: "עניין בורובסקי") אליו הפנתה המאשימה בסיכומיה (ואשר נכתב על-ידי מותב זה) נדרשתי למבחן שבו ניתן להשתמש כדי לסווג נאשם כ"קל דעת" או כ"אדיש" מבחינת המחשבה הפלילית שלו. באותו פסק דין ציינתי כי:

"ככל שנטל הנאשם במעשיו סיכון גבוה יותר לאפשרות גרימת התוצאות, וככל שהתקווה להצליח למנוע את התוצאות האמורות הוא נמוך יותר, אזי שיהיה קושי לסווג נאשם שכזה כ"קל דעת". כך, יהיה קושי לקבל טענה של נאשם שירה בראשו של המנוח או דקר אותו בחזהו אבל בהמשך ניסה לטפל בו כי היה "קל דעת". על דרך הכלל נאשם שכזה יסווג כבעל כוונה (על בסיס חזקת הכוונה) ולמצער כאדיש במקרים יוצאי דופן המעוגנים בנסיבות האירוע. ולהיפך, ככל שהסיכון שנטל הנאשם במעשיו הוא נמוך יותר, והתקווה למנוע את התוצאות היא גבוהה יותר, אזי שיהיה קל יותר לסווג את הנאשם כ"קל דעת" ולא כ"אדיש". (פסקה 148).

79. שילוב המבחנים השונים מוביל למסקנה כי בענייננו התגבשה אצל הנאשם מחשבה פלילית של אדישות ולא של קלות דעת.

כשנהג הנאשם את רכבו והאיץ את המהירות ופגע במנוח שהיה כאמור חשוף ופגיע, נטל הנאשם סיכון ניכר לאפשרות שהמנוח ימות כתוצאה מכך. על דרך כלל נאשם שבכוונת מכוון מאיץ את רכבו ופוגע בהולך רגל ואגב כך גורם למותו מתכוון לתוצאת המוות, וזאת על בסיס חזקת הכוונה (אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו).

יחד עם זאת, ניתן לחשוב על מקרים חריגים בהם נהג דורס הולך רגל בכוונה וגורם למותו אגב כך, וחרף זאת לא מיוחסת לו המתה בכוונה. כך כאשר אין כל אינדיקציה כי הנהג ביקש להמית דווקא את אותו אדם, וחזקת הכוונה נסתרה או שנותר לגביה ספק סביר מנסיבות העניין והראיות שהוצגו. במקרים חריגים שכאלה אך מתבקשת קביעה כי אותו אדם היה לכל הפחות שווה נפש לאפשרות שתוצאה זו תתרחש. מבלי לקבוע מסמרות ומבלי לסתום את הגולל, האפשרות לקבוע כי נהג שגרם למותו של הולך רגל בנסיבות שכאלה מתוך קלות דעת היא קלושה ותתקיים לטעמי במקרים חריגים ביותר.

בענייננו, בשים לב להתרחשות שקדמה לפגיעה במנוח ובהיעדר אינדיקציה אחרת (פרט לחזקה) ממנה ניתן היה ללמוד כי הנאשם התכוון בפגיעתו במנוח באמצעות הרכב לגרום דווקא למותו של המנוח, צדקה המאשימה שלא ייחסה לנאשם כוונה שכזו, אך בד בבד גם צדקה כשייחסה לו מחשבה פלילית של אדישות.

ישום המבחן לאיתור קל הדעת שהוזכר בעניין בורובסקי מביא אף הוא למסקנה כי הנאשם לא היה קל דעת ביחס לאפשרות מותו של המנוח, שהרי הסיכון שלקח הוא גבוה והתקווה למנוע את התוצאה הייתה נמוכה ולא מעוגנת במעשים שהיו עליהם ראיות.

בעניין זה של התקווה למנוע את התוצאות של הפגיעה במנוח אציין כי לא הוצגה לפניי כל ראיה שניתן היה ללמוד ממנה שהנאשם כלל קיווה שתוצאת המוות לא תתגשם. ראיות על כך יכולות לבוא מפי הנאשם או ממעשיו, ואלו, בניגוד לראיות שהוצגו בעניין בורובסקי הנ"ל, לא הוצגו.

פרופ' ש"ז פלר ציין בעניין זה, של התקווה למנוע את התוצאה, במאמרו: **"משחק מסוכן" כאירוע עברייני - הערות למבנהו**", משפטים כו', 169, 184 כי:

"יחסו הנפשי של העושה היה נופל לגדר קלות הדעת רק אם תקוותו של המערער הייתה להצליח למנוע - הוא עצמו, בדרכיו ובכליו - את התרחשות התוצאה האסורה; כלומר, תקווה המעוגנת מבחינה עובדתית, במציאות, אם כי תוחלתו נכזבה; אך תקווה, גם אם קיננה בליבו של המערער, אינה יכולה להיות בנויה על מקריות, מזלות או ניסים".

בענייננו, כאמור, לא הובאה כל ראיה מצד הנאשם לכך שכלל קיננה אצלו תקווה להצליח למנוע את תוצאת מעשיו, ומכל מקום לא הובאה כל ראיה שהנאשם עשה איזשהו מעשה כדי למנוע את התוצאה האמורה.

בעניין זה ראו גם דברי בית המשפט העליון בע"פ 3328/14 סאמר אבו חאמד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 07.12.2017):

"קלות דעת משמעה שהאדם אינו רוצה שהתוצאה תתממש, ואף פועל כדי למנוע את התממשותה, מתוך תקווה, שיש לה יסוד אובייקטיבי, למנוע את התוצאה... התקווה מתלוות ומתבטאת בדרך כלל גם בעשייה הולמת כדי למנוע את התממשות הסכנה. שאם לא כן, אין זאת תקווה אלא הרפתקה". (פסקה 20 וההפניות שם).

80. בסופו של יום, שוכנעתי מעבר לכל ספק סביר כי אצל הנאשם התקיימה מחשבה פלילית של פזיזות מסוג אדישות.

בעניין זה מצאתי לדחות טענתו העקרונית של ב"כ הנאשם לפיה לא ניתן להגדיר מצב נפשי של אדישות בנסיבות של לחץ, התרגשות וסערת רוחות כפי שהיה בעניינו של הנאשם. סבורני כי ראוי לערוך הבחנה בין "אדישות" כסוג של מחשבה פלילית וכביטוי משפטי למידת היחס החפצי של הנאשם בהתממשות התוצאה האסורה בעבירה, לבין "אדישות" במובן של הלך רוח, "state of mind". נאשם בהחלט יכול להיות בהלך רוח של סערת רגשות או התרגשות בעקבות אירוע בו הוא נמצא ואולם תוך כדי אותו אירוע יכול הוא להיות שווה נפש ביחס לתוצאות הצפויות מהתנהגותו.

קיומו של סייג לאחריות - הגנה עצמית או הגנה עצמית מדומה או התגרות

81. כזכור, החל מחלקה השני של חקירתו השלישית טען הנאשם כי כל שביקש עת נסע קדימה זה להתיישר עם הכביש כדי שיוכל לחזור ולנסוע לאחר. הנאשם הוסיף, וזו למעשה טענתו עד היום, כי כלל לא התכוון לפגוע במנוח וכי הפגיעה היא ארוע תאונתי. משזוהי טענתו, כלום יש מקום לבחון קיומן של הגנות או סייגים הבנויים על מעשה מכון, דוגמת מעשה שנעשה לצורך הגנה עצמית או כתוצאה מאיבוד שליטה?

82. אכן, הנאשם לא טען במהלך המשפט כי פעל כפי שפעל בשל רצון להגן על עצמו או עקב התגרות המנוח. הנאשם טען לכל היותר, במהלך סיכומיו בלבד, כטענה חלופית אחרונה, לסייג של הגנה עצמית מדומה.

יחד עם זאת, סבורני כי מהראיות שהוצגו במהלך המשפט נכון היה לבחון גם טענות אלו של הגנה עצמית והתגרות, זאת אף אם הנאשם עצמו לא העלה זאת במהלך המשפט.

בעניין זה כבר נקבע בפסיקה כי : **"מקובל עלי כי אין להעניש ולהרשיע נאשם בעבירה שיוחסה לו אך בשל כך שנדחה קו ההגנה הקיצוני והשקרי בו נקט ואשר נועד להרחיקו לחלוטין מביצוע העבירה...יש מצבים בהם קו ההגנה החלופי עולה מעצמו מתוך חומר הראיות כאפשרות שעל בית המשפט לבחון למרות שהנאשם לא העלה אותה, כגון טענת הגנה עצמית כאשר עולה מהראיות שהנאשם הותקף על ידי הקרבן, או מעשה קינטור או הגנת הצורך, אך הכל כאשר יש לטענות הגנה אלה אחיזה בחומר הראיות"** (ע"פ 9256/11 נוראיר פידיניאן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו, 23.9.2014], פסקה 16, וההפניות שם).

בענייננו הנאשם לא העלה במשפט קו הגנה של הגנה עצמית, או קרבה לסייג זה או קינטור כי אם בחר בקו הגנה קיצוני שביקש להרחיק עצמו לחלוטין מאחריות למותו של המנוח, ואולם, מחומר הראיות שהוצג לפני עולה גם עולה כי לטענות אלו של הגנה עצמית או קרבה לכך או התגרות יש אחיזה מסוימת.

83. כפי שפורט בהרחבה בפרק העובדתי המנוח הוא זה שהתחיל במעשי האלימות כלפי הנאשם. תחילה באלימות מילולית, בהמשך בהכאת הנאשם עם הגעתו אל רכבו של הנאשם, בהמשך בשליפת סכין או כלי חד אחר אל עבר הנאשם, בהמשך עת ניסה לשדוד את הנאשם ויושבי הרכב כשניסה לקחת מיצחק את בקבוק הוודקה תוך איומים באותה סכין ובסוף, על פי הספק הסביר שנוצר בעניין זה, עת הניף ידו שאחזה בסכין בתנועת מגל אל עבר השמשה של הרכב גם כשהיה כבר על מכסה המנוע של הרכב. מהראיות עלה כי המנוח הוא שנהג באלימות והנאשם הוא שניסה להתחמק ולברוח מהמקום, ובעניין זה ראו למשל את עדותה של טל אוחנה. נוכח האמור, סבורני כי חובה עלי לבחון קיומה של הגנה עצמית רגילה או מדומה, או קרבה לה, וזאת גם מקום בו הנאשם ביקש להרחיק עצמו לגמרי מעבירת ההמתה כשטען שכלל לא התכוון לפגוע במנוח.

84. באופן דומה, סבורני כי יש לבדוק האם הנאשם פעל כפי שפעל בשל התגרות המנוח בו, שכן כזכור, דבריו הספונטניים והמידיים של הנאשם, תוך כדי הבריחה מזירת האירוע, לפיהם הוא לא פראיר וכי

המנוח למד לקח, מעוררים שאלה האם פעל כן נוכח התגרות המנוח.

לא למותר להדגיש כי התגרות המכונה לעיתים קינטור לא רלוונטית רק לצורך הבחנה אם מדובר בעבירת רצח או בעבירה של המתה בנסיבות של אחריות מופחתת (סעיף 301ב(1) לחוק העונשין), כי אם גם לעבירות אחרות, ולו לצורך קביעת נסיבה מקלה הקשורה בביצוע העבירה לשם קביעת העונש (סעיף 40ט(א)(7) לחוק העונשין - **"יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו, לרבות עקב התגרות של נפגע העבירה"**). כך היום וכך גם מימים ימימה (ראו ע"פ 94/52 יחיה זכריה אשוואל נ' הייעוץ המשפטי לממשלת ישראל [פורסם בנבו, 08.12.1952], פסקה 7).

הגנה עצמית

85. סעיף 34' לחוק העונשין, שכותרתו **"הגנה עצמית"**, קובע כי: **"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלא או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים"**.

בהקשר של סייג ההגנה העצמית ראוי להתייחס גם אל סעיף 34טז' לחוק העונשין, שכותרתו **"חריגה מן הסביר"**, אשר קובע כי: **"הוראות סעיפים 34י', 34יא' ו-34יב' לא יחולו כאשר המעשה לא היה סביר בנסיבות העניין לשם מניעת הפגיעה"**.

86. בהלכה הפסוקה נקבע כי קיימים שישה תנאים מצטברים כדי שסייג ההגנה העצמית יחול: הראשון, התנהגות הנאשם היא בגדר מעשה שנועד כדי להדוף תקיפה שלא כדין; השני, קיומה של סכנה מוחשית לפגיעה בערך מוגן (המוזכר בסעיף) של הנאשם או של אחר; השלישי, מיידיות; הרביעי, נחיצות; החמישי, מידתיות (פרופורציה) והשישי, שמקורו של מעשה ההגנה הוא לא בהתנהגות פסולה של הנאשם (ע"פ 4191/05 ארנולד אלטגאוז נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 25.10.06], פסקה 13 (להלן: **"פס"ד אלטגאוז"**); ע"פ 4784/13 ניר סומך נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 18.2.16], פסקה 162 (להלן: **"פס"ד סומך"**)).

87. בניתוח שיעשה להלן, אתייחס לשלל הפגיעה במנוח עם הרכב.

באשר לתנאי הראשון, זה של **מעשה שנועד להדוף תקיפה שלא כדין**, צוין כי מעשה ההגנה יוכר ככזה אם הוא בא להדוף תקיפה. תקיפה בהקשר זה אינה מצטמצמת להגדרת תקיפה בסעיף 379 לחוק העונשין כי אם יכולה היא לכלול גם איום ש"יש ממנו סכנת פגיעה מיידי במאויים" (ראו פס"ד סומך פסקה 163, ספרו של פרופ' ב' סנג'רו: **"הגנה עצמית במשפט הפלילי"**, נבו הוצאה לאור, תש"ס - 2000, 164 (להלן: **"סנג'רו"**), מאמרם של א' אנקר ו-ר' קנאי: **"הגנה עצמית וצורך לאחר תיקון מספר 37 לחוק העונשין"**, פלילים ג', תשנ"ג - 1992, 5, 9).

עוד צוין בפסיקה, כי התנהגות הנאשם צריכה להיות מאופיינת כמעשה הגנתי ("הדיפה") ולא התקפי.

בענייננו, בכפוף להערות הקשורות לתנאי המיידיות אליו אתייחס להלן, מוכן אני להניח כי **תנאי זה של הדיפת התקיפה מתקיים, ולמצער נותר ספק סביר בהתקיימותו**. כפי שכבר צוין לא פעם המנוח פעל באלימות כלפי הנאשם ויושבי הרכב למן תחילת האירוע, וניתן באופן עקרוני לראות בנהיגת הרכב אל עבר המנוח כמעשה הדיפה של המנוח. יוזכר, כי בתחילת האירוע ביקש הנאשם להרחיק את המנוח ממנו באמצעות דחיפתו - הדיפתו והדבר לא סייע בידו כי אם רק הוביל להחרפת הסיטואציה ולהסלמה עת המנוח שלף סכין מיד לאחר מכן. יש לזכור כי המנוח המשיך במעשיו האלימים גם כאשר הנאשם ויושבי הרכב שבו ונכנסו אל תוך הרכב, זאת כאשר ניסה לשדוד אותם עת פתח את דלתו של יצחק, איים עליו באמצעות הסכין וניסה לקחת את בקבוק הוודקה.

88. באשר לתנאי השני, זה של **קיומה של סכנה מוחשית לפגיעה בערך מוגן**, הרי שהערכים המוגנים המוזכרים בסעיף 34' לחוק העונשין הם חייו, חירותו, גופו או רכושו של הנאשם או של זולתו.

בנוסף הדרישה היא לסכנה ממשית. סכנה ממשית היא סכנה **"שקיימת הסתברות גבוהה שתתמש"** (פס"ד סומך פסקה 164).

סבורני כי בענייננו תנאי זה מתקיים. המנוח תקף פיזית את הנאשם, איים עליו בפגיעה עם סכין או דוקרן אותו שלף לעברו ואף השתמש באותו סכין או דוקרן כלפי יצחק כדי לנסות לקחת את בקבוק הוודקה בכוח. בענייננו אכן הייתה סכנה מוחשית בעלת הסתברות גבוהה שתתמש לפגיעה באחד הערכים המוגנים (חייו או גופו או רכושו של הנאשם או של יושבי הרכב).

89. באשר לתנאי הרביעי, זה של **הנחיצות**, הרי שתנאי זה נחלק לשניים: הנחיצות האיכותית **"בגדרה נבחנת השאלה האם עמדו לפני הנתקף חלופות נוספות, פוגעניות פחות, לשם הדיפת התקיפה"** והנחיצות הכמותית **"בגדרה נבחנת מידת הכוח המגן שהפעיל הנתקף. לאמור, אם די בירייה אחת בלבד לשם הדיפת התוקף ונטרול הסכנה, תהא סדרה של מספר יריות כאלה בלתי נחוצה מבחינה כמותית"** (פס"ד סומך פסקה 170; פס"ד אלטגאוז פסקה 13).

סבורני, כי אף ביחס לתנאי זה מתעורר ספק סביר בדבר התקיימותו, אם יבחן תנאי זה במנותק מתנאי המיידיות אליו אתייחס להלן. הנאשם ביקש לברוח ולמעשה לסגת מזירת ביצוע העבירה עקב מעשי האלימות של המנוח, ומשדרך זו להתמודד עם מעשי האלימות לא צלחה החליט לנסוע אל עבר המנוח ולהודפו באמצעות הרכב. הנאשם לא העצים את הנזק של המנוח מעבר לפגיעת הרכב במנוח. כך למשל הנאשם לא התנגש עם רכבו ברכב ההסעות הלבן שעמד מימין לכביש כאשר המנוח מצוי על מכסה המנוע של רכבו, וכך הנאשם בלם את רכבו תוך זמן קצר ביותר של שניות בודדות לאחר שפגע במנוח.

יש עוד לזכור, כי המנוח היה מזוין בכלי נשק קר בעוד שלנאשם לא היה כל נשק אחר לאזן את מצבו ולהגן על עצמו פרט לרכבו, בו עשה שימוש כנשק (ראו האפשרות של שימוש ברכב ככלי נשק בע"פ 1184/00 **מחמיד נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 29.06.2000], פסקה 4).

90. באשר לתנאי המידתיות, הפרופורציה, הדרישה היא לקיומו של יחס הולם בין הנזק הצפוי מפעולות המגן של הנאשם לבין הנזק שהיה צפוי מפעולות התוקף. תנאי זה נלמד מסעיף 34טז לחוק העונשין הנ"ל. אודות תנאי זה מציין פרופ' סגל'רו בספרו הנ"ל כי: **"יש לזכור, כי מלבד מישור האינטרסים המופשטים שבמאזן העומד מאחורי ההגנה הפרטית, קיים גם מישור הרעות הפיזיות - הסכנה הצפויה לאינטרס לגיטימי של הנתקף (אם לא יופעל כח מגן) מול הסכנה הצפויה לתוקף (אם יופעל כח מגן)...דוגמה בולטת לגמישות זו של דרישת הפרופורציה היא ההנחה המקובלת כי הפעלת כח מגן קטלני מוצדקת גם כשהסכנה לנתקף אינה מוות אלא נזק גופני חמור"** (עמ' 204-205; ראו גם פס"ד סומך בפסקה 169; פס"ד אלטגאוז בפסקאות 13-14).

במאמרו של המלומד הפרופ' א' אנקר: **"הגנת צורך: סעיף 18 לפקודת החוק הפלילי לאור מקורותיו"**, הפרקליט ל (תשל"ו), 365, 378 מתייחס המחבר לדרשת המידתיות בהאי לישנא: **"מה, אם כן, משמעות הדרישה שהנאשם לא יגרום נזק שאינו יחסי לנזק שהוא ביקש למנוע? לא שהוא לא יגרום לתוקף נזק גדול יותר מזה שהוא מבקש למנוע. זה מותר, אך אסור לגרום לתוקף נזק יותר מדי גדול מזה שהוא עומד לגרום...מותר לפגוע בתוקפן כדי למנוע את הנזק. מותר אפילו לפגוע בו מעבר למה שהוא עומד להזיק. אך לא בלי גבול. חייו וגופו של התוקף אינם הפקר למרות שהתקפתו הינה בלתי חוקית. אסור להפריז ולגרום לו נזק שאין בו כל יחס לנזק שמונעים..."** (דגש לא במקור י' ל').

בענייננו סבורני כי תנאי זה מתקיים. סבורני כי לנאשם, ואולי אף ליצחק נשקפה למצער סכנה של גרימת נזק גופני חמור אם לא נזק קטלני וזאת בשים לב להתנהגות הקיצונית האלימה והמפחידה של המנוח, כעולה מהעדויות כולן, והכל שעה שהוא מזוין בסכין אותה שלף והפנה אל השניים, ומכאן שקיימת מידתיות במעשיו של הנאשם, ולמצער נותר ספק סביר גם בעניין התקיימותו של יסוד זה.

91. באשר לתנאי האחרון, זה של הכניסה למצב בהתנהגות פסולה, צוין בפסיקה כי:

"התנהגות פסולה" מתייחסת למצב שבו ההתקפה היא תולדה של מעשה התגרות או מעשה פסול אחר אשר הוביל לתקיפתו של זה הטוען להגנה עצמית. במצבים אלה אין הצדקה לראות במותקף כמי שהותקף על לא עוול בכפו וכמי שההתקפה הפגיעה אותו, ולא לתרחיש זה נועדה ההגנה שבחוק" (פס"ד סומך פסקה 167 והפניה ששם).

בענייננו, סבורני כי תנאי זה מתקיים שכן בכל השלבים הקודמים לפגיעה במנוח, המנוח הוא שנהג בתוקפנות כלפי הנאשם ויושבי הרכב על לא עוול בכפם.

92. חרף כל האמור, סבורני כי **בענייננו לא מתגבש סייג ההגנה העצמית**. התנאי השלישי לסייג זה, זה של המיידיות, מתייחס לשתי נקודות זמן. לתחילתו של מעשה ההגנה ולסיומו. **"תנאי זה בוחן את עיתוי המעשה, על שני היבטיו: על ההגנה להתבצע רק מרגע שהמעשה דרוש באופן מידי על מנת**

להדוף את התקיפה, ועליה להיפסק מרגע שלא נדרש עוד מעשה ההתגוננות על מנת להדוף את התקיפה" (פס"ד אלטגאוז פסקה 13; פס"ד סומך פסקה 165).

בענייננו, כשנשאל הנאשם האם בשלב שסיים לנסוע לאחור ועמד קודם יציאתו קדימה אל עבר המנוח ראה את המנוח עם הסכין, הוא השיב בשלילה והוסיף כי הבחין בסכין רק כשהמנוח היה על מכסה המנוע ו"דפק" אותה על השמשה (עמ' 189 ש' 20-17). כן הוסיף כי כשהיה בתוך הרכב פחד אבל לא כתוצאה מכך שראה את המנוח עומד מחוץ לרכב עם הסכין. כשנשאל אם כך מדוע פחד כשכבר נכנס לרכב, השיב: **"כי הפחד הזה ממשיך אתה בתוך הסיטואציה האדרנלין, הכל דופק... אני יודע שראיתי את הסכין על השמשה. אני לא יכול לראות את הסכין בזמן שהוא 5-6 מטר ממני בצד ימין של הכביש כשאני לא רואה איפה הוא נמצא איך אני יכול לבוא להגיד לך שאני ראיתי את הסכין מחוץ? כן, כשהוא ניסה לתקוף אותי הסכין הייתה מולי, כשהוא עמד מולי הוא הניף את הסכין פעמיים לעברי, זה אני יכול להגיד לך כן... זה שהוא נמצא, עכשיו אני נמצא בתוך האוטו והוא נמצא מחוץ לאוטו 5-6 מטר ממני אני לא יכול להגיד לך שהסכין הייתה בחוץ. בשום מקום אני לא אמרתי את זה"** (עמ' 203 ש' 33 - עמ' 204 ש' 11).

הנה כי כן, אף אם אתייחס לנהיגתו של הנאשם אל עבר המנוח כמעשה הגנה, הרי שמעשה זה, בשלב של תחילת הנהיגה אל עבר המנוח, ואף בשלב של רגע הפגיעה במנוח, לא התבצע "מרגע שהמעשה היה דרוש באופן מיידי על מנת להדוף את התקיפה". הנאשם כזכור העיד כי ראה את הסכין רק כשהמנוח היה על מכסה המנוע והביא את ידו שאחזה בסכין אל עבר המנוח. הוזה אומר, בשלב שבו החל הנאשם לנסוע אל עבר המנוח ופגע בו, כלל לא נדרש מעשה התגוננות שכן הנאשם טרם הניף את הסכין וטרם חזר לפעול באלימות כלפי הנאשם ויושבי הרכב.

זאת ועוד, ככל שנתייחס למעשי האלימות של המנוח קודם הנסיעה לאחור, הרי שאלה כבר פסקו משהחל הנאשם לנסוע לאחור ויצחק סגר את הדלת. כזכור בשלב זה המנוח כבר צעד לכיוון הנגדי, קדימה, שעה שהרכב נוסע לאחור, ובשלב זה כבר לא תקף את יושבי הרכב ולא קפץ על הרכב, ומכאן שלא נדרש עוד מעשה התגוננות כדי להדוף את התקיפה בשלב שבו החל הנאשם לנסוע אל עבר המנוח.

קרבה לסייג ההגנה העצמית ונסיבת ההתגוננות

93. בחינה של הראיות מלמדת כי הנאשם ביקש להגן על עצמו ועל חבריו בדרך של נסיגה. במהלך הנסיגה, משהפסיק לנסוע לאחור, ושב להבחין במנוח, קיבל הנאשם החלטה רגעית לפגוע במנוח באמצעות הרכב. החלטתו זו של הנאשם התקבלה ככל הנראה עקב חוסר יכולתו לשלוט בעצמו עקב מעשי המנוח שבוצעו כלפיו וכלפי יושבי הרכב המקורבים אליו זמן קצר ביותר קודם לכן.

כזכור, בשלב זה, בו המנוח הולך בצד ימין של הכביש לפני הרכב, הנאשם לא רואה הסכין בידו של המנוח ומעשי האלימות מצדו של המנוח כבר הופסקו. בשלב זה לא היה צורך של הנאשם להגן על עצמו ולהפעיל כח הודף, ומכאן שנהיגת הרכב אל המנוח לא נדרשה.

נוכח האמור, דרישת המיידיות לא מתקיימת בשני המובנים. תקיפת המנוח באמצעות הרכב הייתה בשלב שכבר

לא היה צריך להגן על עצמו, ובמקביל הייתה בשלב שבו המנוח טרם הרים הסכין בשנית, כשכבר היה על מכסה המנוע, ומבחינתו של הנאשם אף לא היה רמז שבכוונתו לעשות כן.

אכן, קיימת קרבה מובהקת של זמן, הן בנקודה שלאחר התקיפה הראשונה והן בנקודה שלפני מעשה התקיפה השני של המנוח (בעוד המנוח על גבי מכסה המנוע של רכב הנאשם), ואולם בעת נהיגת הרכב אל עבר המנוח והפגיעה בו, לא נדרש הנאשם להגן על עצמו או על יושבי הרכב.

לא למותר לציין כי מהסרטון עולה כי בשלב זה הנאשם יכול היה להמשיך בדרך הנסיגה בה בחר, גם בהינתן כך שהמנוח פסע מספר צעדים אל מרכז הכביש (ת/36, סרטון שמסתיים ב-01:02:52 בשניה 01:03:49).

נוכח האמור, **קיימת במקרה דנן קרבה מסוימת לסייג ההגנה העצמית**. קיימת קרבה בלבד להתגבשות הסייג ולא התגבשות מלאה של הסייג נוכח כך שפעולת התקיפה של הנאשם באמצעות הרכב הייתה מאוחרת מדי ומוקדמת מדי כאחד.

אכן, מדובר במקטע של שניות בודדות בלבד בו מעשה תקיפה זה באמצעות דריסת המנוח הוא מוקדם מדי ומאוחר מדי כאחד, ואולם מהראיות שנפרשו עולה מעבר לכל ספק סביר כי באותן שניות מעשה "הגנה" זה לא נדרש. עוד אציין כי לטעמי קרבת המיידיות השליכה במקרה דנן, גם במובנים מסוימים על היקף התחולה של תנאי "מעשה ההדיפה" ו"הנחיצות" כמפורט לעיל.

94. בעניין זה של דרישת הכפילות של תנאי המיידיות מוצא אני להפנות גם לדבריו של המלומד פרופ' ב' סנג'רו בספרו הנ"ל: **"שני פנים לה לדרישת המיידיות. על ההגנה הפרטית המוצדקת להתבצע לכל המוקדם כשהסכנה היא כבר קרובה, ולא מוקדם יותר, ולכל המאוחר כשהסכנה או חלקה עדיין קיימת, ולא מאוחר יותר. ניתן להציב את שני פנייה של דרישת המיידיות כנגד שתי אפשרויות שליליות, שיש למונען. האחת - תוקפנות מקדימה - שאז ה"התגוננות" מוקדמת מדי (ובעצם - מבחינה מהותית - כלל אינה התגוננות), והאחרת - נקמה מוסווית - שאז ה"התגוננות" מאוחרת מדי (ושוב - מבחינה מהותית - כלל אינה התגוננות)"** (עמ' 189).

בהערת שוליים 678 שבעמוד זה, המתייחסת לעניין זה, מציין המחבר כי בכתיבה ישנה התייחסות ל"יכולתה של המיידיות לשמש מבחן טוב להבחנה בין התגוננות לבין נקמות ותגובה על קנטור; תגובה שניתן אולי להבינה ולהקל בעונש שבגינה, אך בהחלט אין להצדיקה ולפטור מאחריות לה".

95. כאן המקום לחזור לדבריו הספונטאניים של הנאשם מיד לאחר דריסתו של המנוח, כשאמר שהוא לא פראיר, מה הוא חשב שאני לא אגיב לו ושהמנוח ילמד לקח, דברים שלטעמי מלמדים אותנו על הלך רוחו של הנאשם עת ביקש לפגוע במנוח באמצעות הרכב - לגמול למנוח על מעשיו בתגובה להתגרות המנוח בו וביושבי הרכב.

לטעמי בנסיבות שהיו קיימות, דהיינו לאחר שהנאשם הוכה על-ידי המנוח, אוים על-ידו באמצעות סכין ואף לאחר שהמנוח גם ניסה לשדוד אותו ואת יושבי הרכב (עת המנוח באיומי סכין ניסה לקחת מיצחק את בקבוק הוודקה

כשנכנסו חזרה לרכב), הנאשם התקשה במידה ניכרת לשלוט בעצמו, ונדמה כי גם בחינה אובייקטיבית של נסיבות העניין, ולא רק סובייקטיבית מנקודת מבטו של הנאשם, הייתה מובילה למסקנה כי מדובר במעשה התגרות שנעשה שניות ספורות קודם לכן ואשר פגם בצורה ממשית ביכולת השליטה של מושא ההתגרות במעשיו.

96. סיכום הבחינה שנערכה לעיל, מוביל למסקנות כי בעניינו של הנאשם לא מתגבש סייג ההגנה העצמית כי אם קיימת קרבה מסוימת לסייג זה וכן שהנאשם פגע במנוח באמצעות הרכב בשל פגיעה במידת השליטה שלו במעשיו ויכולתו המוגבלת להימנע ממעשיו, בשל התגרות המנוח.

97. אכן, על דרך כלל, טענה של מעשה שנעשה כמעשה של הגנה עצמית לא יכולה לדור בכפיפה אחת עם טענה של מעשה שנעשה בשל כך שהאדם מושא התקיפה התגרה בתוקף קודם לכן. לכאורה מדובר בשתי טענות עובדתיות חלופיות, ואולם בעניינו, כזכור, לא מדובר בסיטואציה של מעשים שנעשו מתוך הגנה עצמית והתגרות כי אם מעשים שנעשו במצב של **קרבה** להגנה עצמית והתגרות. לטעמי בהחלט ייתכן מצב בו שאלת העיתוי של מעשה ההדיפה תוביל למצב שכזה, כבעניינו. כך, למשל, כאשר כל תנאי ההגנה העצמית יתקיימו אך מעשה ההדיפה נעשה בעיתוי לא מתאים, לאחר שכבר חלפה הסכנה, ואז לא יתגבש סייג ההגנה העצמית כי אם תהיה קרבה אליו, ובמקביל בהחלט יתקבל על הדעת כי מעשה ההדיפה שנעשה בשלב מאוחר מדי, אך לא מדי הכל בהתאם לנסיבות, ייחשב כתקיפה שמקורה בהתגרות הקודמת של המותקף.

98. בעניין זה יש לזכור, כי תיקון 137 לחוק העונשין הגדיר מחדש את הנסיבות בהן תהיה קרבה לסייג ההגנה העצמית אשר מובילה להכרה באחריות מופחתת. כיום, מקורה של הקרבה לתחולת הסייג יכולה להיות בייחס לכל יסודות הסייג (כעולה מלשון סעיף 301ב(3) לחוק העונשין), היינו גם קרבה לתנאי המיידיות יכולה להצדיק קביעת נסיבה של קרבה לתחולת הסייג, וזאת שעה שקודם לתיקון 137 הקרבה שיכלה להספיק לענישה מופחתת התייחסה אך לתנאי הסבירות. סעיף 301ב(3) לחוק העונשין אומנם לא מתייחס לעבירה שבעניינו ואולם אין הבדל לטעמי בעניין זה בכל הקשור להכרה בקרבה לסייג המתייחסת לכל יסודות הסייג בין העבירה של ההמתה באחריות מופחתת לפי סעיף 301ב לחוק העונשין לבין נסיבה של ביצוע עבירה בהתאם לסעיף 40ט'(א)(7) לחוק העונשין.

הפקרה

99. כאמור הנאשם הואשם גם בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה, עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה, היינו החלופה היותר מחמירה של עבירה זו, ולפיה **"נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נגרמה לאדם חבלה חמורה או שבה נגדם, ולא עצר ולא הזעיק עזרה כאמור בסעיף קטן (ב), דינו מאסר 14 שנים"**. מסעיף קטן (ב) עולה כי: **"נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה, או עצר כאמור ולא הזעיק עזרה, דינו - מאסר שבע שנים"**.

100. מסקירת הראיות במקטע הרביעי כמפורט לעיל עולה כי אין מחלוקת שהנאשם עזב את זירת האירוע באמצעות רכבו מיד לאחר שפגע במנוח. אין עוד מחלוקת כי הנאשם לא עצר בקרבת מקום ואף לא הזעיק עזרה, למעט בקשתו בסמוך קודם לכן להזעיק משטרה. לכן מבחינה **טכנית** יסודות עבירת ההפקרה מתקיימים.

101. יחד עם זאת, בחינה זו של הראיות היא בחינה חלקית שכן חובה עלינו לבחון מה קרה קודם לפגיעת הנאשם במנוח. כזכור, הנאשם ויושבי הרכב הותקפו על-ידי המנוח, שאף ניסה לשדוד אותם, ובעקבות כך נכנסו לרכב והחלו בנסיעה.

102. בחינת התנהגותו של הנאשם מלמדת כי הוא **לכאורה** תקף את המנוח בשתי הזדמנויות ובשתי דרכים.

הראשונה, בנהיגת הרכב אל עבר המנוח ופגיעה בו תוך האצת הרכב.

השנייה, בבלימת הפתע של הרכב תוך כדי הנסיעה באופן פתאומי וחד, מה שהוביל להדיפתו של המנוח מהרכב והטחתו על הכביש.

אכן, אלמלא התקיפה הראשונה - כניסת הרכב במנוח עם האצה - לא היה נגרם מותו של המנוח שכן בלימת הרכב מבלי שהמנוח היה על רכבו של הנאשם או מבלי שהייתה האצה של הרכב, לא הייתה גורמת להדיפתו של המנוח מהרכב והטחתו על הכביש.

ואכן, גם אלמלא התקיפה השנייה - בלימת הרכב באופן פתאומי וחד - לא היה נגרם מותו של המנוח, שכן לולא היה הנאשם בולם את רכבו באופן פתאומי וחד לא היה נהדף המנוח מן הרכב ואז לא היה מוטח על הכביש וראשו לא היה נפגע.

103. יחד עם זאת, יש מקום **לטעמי לערוך הבחנה בין התקיפה הראשונה - כניסת הרכב במנוח עם**

האצה - לבין מה שלכאורה נחשב כתקיפה השנייה - בלימת הרכב באופן פתאומי וחד. בעוד שביחס לתקיפה הראשונה כבר נקבע כי זו לא הייתה חלק מביטוי של הגנה עצמית, נוכח העיתוי הלקוי בו ארעה, כאשר לכל היותר הייתה להתקרב לנסיבות של הגנה עצמית, הרי שביחס למה שלכאורה נחשב כתקיפה השנייה - בלימת הרכב באופן פתאומי וחד - ספק בעיניי אם אכן מדובר במעשה תקיפה, ולא כחלק מהתגוננות הנאשם מפני התקיפה המחודשת של המנוח.

לא למותר לציין, כי אף אם תוצאת המוות נגרמה גם מפעולת הנהיגה וגם מפעולת הבלימה, לא די בכך

שפעולת הבלימה היא חלק ממעשה הגנה חדש כדי לפטור את הנאשם מאחריותו למותו של המנוח, שכן די בכך שהביטוי הראשון של היסוד ההתנהגותי של העבירה - פעולת הנהיגה - לא עמד בדרישת המיידיות כדי לשלול מהנאשם את הזכות ליהנות מסייג ההגנה העצמית, שכן, כאמור, אלמלא ביטוי זה המנוח לא היה מוצא את מותו.

104. בשלב זה ראוי להדגיש כי לא הובאה כל ראיה לכך שהנאשם התכוון להדוף את המנוח מרכבו באמצעות בלימה פתאומית ולהביא להטחתו על הכביש ולפגיעה בו מבעוד מועד, היינו עם תחילת הנהיגה לעברו של המנוח. כזכור אף המאשימה לא יחסה לנאשם המתה בכוונה.

105. השאלה שיש לשאול היא מה גרם לנאשם, באותה נקודת זמן, לבלום את רכבו באופן פתאומי?

לטעמי בלימת הפתע הייתה למעשה דרך להתמודד עם התקיפה המחודשת של המנוח את הנאשם ויושבי הרכב באמצעות הסכין אל עבר השמשה בעודו נמצא על מכסה המנוע של הרכב, ולמצער נותר לפחות ספק סביר בעניין זה.

106. למעשה בשלב זה בו מותקפים הנאשם ויושבי הרכב פעם נוספת מבצע הנאשם שתי פעולות הגנה משולבות.

האחת, בלימת הרכב והדיפתו של המנוח מהרכב. השנייה, נסיגה מהמקום. שתי פעולות אלו הן שתי דרכים של הנאשם להתגונן מפני התקיפה המחודשת של המנוח וליצור ניתוק מגע בינו לבין המנוח.

הפקרה או נסיגה?

107. מהראיות עולה כי הנאשם עזב את המקום בבהלה, כי הוא וחבריו לנסיעה היו לחוצים וכן שבחלוף פחות מחצי שעה לערך הסגיר הנאשם את עצמו למשטרה באופן יזום (יחד עם ארסיום) ודיווח להם על האירוע.

כך עולה מעדות הנאשם כשנשאל לגבי תחושתו בעת האירוע: "חסר אונים מוחלט. חוסר אונים מוחלט..." (עמ' 146 ש' 13), "הרגשתי מאוים, הרגשתי פחד, קודם כל אני הייתי... זה סיטואציה מאוד מפחידה" (עמ' 162 ש' 15-17). כך כשנשאל מה התכוון לעשות כשעלה לרכב אחרי שהותקף על ידי המנוח: "לברוח משמה. זה אינסטינקט הכי פשוט של כל בן אדם פשוט הרגשת סכנה לחייך דבר ראשון שאתה עושה אתה פשוט עוזב את הכל ובורח" (עמ' 148 ש' 15-17), כך שהסביר מה חש כשראה את המנוח על מכסה המנוע: "...אחרי שאני ראיתי אותו עם הסכין על המכסה מנוע עם היד מונפת לתוך השמשה פה כבר איבדתי את כל הזה ופשוט ברחתי ונתתי ברקס פשוט שיקול הדעת פה לא עבד בכלל. כבר אני לא הבנתי בכלל באיזה סיטואציה אני נמצא. פה כבר נתתי ברקס ברחתי..." (עמ' 169 ש' 13-18), כך כשנשאל מדוע רצה לברוח מהמקום: "אחרי כל האירוע, אחרי כל התקיפה כל הבלגן הזה אתה רוצה פשוט לצאת לברוח משם" (עמ' 178 ש' 25-26), כך כשהסביר מה חש לאחר שהמנוח נפגע: "ואני מהלחץ

אני ראיתי שזה לא מכה חזקה, כן...אני אמרתי זהו, אם הוא קם הוא הורג עכשיו את שלושתנו. עם הסכין שהייתה לו ביד פשוט הורג את שלושתנו, ברחתי על נפשי משמה ופשוט נעלמתי מהמקום" (עמ' 150 ש' 6-10).

תחושות דומות הביע יצחק שישב מאחור והותקף בעצמו על ידי המנוח: "...הייתי בבלק אוט, הייתי בבהלה" (ת/38 עמ' 4 ש' 84); "אני הגעתי למצב של בהלה, הייתי כולי בהלם מוחלט. פעם ראשונה שמישהו מרים עלי סכין ומנסה לדקור אותי. אני חשבתי שאני עומד למות. אני כולי רעדתי" (פרוט' מיום 19.03.2019 עמ' 29 ש' 19-23); "כולם היו בלחץ. אתה יודע, סכינים וזה. מה שאתה חושב בראש שלך זה לברוח. לא משנה מה. לברוח מהמקום. כי הוא מסוכן" (עמ' 30 ש' 1-3); "לחץ, לחץ. אתה יודע. אדרנלין. כל המקרה, הסיטואציה הזאת, בוא נברח מהמקום הזה. ראבק, ניסו להרוג אותי לפני שתי שניות" (עמ' 33 ש' 20-21).

וכך אף סיפר ארטיס על תחושת הפחד והחץ שחש בעת האירוע: "ומה שאני זוכר, מהבהלה עצמה, בשורה התחתונה, בארי נסע ומהבהלה הוא עשה ברקס והבן אדם נפל. אחרי שהוא נפל, שוב עוד יותר בהלה, הוא עשה רוורס, כולנו מפוחדים, ואז סוג של ברחנו משם ואז הלכנו למשטרה" (עמ' 65 ש' 14-17), וכן: "...אבל הייתה התנועה הזאת לכיוון של האוטו (הערת בית משפט העד מדגים תנועה של יד מושטת...) כאילו שהוא בא לתקוע את החפץ הזה בתוך האוטו" (עמ' 69 ש' 1-4).

108. כזכור ענייננו בנאשם אשר הותקף ואיום, הוא עצמו וחבריו באופן פיזי באמצעות נשק קר על-ידי אחר. בעקבות תקיפה זו ביקש הנאשם להימלט לעזוב את המקום בו היה ולנתק מגע מהתוקף.

109. לו נתייחס אל התקיפה המחודשת של המנוח את יושבי הרכב באמצעות הסכין, כאל תקיפה העומדת בפני עצמה, נראה כי יסודות ההגנה העצמית ולחלופין ההגנה העצמית המדומה מתקיימים ביחס למה שניתן היה לחשוב כמעשה התקיפה השני - בלימת הרכב והדיפת המנוח ונסיגה. הנאשם ביקש להימלט מתקיפתו המחודשת של המנוח ולסגת מהמקום.

מעשה ההגנה של הנאשם בשלב זה היה משולב - הן הרחקתו של המנוח מהרכב והן נסיגה מהמקום.

ראשית, מעשה האלימות של הנאשם בשלב זה בא לידי ביטוי בבלימת הרכב ובהדיפתו של המנוח מהרכב ובהמשך נסיגה וניתוק מגע מהתוקף. מדובר במעשה הדיפה - הגנה קלאסי מפני התקיפה המחודשת של המנוח.

שנית, הגם שהנאשם ויושבי הרכב היו בתוך הרכב, סבורני כי מהתנהגותו ואלימותו המחודשת של המנוח נשקפה להם סכנה מוחשית לפגיעה בחייהם, או בגופם או ברכושם (הרכב). הסכנה המוחשית מקורה לא רק בפגיעה ישירה מהסכין כי אם גם מפגיעה נלוות כתוצאה מנהיגה תחת התקפה.

שלישית, מעשה הבלימה והנסיגה מהרכב היו מידיים, דהיינו מיד לאחר שהנאשם הבחין במנוח מנסה לתקוף אותם עם הסכין בעודו על גבי מכסה המנוע.

רביעית, מעשיו של הנאשם היו נחוצים במישור האיכותי, שכן בשלב זה פרט להרחקת המנוח ונסיגה לא ניתן לחשוב על חלופות נוספות פוגעניות פחות לצורך הדיפת התקיפה המחודשת. מעשיו של הנאשם היו נחוצים גם במישור הכמותי במובן זה שפרט למעשה הבלימה וההדיפה כתוצאה ממנה לא נעשו מעשים נוספים, דוגמת התנגשות של הרכב בעוד המנוח על מכסה המנוע ברכב הלבן או דריסת המנוח גם לאחר שהוטל על הכביש.

חמישית, מעשיו של הנאשם היו מידתיים, בשים לב ל"דבקות במטרה" שהפגין המנוח כששב לתקוף עם הסכין גם כשהיה על רכבו של הנאשם. בעניין זה יש להדגיש כי הנזק שעלול היה להיגרם לנאשם וליושבי הרכב לא נעוץ רק בפגיעה ישירה של המנוח באמצעות הסכין, באמצעות ניפוץ השמשה עם הסכין וגרימת נזק עקב כך והמשך שימוש בה לאחר מכן, כי אם גם בנזק עקיף שיכול להיגרם בעקבות נהיגה במצב שכזה בו אדם מותקף למשל תאונה ופגיעה כתוצאה ממנה.

שישית, באשר לתנאי הכניסה למצב פסול, אציין כי בחינה של מקטע זה בלבד, כפי שנעשה, מלמדת על כך שהנאשם לא צפה מראש את אפשרות התפתחות הדברים, היינו שהמנוח ישוב ויתקוף אותו, באמצעות אותה סכין, גם לאחר שהוא נדרס והוא מוטח על מכסה המנוע. כזכור, הן הנאשם והן יושבי הרכב הופתעו ונחרדו מהתקיפה המחודשת. התפתחות זו לא הייתה צפויה לא לנאשם, לא ליושבי הרכב ולטעמי אף לא לאדם מן הישוב. בעניין זה נותר לפחות ספק סביר.

בעניין צמצום תנאי של כניסה למצב פסול בשל עקרון ההפתעה ראו ספרם של המלומדים י' רבין ו- י' ואקי "דיני עונשין", מהדורה שלישית, כרך ב', עמ' 814 וההפניות ששם.

110. כאמור, סבורני כי בנקודת זמן זו הנאשם פועל כדי להגן על עצמו ועל חבריו. הנאשם נמצא בסיטואציה של הגנה עצמית, ולכל הפחות מדמה הוא כי הוא נמצא בסיטואציה כזו, היינו מגן על עצמו ועל חבריו מפני תקיפת המנוח וחבריו.

דרך ההגנה בה בחר הנאשם היא של ניתוק מגע באמצעות הדיפתו של המנוח מהרכב ונסיגה.

אף אם טעה הנאשם לחשוב כי בשלב זה עליו לפעול לשם הגנה באופן הנ"ל, ואינני קובע שהוא טעה, הרי שמאמין אני שטעותו טעות כנה היא, וזאת בהתאם להוראות סעיף 34 יח לחוק העונשין.

בעניינינו סבורני כי בשלב זה, בו בלם הנאשם את רכבו ונסוג מהמקום בהחלט דימה הוא כי היה עליו לפעול לשם כך כדי למנוע את המשך התקיפה מהמנוח, על גבי הרכב, ואף לאחר שהמנוח נפל מהרכב ומחבריו של המנוח.

111. בעניין זה יש לזכור כי חבריו של המנוח, אנדרי והאחר, שהיו במקום עם המנוח, אכן נצפו פועלים להסלקת דבר מה מהמנוח, וניתן להניח כי מדובר בכלי המשחית שנתפסו בחיפוש שנערך בהמשך בתיבות הדואר בבניין הסמוך. עוד יש לזכור כי האחר אף מנע מארטיום לסייע לנאשם כשהמנוח שלף עליו סכין קודם לכן ואנדרי היה שליחו של המנוח בתחילת האירוע כשהתעמת עם הנאשם על מחיר הבקבוק. הוזה אומר,

הנחת המוצא של הנאשם ויושבי הרכב כי יש שיתוף פעולה בין המנוח לחבריו הייתה מבוססת ולא בגדר השערה בלבד.

112. ברי כי לא די בחשש בעלמא כדי לפתור נאשם מאחריות להפקרת נפגע עבירה, ודאי עת זה נפגע קשה, כנגזר מהתכליות שעומדות בבסיס עבירה זו, ובראשיתן הצורך לסייע לנפגע. יחד עם זאת, **בחינת נסיבות עזיבת הנאשם את זירת האירוע, כמפורט לעיל, מלמדת כי לא מדובר בנסיבות של הפקרה כי אם בנסיבות של נסיגה בסיטואציה של הגנה עצמית ולמצער הגנה עצמית מדומה.**

113. הדרישה מהנאשם בנסיבות העניין, בעודו נסוג מתקיפה, לעצור את רכבו, לעמוד על תוצאות התאונה ולסייע למנוח היא דרישה קיצונית שספק אם בן אנוש יכול לעמוד בה, והכל על רקע נסיבות האירוע, וספק אם המחוקק חשב על נסיבות חריגות שכאלו כשעיגן עבירה זו עלי חוק. ונחזור ונזכיר הנסיבות.

אך שניות מספר קודם לכן תקף המנוח את הנאשם, שלף לעברו סכין ואיים עליו באמצעותה וניסה לשדוד אותו ואת חבריו. הבהלה שאחזה בנאשם נראתה על-ידי כל העדים לארוע. זה ניסה לברוח מהמקום, לאחר שביקש להזעיק משטרה למקום, וברגע של חולשת אנוש, עת איבד שליטה מלאה על מעשיו, פגע במנוח באמצעות הרכב, ואולם גם לאחר מכן המנוח המשיך לנסות ולתקוף את הנאשם ויושבי הרכב באמצעות הסכין.

הנאשם ויושבי הרכב נותרו מבוהלים וחששו לחייהם הן מהמנוח והן מחבריו, זאת גם כאשר ידעו שיתכן שהמנוח נפגע קשות ואולי נהרג.

בנסיבות אלו נמלטו הנאשם ויושבי הרכב על נפשם. נמלטו הם לא מן החשש שמא ייתפסו, שכן כזכור פנו בעצמם וביוזמתם למשטרה זמן קצר ביותר לאחר מכן ודיווחו על הארוע, נמלטו הם בשל האימה שאחזה בהם מכל הארוע, ובעיקר מהאלימות הקיצונית והפתאומית שהפגין כלפיהם המנוח, ואשר ממנה חששו גם כאשר עזבו את זירת האירוע. הימלטות זו, כאמור לעיל, אין לראות בה הפקרה כי אם חלק מנסיגה כביטוי להגנה עצמית.

במסגרת בחינת הנסיבות, יש לזכור עוד, כי המנוח לא נותר בודד במקום שומם כי אם בטבורה של עיר, מוקף בחבריו, לאחר שהנאשם עצמו ביקש שניות קודם לכן להזעיק משטרה ובחלוף זמן קצר ביותר הסגיר את עצמו למשטרה.

114. בעניין זה, יש לזכור כי גם סעיף 64א(ה) לפקודה בוחן את העזרה שנדרש הנאשם להעניק על פי "נסיבות המקרה", ואף העובדה כי הדרישה הכללית בסעיף 1 לחוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח - 1998, להושיט עזרה לאדם הנמצא בסכנה חמורה ומיידית לחייו מסוייגת בכך שלא תיגרם למסייע סכנה.

115. מעבר לכל האמור לעיל, נראה כי אף העובדה שיושבי הרכב לא הועמדו לדין בגין עבירת ההפקרה לפי סעיף 64א(1) לפקודה (חובת נוסע להתקשר לגופי הצלה) (ולא נמסר אחרת אודות כך על-ידי מי מהצדדים) מלמדת אף היא על הקושי בייחוס אחריות פלילית בגין הנסיגה מן המקום חרף הפגיעה במנוח.

סיכום

116. מקרה זה הוא מקרה קשה. מקרה קשה הוא בראש ובראשונה נוכח התוצאה הטראגית של מותו של המנוח נצח אביוה ז"ל. ואולם מקרה קשה הוא גם בשל העובדה שהנאשם שאך ביקש למכור למנוח דבר מה והותקף על ידו בצורה ברוטאלית הוא שעומד בסופו של יום לדין בגין עבירות חמורות. מקרה זה הוא מקרה קשה גם בשל המורכבות המשפטית העולה ממנו. אודה ולא אבוש לומר כי מקרה זה עורר אצלי התלבטויות רבות, ואולם בסופו של יום על בית המשפט להכריע הדין על-פי מיטב מצפונו והבנתו, וכך ביקשתי לעשות.

117. מהניתוח שנעשה לעיל מצאתי, כי הנאשם המית את המנוח באדישות, ואולם המתה זו הייתה בנסיבות של קרבה לסייג של הגנה עצמית ועקב התגרות של המנוח שפגעה ביכולת השליטה של הנאשם להימנע ממעשהו. במקביל מצאתי כי בנסיבות העניין אין מקום להרשיע את הנאשם בעבירה של הפקרה נוכח העובדה שעזיבת המקום נעשתה במהלך נסיגה מתקיפה מחודשת של המנוח.

118. לנאשם יוחסה עבירת הריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, שכן העבירה בוצעה קודם כניסת תיקון 137 לחוק העונשין לתוקף. כיום לאחר כניסת התיקון לתוקף, עבירה זו לא קיימת עוד. על - פי קביעתי הריגת המנוח בוצעה כאשר לנאשם הייתה מחשבה פלילית של אדישות. כיום המתה באדישות מבססת עבירה של רצח, ואולם על פי דיני העונשין אין להחיל באופן רטרואקטיבי דין מחמיר עם הנאשם, ולכן יורשע הנאשם בעבירה שיוחסה לו.

119. לאור כל האמור לעיל, הריני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של הריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין (טרם ביטולו של סעיף זה) ומזכה את הנאשם מעבירת ההפקרה לאחר פגיעה שיוחסה לו.

ניתנה והודעה היום ט' אדר תש"פ, 05/03/2020 במעמד הנוכחים.

יובל ליבדרו, שופט